EUROPA
UBEZPIECZENIA

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej

Towarzystwa Ubezpieczeń Europa S.A.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku

Wrocław, 24 marca 2021

Spis treści

Definicje ... 1
Podsumowanie ... 2
Podstawa Sporządzenia ... 2
Działalność Towarzystwa Ubezpieczeń Europa S.A. ... 2
Wyniki operacyjne ... 2
System zarządzania ... 3
Profil ryzyka ... 3
Wycena dla celów wypłacalności ... 4
Zarządzanie kapitałem ... 4
A.Działalność i wyniki operacyjne ... 5
A.1 Działalność ... 5
A.2. Wynik z działalności ubezpieczeniowej ... 8
A.3. Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej) ... 9
A.4. Wyniki z pozostałych rodzajów działalności ... 10
A.5. Wszelkie inne informacje ... 11
B. System zarządzania ... 12
B.1. Informacje ogólne o systemie zarządzania ... 12
B.2. Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji ... 16
B.3. System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności ... 17
B.4. System kontroli wewnętrznej ... 23
B.5. Funkcja audytu wewnętrznego ... 24
B.6. Funkcja aktuarialna ... 25
B.7. Outsourcing ... 26
B.8. Inne informacje ... 26
C. Profil ryzyka ... 27
C.1. Ryzyko aktuarialne (ubezpieczeniowe) ... 28
C.2. Ryzyko rynkowe ... 30
C.3. Ryzyko kredytowe ... 32
C.4. Ryzyko płynności ... 34
C.5. Ryzyko operacyjne ... 34
C.6. Pozostałe istotne ryzyka ... 36
C.7. Inne informacje ... 37
D. Wycena do celów wypłacalności ... 38
D.1. Aktywa ... 40
D.2. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe ... 43
D.3 Inne zobowiązania ... 49
D.4. Alternatywne metody wyceny ... 49
D.5 Inne informacje ... 51
E. Zarządzanie kapitałem ... 52
E.1. Środki własne ... 52
E.2 Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy ... 54
E.3. Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności ... 56

E.4. Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym 56
E.5. Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności 56
E.6. Wszelkie inne informacje 56
Załączniki: 57

Definicje

- Ustawa z dnia 11 września 2015r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 895 z późniejszymi zmianami), zwana dalej „Ustawą o działalności ubezpieczeniowej";
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II), zwana dalej „Dyrektywą/Dyrektywą Wypłacalność II/Wypłacalność II";
- Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014r. uzupełniające Dyrektywę Wypłacalność II, zwane dalej „Rozporządzeniem delegowanym";
- Rozporządzenie Komisji (UE) 2019/981 z dnia 8 marca 2019r. zmieniające rozporządzenie delegowane (UE) 2015/35 uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) (Dz. U. UE L. 161);
- Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) 2015/2452 z dnia 2 grudnia 2015r. ustanawiające wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do procedur, formatów i wzorów formularzy dotyczących sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE zwanym dalej „Rozporządzeniem wykonawczym";
- Wytyczne EIOPA, standardy techniczne, wytyczne lokalnego nadzoru powiązane z Dyrektywą Wypłacalność II zwane dalej „Regulacjami powiązanymi/Wytycznymi EIOPA";
- EIOPA ang. European Insurance and Occupational Pensions Authority- Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych;
- Ustawa z dnia 29 września 1994r.o rachunkowości zwana dalej „Ustawą o rachunkowości" (Dz. U. z 2021 r. poz. 217);
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2016r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji (Dz U. z 2016 r. poz. 562.),zwane dalej „Rozporządzeniem Ministra Finansów";
- SCR ang. Solvency Capital Requirement – Kapitałowy wymóg wypłacalności;
- MCR ang. Minimum Capital Requirement – Minimalny wymóg kapitałowy;
- Towarzystwo Ubezpieczeń Europa SA zwane dalej „TU Europa S.A. / Spółką / Towarzystwem";
- SFCR ang. Solvency and Financial Condition Report - Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej, zwane dalej „sprawozdaniem";
- Sprawozdanie finansowe – sprawozdanie sporządzone za okres od 1 stycznia 2020r. do 31 grudnia 2020r. oraz na dzień 31 grudnia 2020r. zgodnie z Ustawą o rachunkowości, zatwierdzone przez Zarząd w dniu 24 marca 2021r.;
- Formuła standardowa – formuła obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności określona w rozdziałach V i X tytułu I Rozporządzenia delegowanego;
- Korespondent – nominowany przedstawiciel zagranicznego ubezpieczyciela, zatwierdzony przez biuro narodowe kraju zdarzenia, którego zadaniem jest likwidacja szkód powstałych w kraju, w którym jest ustanowiony, a spowodowanych przez kierującego posiadającego ważne ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej (OC) zagranicznego ubezpieczyciela;
- KNF – Komisja Nadzoru Finansowego;
- UOKiK – Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
- PIU – Polska Izba Ubezpieczeń;
- PZR – Polskie Zasady Rachunkowości tj. zgodne z Ustawą o rachunkowości;
- Ryzyka / Grupy ubezpieczeń/Grupy KNF – ryzyka lub grupy ubezpieczeń w rozumieniu Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej;
- KOR - Komitet Oceny Ryzyka;
- RTU - Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe;
- ORSA ang. Own Risk and Solvency Assessment - własna ocena ryzyk i wypłacalności;
- CRO ang. Chief Risk Officer - osoba nadzorująca funkcję zarządzania ryzykiem;
- RF – Rzecznik Finansowy;
- Podatek od aktywów - podatek uiszczany na podstawie Ustawy z dnia 15 stycznia 2016 r. o podatku od niektórych instytucji finansowych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1410);
- MSSF 16 – Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 16 Leasing;
- CAR ang. Capital Adequacy Ratio – współczynnik wypłacalności;
- Rozporządzenia Ministra Finansów z maja 2020 roku – Rozporządzenie Ministra Finansów z 14 maja 2020r. zmieniające rozporządzenie w sprawie egzaminu dla osób ubiegających się o wykonywanie czynności agencyjnych, czynności dystrybucyjnych zakładu ubezpieczeń oraz czynności dystrybucyjnych zakładu reasekuracji oraz Rozporządzenie Ministra Finansów z 22 maja 2020r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wniosków o wpis do rejestru agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające. Rozporządzenie wprowadza czasowo możliwość składania wniosków o wpis do Rejestru Pośredników Ubezpieczeniowych na podstawie skanów wymaganych dokumentów.

Podsumowanie

Podstawa Sporządzenia

Celem tego sprawozdania jest spełnienie wymogów art. 284 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej o ujawnianiu sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone zgodnie z Ustawą o działalności ubezpieczeniowej (Rozdział 11), Rozporządzeniem delegowanym (Rozdział XII) oraz Wytycznymi EIOPA.

Struktura niniejszego sprawozdania została przygotowana w sposób opisany w Załączniku XX Rozporządzenia delegowanego oraz zawiera formularze sprawozdawcze zawierające dane ilościowe zgodnie z Rozporządzeniem wykonawczym.

Niniejsze sprawozdanie obejmuje działalność i wyniki Towarzystwa, jego system zarządzania, profil ryzyka, wycenę na potrzeby Wypłacalności II oraz zarządzanie kapitałem.

Wycena aktywów i pasywów na potrzeby Wypłacalności II dokonywana jest zgodnie z zasadami określonymi w Ustawie o działalności ubezpieczeniowej i Rozporządzeniu delegowanym:

- Aktywa ujmuje się i wycenia zgodnie z art. 223 ust.1 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i rozdziałem II tytułu I Rozporządzenia delegowanego;
- Zobowiązania inne niż rezerwy techniczno–ubezpieczeniowe ujmuje się i wycenia zgodnie z art. 223 ust. 2 i 3 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz rozdziałem II tytułu I Rozporządzenia delegowanego;
- Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe tworzy się zgodnie z art. 224–235 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i rozdziałem III tytułu I Rozporządzenia delegowanego.

SCR ustalany jest zgodnie z przepisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej dotyczącymi obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności według formuły standardowej oraz rozdziałami V i X tytułu I Rozporządzenia delegowanego.

MCR ustalany jest zgodnie z przepisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej dotyczącymi obliczania wymogów kapitałowych oraz rozdziałem VII i X tytułu I Rozporządzenia delegowanego.

Klasyfikacja i wycena pozycji środków własnych jest zgodna z art. 238–248 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i rozdziałem IV tytułu I Rozporządzenia.

Niniejsze sprawozdanie jest przedstawione w złotych („PLN"). Wszystkie wartości, podane są po zaokrągleniu do tysiąca PLN, w związku z tym mogą wystąpić przypadki matematycznej niezgodności pomiędzy poszczególnymi notami sprawozdania.

Działalność Towarzystwa Ubezpieczeń Europa S.A.

Towarzystwo Ubezpieczeń Europa S.A. prowadzi działalność ubezpieczeniową w dziale ubezpieczeń majątkowych i osobowych w grupach 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18 według załącznika do Ustawy o działalności ubezpieczeniowej. Spółka prowadzi działalność wyłącznie na terenie Polski.

Kluczowymi dla Spółki liniami biznesowymi są:

a) Ubezpieczenia od ognia i pozostałych szkód rzeczowych,
b) Ubezpieczenia różnych ryzyk finansowych.

Według strategii biznesowej na lata 2017-2022 TU Europa S.A. w dalszym ciągu koncentruje się na umocnieniu pozycji lidera w relacjach ubezpieczeniowych z rynkiem finansowym, poszerzaniu innowacyjnej oferty produktowej, a także intensywnym rozwoju nowych segmentów działalności (w tym sprzedaży w modelu sprzedaży bezpośredniej). Spółka nadal kładzie nacisk na kontynuację rozwoju sprzedaży gwarancji, sprzedaży ubezpieczeń turystycznych, a także na poszukiwanie nowych źródeł biznesu (przede wszystkim poprzez współpracę z branżą affinity [1]). W najbliższym roku Spółka planuje nadal intensywnie rozwijać ofertę ubezpieczeniową, w szczególności rozwijane będą produkty o charakterze tzw. „standalone", we współpracy z bankami, z partnerami spoza branży finansowej, jak również te sprzedawane przez własne kanały sprzedaży (strona www, „Call Center").

Pandemia COVID-19 wpływa na szybszy wzrost udziału kanału zdalnego w stosunku do kanału stacjonarnego. Banki wkładają dużo wysiłku by uaktywnić sprzedaż w tym kanale, jednak brak kontaktu fizycznego z klientem w procesie sprzedaży np. pożyczki gotówkowej zmniejsza skuteczność dosprzedaży ubezpieczenia. Klient łatwiej rezygnuje z ubezpieczenia w kanale zdalnym. Pandemia miała również istotny wpływ na sprzedaż ubezpieczeń turystycznych ze względu na ograniczenia w światowym i polskim ruchu turystycznym.

Wyniki operacyjne

W 2020 roku Spółka osiągnęła łączny przypis składki brutto w wysokości 226 272 tys. zł, natomiast w 2019 roku przypis składki osiągnął wysokość 337 214 tys. zł.

[1] Instytucje niefinansowe

Główną przyczyną niższych składek przypisanych brutto były spadki sprzedaży ubezpieczeń turystycznych, gwarancji turystycznych oraz ubezpieczeń kredytów ratalnych. Zmniejszenie sprzedaży w tych liniach związane było głównie z restrykcjami państwowymi na skutek pandemii COVID-19.

Spółka w 2020 roku wypracowała wynik netto w wysokości 11 374 tys. zł, czyli o 78,4% mniej niż przed rokiem, kiedy zysk netto stanowił 52 772 tys. zł. Głównym czynnikiem mającym wpływ na spadek wyniku finansowego Spółki w roku 2020 był niższy wynik techniczny, który w 2020 roku wyniósł 8 691 tys. w porównaniu do 53 405 tys. zł w roku 2019. Na wyższy wynik techniczny za rok 2019 r. w porównaniu do 2020 częściowo złożyło się rozwiązanie rezerwy na wyrównanie szkodowości dla ubezpieczenia kredytów i poręczeń. W trakcie 2020 r. roku nie wystąpiło rozwiązanie rezerwy na wyrównanie szkodowości na taką skalę. Dodatkowo na spadek wyniku technicznego w 2020 r. w porównaniu do 2019 złożył się niższy wynik techniczny dla ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych i ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych w wyniku spadku sprzedaży związanego z restrykcjami państwowymi na skutek pandemii COVID-19.

Całkowity wynik na działalności lokacyjnej w 2020 roku wyniósł 10 139 tys. zł, z czego przychody z lokat wynoszą 11 843 tys. zł, niezrealizowane zyski z lokat 1 090 tys. zł, a koszty działalności lokacyjnej 2 717 tys. zł. W roku 2019 całkowity wynik na działalności lokacyjnej wyniósł 13 152 tys. zł., w tym dywidenda w wysokości 2 980 tys. Zgodnie z rekomendacją Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 26 marca 2020 roku Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie Europa S.A. zysk netto za 2019 rok przeznaczyło w całości na kapitał zapasowy.

Spółka zanotowała spadek wyniku z pozostałych rodzajów działalności, który w roku 2020 wyniósł (-2 925) tys. zł wobec 2 498 tys. zł w roku poprzednim. Wyższy wynik z pozostałych rodzajów działalności w poprzednim okresie był rezultatem zwrotu podatku od aktywów nadpłaconego w latach 2016-2018.

W 2020 roku nie wystąpiły inne niż opisane powyżej nietypowe zdarzenia o charakterze jednorazowym, które miałyby istotny wpływ na osiągnięty wynik finansowy.

Szczegółowe informacje na temat działalności Spółki i wyników osiągniętych w okresie za jaki sporządzone zostało sprawozdanie tj. od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku oraz wyników osiągniętych w okresie porównywalnym tj. od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku przedstawiono w części A niniejszego sprawozdania.

System zarządzania

System zarządzania w Towarzystwie zapewnia skuteczne, prawidłowe i ostrożne zarządzanie prowadzoną działalnością.

Za prowadzenie spraw i reprezentację Towarzystwa odpowiada Zarząd.

Zarząd zapewnia, aby struktura organizacyjna Spółki była przejrzysta i odpowiednia do skali i charakteru prowadzonej działalności, a także aby zakresy odpowiedzialności były jasno przypisane i właściwie przydzielone do poszczególnych jednostek organizacyjnych Spółki. W Spółce wdrożony jest system regulacji wewnętrznych odnoszących się do przebiegu procesów wykonywanych przez poszczególne jednostki organizacyjne. W ramach struktury organizacyjnej wyodrębnione są również kluczowe dla systemu zarządzania funkcje: funkcję aktuarialną, zarządzania ryzykiem, compliance i audytu wewnętrznego.

System zarządzania wspierany jest przez Komitety i zespoły funkcyjne zajmujące się między innymi zagadnieniami związanymi z zarządzaniem ryzykiem, oceną ryzyka, inwestowaniem, produktami i ich dystrybucją oraz jakością danych.

W Spółce funkcjonuje system zarządzania ryzykiem oparty na modelu ERM (Enterprise Risk Management). Spółka posiada również Strategię zarządzania ryzykiem, której celem jest uregulowanie zasad zarządzania ryzykiem w Spółce, a także określenie dopuszczalnego poziomu ryzyka.

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły zmiany w systemie zarządzania, miały natomiast miejsce zmiany w Zarządzie Spółki oraz w obszarach odpowiedzialności poszczególnych Członków Zarządu.

Szczegółowe informacje na temat systemu zarządzania przedstawiono w części B niniejszego sprawozdania.

Profil ryzyka

W toku prowadzenia działalności ubezpieczeniowej Towarzystwo narażone jest na następujące istotne ryzyka:

a) ryzyka wymienione w Rozporządzeniu delegowanym:
   - ryzyka aktuarialne (ubezpieczeniowe),
   - ryzyka rynkowe,
   - ryzyka kredytowe i kontrahenta,
   - ryzyko płynności,
   - ryzyka operacyjne,

b) pozostałe rodzaje ryzyka:
   - ryzyko prawne i ryzyko braku zgodności,
   - ryzyko nowych zagrożeń.

Spółka określa w regulacjach dotyczących zarządzania ryzykiem szczegółowe zasady identyfikacji, zarządzania, pomiaru i monitorowania ryzyk oraz ich raportowania w ramach jednostek organizacyjnych.

Największy wpływ na wielkość SCR wyznaczonego formułą standardową w okresie sprawozdawczym i w okresie porównywalnym miały ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych oraz ryzyko rynkowe.

Występująca od marca 2020 roku światowa pandemia COVID-19 wpłynęła na materializację bądź wzrost poziomu ryzyka w wielu obszarach działalności Spółki. Ryzyko nowych zagrożeń obejmuje ryzyka, które wynikają ze zmian w otoczeniu takich jak zmiany cywilizacyjne, makroekonomiczne, demograficzne mające wpływ na Spółkę i jej produkty. Ryzyko nowych zagrożeń zostało włączone w okresie sprawozdawczym w zakres pozostałych rodzajów ryzyk identyfikowanych przez Spółkę.

Szczegółowe informacje na temat profilu ryzyka Spółki przedstawiono w części C niniejszego sprawozdania.

Wycena dla celów wypłacalności

Podstawową metodą stosowaną do wyceny aktywów i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe jest wycena rynkowa, natomiast rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe wyceniane są z uwzględnieniem najlepszego oszacowania opartego o przyszłe prognozowane przepływy pieniężne wynikające z umów ubezpieczenia zawartych przez Towarzystwo. Najlepsze oszacowanie powiększane jest o margines ryzyka wyznaczany metodą kosztu kapitału dopuszczonych środków własnych odpowiadających kapitałowemu wymogowi wypłacalności w przyszłości, koniecznemu do pokrycia zobowiązań ubezpieczeniowych w całym okresie trwania portfela polis.

Gdy zastosowanie metody wyceny według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach lub przy zastosowaniu cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach podobnych aktywów i zobowiązań jest niemożliwe Spółka do wyceny aktywów i zobowiązań stosuje alternatywne metody wyceny opisane w rozdziale D.4 niniejszego sprawozdania. W porównaniu do poprzedniego roku nie doszło do istotnych zmian w sposobie wyceny dla celów wypłacalności.

Szczegóły dotyczące metod wyceny na potrzeby Wypłacalności II oraz różnic w stosunku do wycen stosowanych na potrzeby sprawozdania finansowego przedstawiono w części D niniejszego sprawozdania.

Zarządzanie kapitałem

Obowiązkiem Spółki wynikającym z przepisów prawa jest posiadanie środków własnych w wysokości nie niższej niż minimalny wymóg wypłacalności (MCR) i kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR) – rozumiany jako wskaźnik wypłacalności w wysokości 100%.

W Strategii zarządzania ryzykiem, Spółka ustala ostrożnościowo wewnętrzny limit wskaźnika pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności SCR środkami własnymi na poziomie 150%. Poziom alarmowy wskaźnika określony jest w wysokości 180%.

Środki własne stanowiące pokrycie SCR są klasyfikowane w trzech kategoriach, w zależności od ich zdolności do absorbowania strat. W okresie sprawozdawczym i w okresie porównywalnym wszystkie środki własne Spółki zostały zaklasyfikowane do środków o najwyższej zdolności do absorbowania strat tj. do Kategorii 1.

W okresie sprawozdawczym i na dzień 31 grudnia 2020 roku Towarzystwo posiadało wystarczające środki własne na pokrycie wymogów kapitałowych. Pozycja kapitałowa Spółki jest stabilna i utrzymuje się na wysokim poziomie. Stosunek dopuszczonych środków własnych do SCR (wskaźnik wypłacalności) na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosi 326,9%, podczas gdy wskaźnik ustalony na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosił 310,0%. Środki własne na pokrycie SCR w okresie sprawozdawczym spadły ze względu na uwzględnienie przewidywanej do wypłaty dywidendy. Do wzrostu wskaźnika przyczynił się również spadek SCR w podmodule ryzyka składki i rezerw, będący konsekwencją niższej niż w roku 2019 miary składki ubezpieczeniowej.

Szczegóły dotyczące minimalnego wymogu wypłacalności (MCR), kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR) oraz środków własnych na ich pokrycie przedstawiono w części E niniejszego sprawozdania.

A. Działalność i wyniki operacyjne

A.1 Działalność

A.1.1. Informacje ogólne

Towarzystwo Ubezpieczeń Europa S.A. prowadzi działalność na podstawie zezwolenia Ministra Finansów z dnia 7 listopada 1994 roku. Postanowienie Sądu w sprawie rejestracji Spółki zostało wydane w dniu 28 listopada 1994 roku.

Spółka jest wpisana do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej Wydział VI Rejestrowy pod numerem 0000002736

Dane kontaktowe Spółki:

Towarzystwo Ubezpieczeń Europa S.A.
ul. Gwiaździsta 62
53–413 Wrocław

Dane kontaktowe organu odpowiedzialnego za nadzór nad zakładem ubezpieczeń:

Komisja Nadzoru Finansowego
ul. Piękna 20
00-549 Warszawa

Dane kontaktowe organu sprawującego nadzór nad grupą, do której należy zakład:

Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht
Marie-Curie-Str. 24–28
60439 Frankfurt

Dane kontaktowe biegłych rewidentów zakładu:

Tomasz Orłowski, biegły rewident nr 12 045 działający w imieniu PricewaterhouseCoopers Polska spółka z ograniczoną Audyt sp.k.
ul. Polna 11
00-633 Warszawa

Informacje dotyczące udziałowców posiadających znaczne pakiety akcji Spółki.

Kapitał akcyjny TU Europa S.A. wynosi 37 800 tys. zł i jest podzielony na 9 450 000 akcji o wartości nominalnej 4 zł każda. Wszystkie akcje są imienne zwykłe i zostały opłacone w całości.

Wykaz akcjonariuszy posiadający co najmniej 5% liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu TU Europa S.A. na dzień 31 grudnia 2020r. przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Nazwa akcjonariusza	Liczba akcji	Udział w kapitale	Udział w głosach na WZA
1.	HDI International AG	4.725.001	50%*	50%*
2.	Meiji Yasuda Life Insurance Company	3.161.586	33,46%	33,46%
3.	Getin Noble Bank S.A.	858.334	9,08%	9,08%**
4.	Getin Holding S.A.	705 079	7,46%	7,46%

* 50% + 1 akcja
** Na podstawie umowy zastawu cywilnego oraz zastawu rejestrowego zawartych pomiędzy Getin Holding S.A. i Getin Noble Bank S.A. prawo głosu z akcji należących do Getin Noble Bank S.A. przysługuje Getin Holding S.A.

Poniżej przedstawiono uproszczony schemat struktury Grupy Talanx wraz z podmiotem dominującym Grupy Talanx, do której należy Spółka:

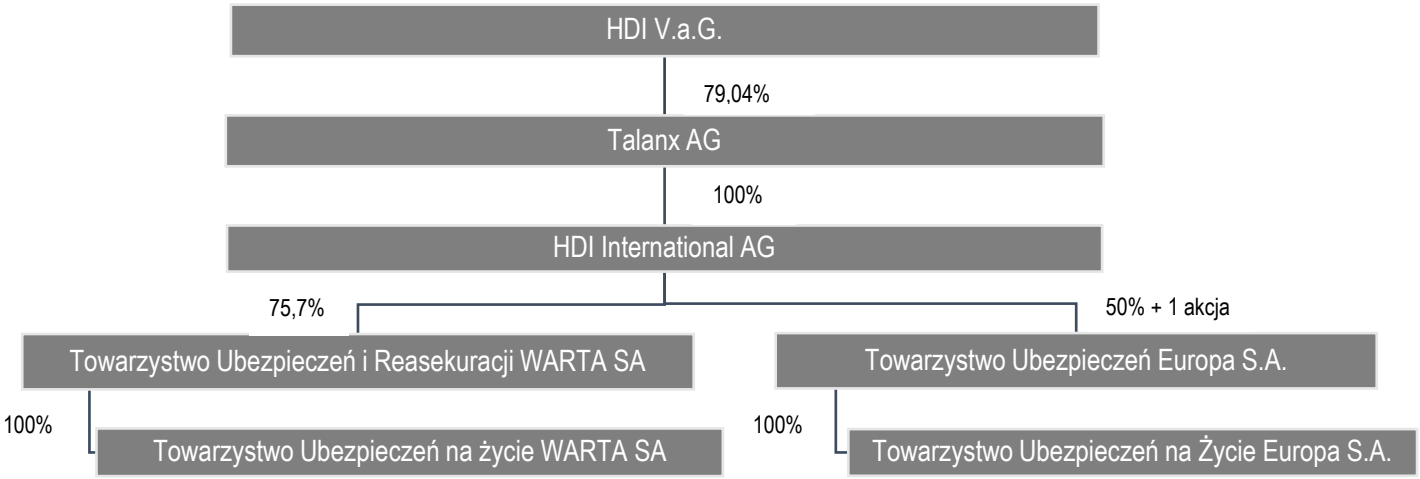

A.1.2 Istotne linie biznesowe oraz tereny geograficzne, w których Spółka prowadzi działalność

Towarzystwo Ubezpieczeń Europa S.A prowadzi działalność wyłącznie na terenie Polski.

Za istotne linie biznesowe zostały przyjęte linie, dla których udział w całkowitej składce przypisanej brutto jest większy niż 15%.

Prezentacja obejmująca krótką charakterystykę kluczowych dla Spółki linii biznesowych:

1. Ubezpieczenia od ognia i pozostałych szkód rzeczowych – w ramach tej linii biznesowej oferowana jest ochrona w zakresie:
   a) Ubezpieczenie nieruchomości – to ubezpieczenie, które w podstawowym zakresie może obejmować ochronę „murów" oraz elementów stałych od następujących zdarzeń losowych: ciężar śniegu lub lodu, deszcz nawalny, dym i sadza, eksplozja, grad, huragan, implozja, lawina, osuwanie się ziemi, powódź, pożar, przepięcie, spływ wód po zboczach, uderzenie pioruna, uderzenie pojazdu, upadek drzewa lub jego części, upadek statku powietrznego, zalanie, zapadanie się ziemi oraz akcja ratownicza. Może być również poszerzone o inne ryzyka ubezpieczeniowe, jak ubezpieczenia od kradzieży, przez odpowiedzialność cywilną (OC) w życiu prywatnym, a skończywszy na home assistance.
   b) Ubezpieczenie mienia będącego przedmiotem umów leasingu – obejmuje ochroną mienie przekazane leasingobiorcy do używania na podstawie Umowy leasingu. Ochroną objęte są ruchomości z wyłączeniem pojazdów dopuszczonych do ruchu drogowego, statków powietrznych, taboru kolejowego oraz mienia w nich zainstalowanego. Zakres ubezpieczenia obejmuje między innymi ryzyka takie jak: deszcz nawalny, grad, huragan, pośrednie uderzenie pioruna, powódź, pożar, przewrócenie się drzew, masztów.
   c) Ubezpieczenie mienia dla mikroprzedsiębiorców – obejmuje ochroną mienie stanowiące własność mikroprzedsiębiorców lub, które jest użytkowane na podstawie innych umów, służące wykonywaniu działalności gospodarczej, a które jednocześnie nie przekracza łącznej wartości 2 mln zł. Ubezpieczenie działa w przypadku zaistnienia wszystkich zdarzeń (formuła „all risk") zniszczenia lub uszkodzenia, o ile nie zostały wyłączone w OWU. Ochroną mogą zostać objęte m.in.: budynki, budowle, lokale, z wyłączeniem ryzyka kradzieży z włamaniem i rabunku, maszyny, urządzenia, wyposażenie, nakłady adaptacyjne, środki obrotowe, wartości pieniężne, mienie osób trzecich i mienie pracownicze.
   d) Ubezpieczenie ochrony sprzętu – chroni przed awariami sprzętu po zakończeniu gwarancji producenta i działa po upływie gwarancji producenta przez maksymalny okres do 3 lat, a także od dnia zakupu sprzętu chroni już sprzęt przed jego przypadkowym uszkodzeniem, dewastacją, kradzieżą lub rabunkiem.
   e) Ubezpieczenie wyświetlacza – w ramach tego ubezpieczenia ubezpieczyciel obejmuje ochroną koszt naprawy wyświetlacza telefonu na skutek przypadkowego uszkodzenia.
   f) Ubezpieczenie utraty gotówki, zniszczenie zakupów – ochrona w przypadku utraty pobranej gotówki z bankomatu w wyniku kradzieży, utraty lub zniszczenia zakupów zrobionych przez ubezpieczonego przy użyciu karty, utrata rzeczy osobistych m.in. kluczy do miejsca zamieszkania, kluczy do pojazdu, dokumentów, telefonu komórkowego, portfela, torebki w wyniku ognia lub kradzieży.
2. Ubezpieczenia różnych ryzyk finansowych – w ramach tej linii biznesowej oferowana jest ochrona m.in. w zakresie:
   a) Ubezpieczenie na wypadek straty finansowej w wyniku błędów księgowych – ubezpieczenie działa w przypadku poniesienia przez ubezpieczonego kosztów, powstałych w skutek błędu księgowego, tj. niewykonania lub nienależytego wykonania umowy zawartej z ubezpieczonym. W takiej sytuacji ubezpieczyciel dokona zwrotu powstałych kosztów.
   b) Ubezpieczenie kosztów rezygnacji – ochrona wydatków finansowych poniesionych za zakup podróży, m.in. imprezy turystycznej, transportu. Produkt zapewnia odzyskanie 100% zapłaconej ceny podróży, gdy klient nie ma możliwości jej realizacji lub przerwie ją z różnych przyczyn, m.in. nagłej choroby, nieszczęśliwego wypadku, śmierci osoby bliskiej, utraty pracy.
   c) Nieuprawnione użycie karty – ubezpiecenie w przypadku nieuprawnionego użycia karty płatniczej, powodującego zmianę salda rachunku. Produkt zapewnia zwrot kosztów, które obciążyły rachunek karty.

d) Ubezpieczenia na wypadek utraty zysku – ubezpieczenie w przypadku uzyskania przez klienta niższego zysku brutto w ramach wykonywanej działalności gospodarczej będący następstwem szkody w mieniu.
e) Ubezpieczenie na wypadek upadłości ubezpieczonego – ubezpieczenie w przypadku wystąpienia upadłości przedsiębiorstwa, rozumianego jako prawomocne postanowienie sądu o ogłoszeniu upadłości firmy.
f) Ubezpieczenia na wypadek straty finansowej GAP – ubezpieczenie w przypadku zajścia straty finansowej polegającej na powstaniu szkody całkowitej na pojeździe, w wyniku utraty, zniszczenia lub uszkodzenia, wskutek którego naprawa jest nieuzasadniona.
g) Ubezpieczenia na wypadek utraty stałych źródeł dochodów – ubezpieczenie w przypadku utraty stałego źródła dochodów uzyskiwanych m.in. z: stosunku pracy/stosunku służbowego/kontraktu menedżerskiego. Produkt zapewnia miesięczne świadczenia, gdy klient utraci stałe źródło dochodów z różnych przyczyn, m.in.: hospitalizacji, następstwie nieszczęśliwego wypadku lub w przypadku zgonu.

A.1.3. Istotne zdarzenia

Pandemia COVID-19

Pandemia COVID-19, która dotarła do Polski w I kwartale 2020 roku, dramatycznie zmieniła sytuację w gospodarce światowej doprowadzając do spadku aktywności gospodarczej w Polsce i w jej otoczeniu. Szok popytowo - podażowy bezpośrednio związany z ograniczeniem działalności wielu branż zwiększył niepewność w przedsiębiorstwach i gospodarstwach domowych, pogarszając wyniki finansowe i warunki rozwoju Spółki. Skutkowało to również wystąpieniem w 2020 r. zwiększonej niepewności na rynkach finansowych, co szczególnie w marcu 2020 r. znalazło odzwierciedlenie w istotnych wahaniach kursów walut, jak i silnej przecenie cen akcji i innych instrumentów rynku finansowego. W okresie sprawozdawczym przychody z lokat Spółki obniżyły się, wskaźnik rentowności lokat w 2020 roku wyniósł 1,41%, podczas gdy w roku 2019 wynosił 2,05%. W związku z rekomendacjami KNF będącymi skutkiem pandemii COVID-19 Spółka nie otrzymała od Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie Europa S.A. dywidendy za 2019 rok oraz nie wypłaciła dywidendy za 2019 rok do akcjonariuszy.

Obawa przed wzrostem kosztów ryzyka kredytowego skutkowała znacznym spadkiem sprzedaży produktów bankowych, co z kolei doprowadziło do spadku składki przypisanej pozyskanej przez Spółkę z sektora bancassurance o 34%. Dodatkowo przedłużające się restrykcje dotknęły bardzo silnie sektor usług turystycznych, co miało bezpośredni wpływ na osiągnięty poziom przypisu składki i wyniku technicznego z ubezpieczeń powiązanych z usługami turystycznymi. W pierwszej kolejności szczególnie eksponowane na niekorzystne skutki zamknięcia gospodarki były ubezpieczenia turystyczne – w początkowej fazie pandemii Spółka odnotowała pogorszenie szkodowości tych ubezpieczeń (wzrost wskaźnika szkodowości o ok. 30 punktów procentowych w ujęciu kwartalnym I kwartał 2020 r. do I kwartału 2019 r.), natomiast po wprowadzeniu ograniczeń związanych z podróżowaniem nastąpiło zamrożenie sprzedaży ubezpieczeń z tej grupy produktowej.

Spadki sprzedaży w tych liniach w 2020 roku w stosunku do okresu poprzedniego wyniosły odpowiednio: ubezpieczenia turystyczne 64%, gwarancje turystyczne 43%, ubezpieczenia kredytów ratalnych 46%.

W wyniku pogorszenia płynności kontrahentów Spółki z sektora turystycznego Spółka odnotowała również opóźnienia w płatnościach z tytułu składek ubezpieczeniowych. Przeterminowane należności od tej grupy kontrahentów zostały objęte odpowiednimi odpisami aktualizującymi (1 885 tys. zł) zgodnie z polityką rachunkowości Spółki.

Spółka w okresie pandemii zachowała pełną ciągłość operacyjną zapewniając utrzymanie sprawnego funkcjonowania wszystkich głównych procesów. Wdrożono rozwiązania mające na celu ograniczenie ryzyka epidemicznego zarówno w stosunku do pracowników, jak i klientów. Wśród podjętych działań m.in. rozszerzono pracę zdalną, udostępniono środki ochrony oraz promowano wśród klientów możliwość kontaktu za pomocą zdalnych kanałów.

Spółka dostosowała również warunki przeprowadzania egzaminów dla osób ubiegających się o wykonywanie czynności agencyjnych oraz dystrybucyjnych przez zakład ubezpieczeń do sytuacji pandemii COVID-19 uwzględniając powiązane z tym rozporządzenia Ministra Finansów z maja 2020 roku. Wprowadzenie tych zmian umożliwiło Spółce kontynuowanie w 2020 roku rozwoju sieci sprzedaży współpracujących Agentów.

Restrukturyzacja Idea Bank S.A.

W dniu 30 grudnia 2020 r. Bankowy Fundusz Gwarancyjny wydał decyzję o wszczęciu przymusowej restrukturyzacji wobec Idea Bank S.A. w postaci przejęcia przedsiębiorstwa i powołania Administratora Banku. Podmiotem przejmującym został Bank Pekao S.A., który dokonał przejęcia banku z dniem 3 stycznia 2021 r. Przejęcie nastąpiło przy zastosowaniu wyłączeń, wśród których znalazły się m. in prawa majątkowe związane z czynnościami faktycznymi, prawnymi lub czynami niedozwolonymi związanymi z obejmowaniem ochroną ubezpieczeniową, wykonywaniem czynności pośrednictwa ubezpieczeniowego lub dystrybuowania ubezpieczeń, o których mowa w grupie 3 w dziale I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (ubezpieczenia na życie, jeżeli są związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, a także ubezpieczenia na życie, w których świadczenie zakładu ubezpieczeń jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe).

Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania Spółka nie zaobserwowała istotnych opóźnień w rozliczeniach, bądź procesach operacyjnych wynikających z realizacji przez Bank Pekao S.A. przejętych w wyniku restrukturyzacji Umów agencyjnych i Umów grupowych.

A.2. Wynik z działalności ubezpieczeniowej

Wyniki z działalności ubezpieczeniowej zaprezentowane w niniejszym rozdziale są zgodne z danymi zawartymi w sprawozdaniu finansowym Towarzystwa sporządzonym zgodnie z Ustawą o rachunkowości.

Pozycja	2020	2019	Zmiana %
Wynik techniczny	8 691	53 405	-83,7%
Wynik z działalności lokacyjnej	10 139	13 152	-22,9%
Pozostałe przychody	11 654	19 306	-39,6%
Pozostał koszty	14 579	16 808	-13,3%
Podatek dochodowy	4 530	16 243	-72,1%
Zysk netto	11 374	52 772	-78,4%

Spółka zakończyła 2020 rok z zyskiem netto w wysokości 11 374 tys. zł, wobec 52 772 tys. zł zysku wypracowanego w 2019 roku (-41 398 tys. zł, tj. -78,4%). Głównym czynnikiem mającym wpływ na spadek wyniku finansowego Spółki w roku 2020 był niższy wynik techniczny, który w 2020 roku wyniósł 8 691 tys. zł w porównaniu do 53 405 tys. zł w roku 2019 (-44 714 tys. zł, tj. -83,7 %). Na wyższy wynik techniczny za rok 2019 r. w porównaniu do 2020 częściowo złożyło się rozwiązanie rezerwy na wyrównanie szkodowości dla ubezpieczenia kredytów i poręczeń. W trakcie 2020 r. roku nie wystąpiło rozwiązanie rezerwy na wyrównanie szkodowości na taką skalę. Dodatkowo na spadek wyniku technicznego w 2020 r. w porównaniu do 2019 złożył się niższy wynik techniczny dla ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych i ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych w wyniku spadku sprzedaży związanego z restrykcjami państwowymi na skutek pandemii COVID-19.

W 2020 roku TU Europa S.A. osiągnęła łączny przypis składki brutto w wysokości 226 272 tys. zł w porównaniu z 337 214 tys. zł osiągniętych w 2019 roku (-110 942 tys. zł, tj. -32,9%). Spadek składki przypisanej brutto jest konsekwencją niższej sprzedaży ubezpieczenia różnych ryzyk finansowych (-73 343 tys. zł), ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych (-14 798 tys. zł), ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów (-12 543 tys. zł), oraz ubezpieczenia od ognia i pozostałych szkód rzeczowych (-12 362 tys. zł).

Główną przyczyną niższych składek przypisanych brutto jest spadek ubezpieczeń turystycznych o 64%, spadek gwarancji turystycznych o 43% oraz spadek ubezpieczeń kredytów ratalnych o 46%. Spadki sprzedaży w tych liniach związane są głównie z restrykcjami państwowymi na skutek Pandemii COVID-19 (m.in lockdown, ograniczeniami w światowym i polskim ruchu turystycznym).

Składkę przypisaną brutto w podziale na linie biznesowe zaprezentowano w tabeli poniżej:

Składka przypisana brutto	2020	2019
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	11 987	26 785
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	50 308	62 850
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	22	41
Ubezpieczenia od ognia i pozostałych szkód rzeczowych	78 804	91 166
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	1 237	1 764
Ubezpieczenia kredytu i gwarancji ubezpieczeniowej	25 890	31 078
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	20 436	14 806
Ubezpieczenia świadczenia pomocy	25 764	23 557
Ubezpieczenia różnych ryzyk finansowych	11 824	85 167
Razem	**226 272**	**337 214**

Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto wyniosły w 2020 roku 72 093 tys. zł w porównaniu do 88 415 tys. zł w roku 2019. Największy udział w odszkodowaniach i świadczeniach stanowią ubezpieczenia różnych strat finansowych (51,3 % w roku 2020 oraz 46,9 % w roku 2019) oraz ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych (21,4 % w roku 2020 oraz 20,9 % w roku 2019).

Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w podziale na linie biznesowe zaprezentowano w tabeli poniżej:

Odszkodowania i świadczenia brutto	2020	2019
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	10 163	15 007
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	4 502	4 946
Ubezpieczenia pracownicze	0	0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	42	191
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	0	0
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	112	0
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	15 402	18 475
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	106	32
Ubezpieczenia kredytu i gwarancji ubezpieczeniowej	2 032	6 774
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	1 124	884
Ubezpieczenia świadczenia pomocy	1 634	641
Ubezpieczenia różnych ryzyk finansowych	36 976	41 464
Razem	**72 093**	**88 415**

Koszty akwizycji i koszty administracyjne.

Koszty akwizycji wyniosły w 2019 roku 212 950 tys. zł, w roku 2019 osiągnęły poziom 252 652 tys. zł, co oznacza spadek o 39 702 tys. zł (-15,7 %). Na tę kwotę składają się przede wszystkim prowizje akwizycyjne wypłacone. Spadek kosztów akwizycji związany jest przede wszystkim ze spadkiem składki zarobionej.

Koszty administracyjne w 2020 roku osiągnęły wartość 39 508 tys. zł, w roku 2019 było to 36 778 tys. zł.

Koszty w podziale na linie biznesowe przedstawia formularz S.05.01.02 „Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych" stanowiący załącznik do niniejszego sprawozdania.

A.3. Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)

Wyniki z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej) zaprezentowane w niniejszym rozdziale są zgodne z danymi zawartymi w sprawozdaniu finansowym Towarzystwa sporządzonym zgodnie z Ustawą o rachunkowości.

Głównym celem polityki lokacyjnej Towarzystwa Ubezpieczeń Europa S.A. jest wzrost wartości lokowanych aktywów przy zachowaniu najwyższego poziomu bezpieczeństwa dokonywanych inwestycji przy jednoczesnych zachowaniu płynności ulokowanych środków.

Pozycja	2020	2019
Przychody z lokat	11 843	17 544
Nie zrealizowane zyski z lokat	1 090	725
Koszty działalności lokacyjnej	2 717	5 117
Nie zrealizowane straty na lokatach	77	0
Wynik z działalności lokacyjnej	**10 139**	**13 152**

Wynik z działalności lokacyjnej w podziale na kategorie lokat przedstawia tabela poniżej:

Wynik z działalności lokacyjnej z podziałem na kategorie lokat	2020	2019
Przychody z lokat bankowych	796	1 268
Przychody z jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych	724	395
Przychody z instrumentów dłużnych, w tym rewaloryzacja	9 900	7 997
Przychody z akcji	18	1 464
Koszty utrzymania nieruchomości	-155	-110
Przychody z dywidend	0	2 980
Pozostałe koszty działalności lokacyjnej	-1 144	-842
Wynik z działalności lokacyjnej	**10 139**	**13 152**

Zmiana Kapitału a aktualizacji wyceny, w tym	2020	2019
Instrumenty dłużne	595	1 603
Udziały i akcje	6 928	16 131

Całkowity wynik na działalności lokacyjnej w 2020 roku wyniósł 10 139 tys. zł, z czego przychody z lokat wynoszą 11 843 tys. zł, niezrealizowane zyski z lokat 1 090 tys. zł, a koszty działalności lokacyjnej 2 717 tys. zł. Największe pozycje w przychodach z lokat w 2020 roku stanowią przychody z instrumentów dłużnych o wartości 9 900 tys. zł. oraz przychody z lokat bankowych 796 tys. zł.

W roku 2019 całkowity wynik na działalności lokacyjnej wyniósł 13 152 tys. zł. Największymi pozycjami w przychodach z lokat w 2019 roku stanowiły przychody z instrumentów dłużnych o wartości 7 997 tys. zł, dywidenda 2 980 tys. zł, przychody z lokat bankowych 1 268 tys. zł.

Towarzystwo Ubezpieczeń Europa S.A. nie prowadzi inwestycji związanych z sekurytyzacją.

A.4. Wyniki z pozostałych rodzajów działalności

Wyniki z pozostałych rodzajów działalności zaprezentowane w niniejszym rozdziale są zgodne z danymi zawartymi w sprawozdaniu finansowym Towarzystwa sporządzonym zgodnie z Ustawą o rachunkowości.

Pozycja	2020	2019
Pozostałe przychody operacyjne	11 654	19 306
Pozostałe koszty	14 579	16 808
Wynik z pozostałych rodzajów działalności	**-2 925**	**2 498**

Pozostałe przychody operacyjne w 2020 roku wyniosły 11 654 tys. zł, w porównaniu z 19 306 tys. zł osiągniętymi w 2019 roku. Największy udział w przychodach operacyjnych stanowią przychody z tytułu wykonywania przez Spółkę czynności Korespondenta. Dodatkowym czynnikiem zwiększającym przychody operacyjne w 2019 roku jest zwrot podatku od aktywów za lata 2016-2018.

Pozostałe koszty wyniosły w 2020 roku 14 579 tys. zł w 2019 roku koszty te wynosiły 16 808 tys. zł. Największy udział w kosztach stanowią koszty z tytułu wykonywania przez Spółkę czynności Korespondenta oraz podatek od aktywów.

Na dzień 31 grudnia 2020 r. Spółka jest stroną istotnej umowy najmu powierzchni biurowej, z tytułu której rozpoznaje aktywa i zobowiązania zgodnie z MSSF 16. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania z tytułu leasingu zostały zaprezentowane w pozycji „Nieruchomości, maszyny i wyposażenie wykorzystywane na użytek własny", natomiast zobowiązanie z tytułu leasingu zostało zaprezentowane w pozycji „Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych". Szczegóły dotyczące wyceny zostały ujęte w rozdziale „ Wycena do celów wypłacalności".

A.5. Wszelkie inne informacje

Wszystkie istotne informacje związane z działalnością i wynikami operacyjnymi zostały uwzględnione w punktach A.1.- A.4

.

B. System zarządzania

B.1. Informacje ogólne o systemie zarządzania

System zarządzania Spółki jest adekwatny do charakteru, skali i złożoności ryzyk charakterystycznych dla działalności Towarzystwa.

Spółka dokłada wszelkich starań, aby proces zarządzania odbywał się z pełną ochroną praw ubezpieczonych oraz z poszanowaniem obowiązujących przepisów prawa. System zarządzania poddawany jest regularnym przeglądom wewnętrznym, co najmniej raz w roku oraz w przypadku zaistnienia istotnych zmian w strukturze systemu zarządzania.

B.1.1. System zarządzania

Nadrzędnym dokumentem regulującym działalność Spółki jest Statut, który zawiera najważniejsze kwestie dotyczące działalności zakładu ubezpieczeń, m.in. takie jak:

1. rodzaj prowadzonej działalności,
2. kapitał, prawa i obowiązki akcjonariuszy,
3. organy Spółki, ich kompetencje, zasady powoływania,
4. fundusze i rachunkowość Spółki.

W Spółce funkcjonuje regulacja wewnętrzna, która normuje zasady zarządzania, zapewniając skuteczne, prawidłowe i ostrożne zarządzanie prowadzoną działalnością.

Regulacją opisującą strukturę organizacyjną Spółki jest Regulamin Organizacyjny, który definiuje również zakres zadań i obowiązków poszczególnych jednostek organizacyjnych Spółki.

Zarząd zapewnia, aby struktura organizacyjna Spółki była przejrzysta i odpowiednia do skali i charakteru prowadzonej działalności, a także aby zakresy odpowiedzialności były jasno przypisane i właściwie przydzielone.

Walne Zgromadzenie

Zasady funkcjonowania Walnego Zgromadzenia określają przepisy prawa, Statut oraz Regulamin Walnego Zgromadzenia, które regulują sposób jego zwoływania oraz przebieg. Do obowiązków Walnego Zgromadzenia należy m.in. zatwierdzanie Statutu Spółki, rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego.

Rada Nadzorcza

Zasady funkcjonowania Rady Nadzorczej w Spółce określają przepisy prawa, Statut oraz Regulamin Rady Nadzorczej, które definiują jej organizację oraz szczegółowe kompetencje. Rada Nadzorcza składa się z dziewięciu osób, w tym Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego oraz Sekretarza Rady, którzy, wraz z pozostałymi Członkami, powoływani są przez Walne Zgromadzenie na okres 3 lat. Rada Nadzorcza zwoływana jest w miarę potrzeb, nie rzadziej niż cztery razy w roku obrotowym.

Do obowiązków Rady Nadzorczej należy m.in. badanie i ocena sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za rok obrotowy w zakresie ich zgodności z księgami, dokumentami jak i ze stanem faktycznym oraz ocena wniosków Zarządu dotyczących podziału zysku albo pokrycia straty, a także składanie Walnemu Zgromadzeniu corocznego pisemnego sprawozdania z wyników tej oceny.

Ponadto do kompetencji Rady Nadzorczej należy m.in.:

- sprawowanie stałego nadzoru nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności, w tym nad procesem zarządzania ryzykiem;
- podejmowanie uchwał, wydawanie zaleceń i opinii oraz wnioskowanie do Walnego Zgromadzenia;
- powołanie i odwołanie Członków Zarządu Spółki;
- powierzenie jednemu z Członków Zarządu funkcji Prezesa Zarządu;
- powierzenie jednemu lub większej liczbie Członków Zarządu funkcji Wiceprezesa Zarządu;
- zatwierdzanie rocznego budżetu i biznes planu oraz planu strategicznego Spółki.

Komitet Audytu

Zasady funkcjonowania Komitetu Audytu określają przepisy prawa, Statut, Regulamin Rady Nadzorczej oraz Regulamin Komitetu Audytu.

Główne zadania Komitetu Audytu obejmują:

- monitorowanie skuteczności systemu kontroli wewnętrznej i audytu wewnętrznego;
- monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej;
- monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania;
- monitorowanie zarządzania ryzykiem;
- monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej.

Komitet Audytu jest zobowiązany przekazać Radzie Nadzorczej wszelkie informacje pozyskane w związku z wykonywaniem swoich zadań.

Zarząd

Zarząd składa się z dwóch lub większej liczby Członków, powoływanych przez Radę Nadzorczą. Powołanie Prezesa Zarządu oraz Członka Zarządu odpowiedzialnego za zarządzanie ryzykiem następuję następuje za zgodą organu nadzoru. Rada Nadzorcza powierza jednemu z Członków Zarządu funkcję Prezesa Zarządu, może też powierzyć jednemu lub większej liczbie Członków Zarządu funkcję Wiceprezesa Zarządu. Członkowie Zarządu powoływani są na okres 3 lat wspólnej kadencji. Zarząd zbiera się na posiedzeniach zwoływanych przez Prezesa, a w razie jego nieobecności przez Wiceprezesa lub wyznaczonego przez Prezesa lub Zarząd Członka Zarządu. Posiedzenie może być również zwołane na pisemny uzasadniony wniosek przynajmniej jednego Członka Zarządu. Posiedzenia Zarządu odbywają się co najmniej raz w miesiącu. Zarząd podejmuje uchwały bezwzględną większością głosów przy quorum wynoszącym 1/2 jego składu osobowego. W przypadku równości głosów decyduje głos Prezesa Zarządu. Zarząd Spółki zapewnia przekazywanie Radzie Nadzorczej wszelkich informacji i danych, które są niezbędne do wypełniania przez jej Członków funkcji nadzorczych. Zasady podziału obowiązków pomiędzy Członków Zarządu zostały jednoznacznie określone w drodze Uchwały Zarządu. Podział ten nie prowadzi do zbędnego nakładania się kompetencji Członków Zarządu lub wewnętrznych konfliktów interesów, a także obejmuje wszystkie obszary działalności Spółki.

Do obowiązków Zarządu należy m.in.:

- prowadzenie spraw Spółki oraz jej reprezentowanie;
- zarządzanie majątkiem Spółki;
- określenie Strategii Spółki oraz głównych celów działania Spółki, przedkładanie Strategii Radzie Nadzorczej, a także odpowiedzialność za jej wdrożenie i realizację;
- dbanie o efektywność i przejrzystość systemu zarządzania Spółką.

Skład Zarządu w 2020 roku był następujący:

Na dzień 1 stycznia 2020 r. w skład Zarządu wchodziły następujące osoby:

- Marat Nevretdinov - Wiceprezes Zarządu;
- Ewa Lipińska - Wiceprezes Zarządu;
- Maciej Kloze - Wiceprezes Zarządu;
- Marta Małek-Bernadzikowska - Członek Zarządu (odpowiedzialny za zarzadzanie ryzykiem)

Z dniem następującym po dniu odbycia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie Zarządu za rok 2019, tj. z dniem 4 kwietnia 2020 r Rada Nadzorcza TU Europa S.A. powołała Pana Artura Chądzyńskiego do składu Zarządu TU Europa S.A. IX kadencji na okres wspólnej kadencji, powierzając mu funkcję Wiceprezesa Zarządu.

Z dniem 7 kwietnia 2020 r. pani Ewa Lipińska złożyła rezygnację z pełnionej funkcji Wiceprezesa Zarządu oraz z Członkostwa w Zarządzie TU Europa S.A.

Na dzień 8 kwietnia 2020 r. skład Zarządu TU Europa S.A. IX kadencji przedstawiał się następująco:

- Marat Nevretdinov – Wiceprezes Zarządu,
- Maciej Kloze – Wiceprezes Zarządu,
- Artur Chądzyński - Wiceprezes Zarządu,
- Marta Małek-Bernadzikowska - Członek Zarządu (odpowiedzialny za zarządzanie ryzykiem)

Do dnia sporządzenia sprawozdania skład Zarządu pozostawał niezmieniony.

Obszary nadzorowane przez Członków Zarządu na początek i koniec okresu sprawozdawczego prezentuje tabela poniżej:

Członek Zarządu	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Marat Nevretdinov	• Audyt wewnętrzny • Obsługa prawna i compliance, w tym reklamacje • Strategia i rozwój biznesu • Zarządzanie sprzedażą i siecią sprzedaży • Marketing i PR • Zarządzanie zasobami ludzkimi, w tym kadry i płace • Inwestycje	• Audyt wewnętrzny • Obsługa prawna i compliance • Strategia i rozwój biznesu • Zarządzanie sprzedażą i siecią sprzedaży • Marketing i PR • Zarządzanie zasobami ludzkimi, w tym kadry i płace
Artur Chądzyński	• Rachunkowość i sprawozdawczość • Controlling • Wycena inwestycji • Zarządzanie projektami	-
Maciej Kloze	• Obsługa klientów, w tym likwidacja szkód • Obszar IT • Obsługa partnerów biznesowych • Administracja	• Obsługa klientów, w tym likwidacja szkód i reklamacje • Obszar IT • Obsługa partnerów biznesowych
Marta Małek-Bernadzikowska	• Ocena ryzyka • Zarządzanie ryzykiem • Aktuariat • Reasekuracja	• Ocena ryzyka • Zarządzanie ryzykiem
Ewa Lipińska	-	• Aktuariat • Reasekuracja • Inwestycje, w tym wycena • Rachunkowość i sprawozdawczość • Controlling • Administracja

Regulowanie działalności Spółki – prawo wewnętrzne oraz regulacje dotyczące jakości zarządzania

W Spółce istnieje system regulacji wewnętrznych odnoszących się do przebiegu procesów wykonywanych przez poszczególne jednostki organizacyjne. Są to wewnętrzne regulaminy, procedury, instrukcje, które opisują przebieg procesów, wyznaczają odpowiedzialności poszczególnych osób, a także wskazują na elementy kontrolne. W Spółce funkcjonuje Regulamin Zarządzania Regulacjami Wewnętrznymi, którego celem jest stworzenie spójnego systemu regulacji wewnętrznych w organizacji. Regulamin określa zasady opracowywania, aktualizacji, ewidencjonowania oraz archiwizacji i udostępniania regulacji wewnętrznych.

Spółka posiada sporządzone na piśmie zasady, które podlegają regularnym przeglądom, z obszarów: zarządzania ryzykiem, audytu i kontroli wewnętrznej, outsourcingu, działalności lokacyjnej, rachunkowości, w tym w zakresie tworzenia rezerw techniczno – ubezpieczeniowych, reasekuracji, likwidacji szkód i roszczeń, ciągłości działania, wynagrodzenia oraz przyznawania innych świadczeń, tworzenia i modyfikacji produktów ubezpieczeniowych, etyki, compliance, rozpatrywania reklamacji.

Spółka opracowuje dodatkowo pisemne zasady dla tych obszarów i procesów, które:
1. uznawane są za obszary szczególnie istotne dla działalności Spółki,
2. generują podwyższone ryzyko,
3. wymagają zaangażowania większej liczby jednostek organizacyjnych,
4. zostały wskazane przez Zarząd, Departamenty odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem, zgodność z przepisami prawa oraz audyt wewnętrzny.

Spółka dokłada wszelkich starań, aby wszystkie regulacje wewnętrzne obowiązujące w Spółce były spójne i aktualne oraz opracowywane z najwyższą starannością, z zapewnieniem przez ich właścicieli wysokiej jakości oraz zgodności z obowiązującymi przepisami prawa. Spółka stosuje również, przyjęte uprzednio przez wszystkie organy Spółki, Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych z uwzględnieniem zasady proporcjonalności wynikającej ze skali, charakteru oraz specyfiki Spółki.

Strategia

Spółka posiada opracowaną średnioterminową Strategię działalności, której horyzont czasowy wynosi 5 lat. Strategia Spółki oprócz jasno zdefiniowanych celów, zawiera również misję, wizję oraz wartości, którymi Spółka kieruje się w realizacji swoich celów. Zakres strategii Towarzystwa odnosi się do oferty produktowej, kanałów dystrybucji oraz rozwoju organizacji.

Komitety i zespoły funkcyjne w Spółce

W 2020r. w Spółce działały następujące Komitety i Zespoły: Komitet ds. Ryzyka, Komitet Inwestycyjny, Komitet Oceny Ryzyka, Komitet Produktowo - Dystrybucyjny, Komitet ds. Zarządzania Jakością Danych, Sztab Zarządzania Kryzysowego, Zespół Zarządzania Zmianami IT.

Osoby nadzorujące kluczowe funkcje

Spółka powołała osoby nadzorujące kluczowe funkcje: funkcję aktuarialną, zarządzania ryzykiem, compliance, audytu wewnętrznego.

Funkcje kluczowe			
Funkcja zarządzania ryzykiem	Funkcja aktuarialna	Funkcja compliance	Funkcja audytu wewnętrznego
Zadania przypisane do funkcji zarządzania ryzykiem są wykonywane w ramach zadań przypisanych do wskazanych pracowników dedykowanego departamentu. Odpowiedzialność za działania departamentu sprawuje Dyrektor Departamentu, natomiast departament podlega bezpośrednio Członkowi Zarządu odpowiedzialnemu za zarządzanie ryzykiem. W Spółce została powołana osoba nadzorująca funkcję zarządzania ryzykiem.	Zadania przypisane do funkcji aktuarialnej są wykonywane w ramach zadań przypisanych do wskazanych pracowników dedykowanego departamentu. Odpowiedzialność za działania departamentu sprawuje Dyrektor Departamentu, natomiast departament podlega bezpośrednio Członkowi Zarządu odpowiedzialnemu za zarządzanie ryzykiem. W Spółce została powołana osoba nadzorująca funkcję aktuarialną.	Zadania przypisane do funkcji compliance są wykonywane przez Departament Prawny i Compliance. Zadania osoby nadzorującej funkcję compliance pełni Dyrektor Departamentu, natomiast departament podlega bezpośrednio Wiceprezesowi Zarządu.	Zadania przypisane do funkcji audytu wewnętrznego są wykonywane w ramach zadań przypisanych do dedykowanego departamentu, który stanowi odrębną jednostkę organizacyjną Spółki podlegającą bezpośrednio Wiceprezesowi Zarządu. Odpowiedzialność za działania departamentu sprawuje Dyrektor Departamentu, który pełni rolę osoby nadzorującej funkcję audytu wewnętrznego.

Obowiązki i zadania osoby nadzorującej kluczowe funkcje:

- uczestniczy w komitetach i zespołach,
- raportuje do organów Spółki z zakresu nadzorowanej kluczowej funkcji,
- koordynuje działania realizowane przez kluczową funkcję,
- współpracuje z innymi osobami nadzorującymi kluczowe funkcje,
- raportuje do Grupy w ramach kluczowej funkcji,
- informuje o wszelkich stwierdzonych nieprawidłowościach i nadużyciach z zakresu nadzorowanej kluczowej funkcji,
- identyfikuje ryzyka w nadzorowanym obszarze, proponuje i monitoruje działania mitygujące.

Zmiany w systemie zarządzania w okresie sprawozdawczym

Spółka dokonuje cyklicznych, co najmniej raz w roku, przeglądów systemu zarządzania, czego efektem są adekwatne zmiany organizacyjne (w tym regulacji wewnętrznych) zwiększające ekonomikę pracy i poprawę efektywności kluczowych procesów.

Nie wystąpiły istotne zmiany w systemie zarządzania, miały natomiast miejsce zmiany w składzie Zarządu oraz w zakresach odpowiedzialności Członków Zarządu

B.1.2. Zasady wynagradzania

Polityka wynagrodzeń Spółki ma za zadanie zapewniać pracownikom wynagrodzenie adekwatne do ich stanowiska, kompetencji i umiejętności oraz zachęcać do realizacji celów określonych w strategii Spółki. Jednocześnie ma za zadanie zapobiec konfliktom interesów oraz eliminować potencjalny negatywny wpływ systemów wynagrodzeń na zarządzanie ryzykiem.

Spółka podczas ustalania poziomu wynagrodzenia pracowników jest zobligowana do zapewnienia, że wypłaty wynagrodzeń nie zagrażają zdolności zakładu do utrzymania odpowiedniej bazy kapitałowej wymaganej do prowadzenia działalności.

Wynagrodzenia w Spółce kształtowane są w odniesieniu do zakresu zadań oraz poziomu odpowiedzialności pracownika. System wynagradzania pracowników obejmuje elementy stałe (wynagrodzenie zasadnicze za okresy miesięczne) i zmienne (premie). Wynagrodzenie zmienne w okresie sprawozdawczym miało wyłącznie charakter uznaniowy. W ramach systemu wynagradzania Spółka zapewnia również pakiet świadczeń dodatkowych, związanych z ochroną zdrowia oraz wspieraniem i promowaniem aktywności sportowej. Wynagrodzenia pracowników nie podlegają odroczeniu z wyjątkami opisanymi poniżej.

O tym czy Członkowie Rady Nadzorczej otrzymują wynagrodzenie decyduje uchwała Walnego Zgromadzenia. W październiku 2017 roku Walne Zgromadzenie podjęło uchwałę o przyznaniu wynagrodzenia dwóm Członkom Rady Nadzorczej powołanych dodatkowo do pracy w Komitecie Audytu.

Wynagrodzenie członkom Zarządu Spółki przyznawane jest na podstawie umów o pracę zawartych pomiędzy Członkami Zarządu a Spółką reprezentowaną przez Radę Nadzorczą. Wynagrodzenie Członków Zarządu Spółki składa się z części stałej i zmiennej. Zgodnie z przyjętymi zasadami przyznawanie Członkom Zarządu wynagrodzenia w zakresie części zmiennej oraz jej wysokość uzależniona jest od spełnienia się w stosunku do danego Członka Zarządu kryteriów finansowych (wynik finansowy) i niefinansowych ustalonych w regulacji przyjętej przez Radę Nadzorczą. Ponadto wypłata części zmiennej wynagrodzenia Członków Zarządu Spółki rozłożona jest na 4 lata.

Wynagrodzenie osób nadzorujących inne kluczowe funkcje przyznawane jest na podstawie umów o pracę, regulaminu wynagradzania i premiowania przyjętego przez Spółkę. Wynagrodzenie osób nadzorujących inne kluczowe funkcje obejmuje elementy stałe (wynagrodzenie zasadnicze za okresy miesięczne) i zmienne (premie). Wynagrodzenie zmienne w okresie sprawozdawczym miało wyłącznie charakter uznaniowy. Indywidualne cele zawodowe tych osób mają charakter wyłącznie jakościowy i nie są związane z osiągnięciem wskaźników finansowych. Ponadto wypłata części zmiennej rozłożona jest na 4 lata.

Spółka nie uruchomiła programów motywacyjnych opartych na uprawnieniu do akcji lub opcji na akcje.

W Spółce nie występują dodatkowe programy emerytalno-rentowe lub programy wcześniejszych emerytur dla Członków Zarządu lub Rady Nadzorczej lub innych osób nadzorujących kluczowe funkcje.

B.1.3. Istotne transakcje

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły istotne transakcje z udziałowcami, osobami wywierającymi znaczący wpływ na zakład oraz z Członkami Zarządu lub Rady Nadzorczej.

B.2. Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji

Spółka poprzez wdrożenie polityki w zakresie spełniania wymogów dotyczących kompetencji i reputacji przez osoby, które faktycznie zarządzają Spółką lub pełnią inne kluczowe funkcje zapewnia, aby osoby pełniące kluczowe funkcje posiadały kwalifikacje zawodowe, wiedzę i doświadczenie adekwatne do zajmowanego stanowiska. Ponadto osoba pełniąca kluczową funkcję w Spółce zobowiązana jest posiadać nienaganną reputację.

Do osób pełniących w Spółce kluczowe funkcje należą:
1. Członkowie Zarządu Towarzystwa;
2. Członkowie Rady Nadzorczej Towarzystwa;
3. Osoby nadzorujące w Spółce inne kluczowe funkcje, tj.:
   a) funkcję zarządzania ryzykiem,
   b) funkcję compliance,
   c) funkcję audytu wewnętrznego,
   d) funkcję aktuarialną.

Wszystkie osoby pełniące w Spółce kluczowe funkcje muszą spełniać wymagania dotyczące:
a) kwalifikacji technicznych i zawodowych,
b) wiedzy i doświadczenia (odpowiedniego dla sektora ubezpieczeniowego, finansowego lub innych rodzajów działalności),
c) wiarygodności osobistej (rękojmi/reputacji).

Przez kwalifikacje techniczne i zawodowe osób pełniących w Towarzystwie kluczowe funkcje rozumie się: wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie dla powierzonej funkcji, jakie jest wymagane dla ostrożnego zarządzania oraz należytej realizacji powierzonych zadań.

Przez kwalifikacje techniczne i zawodowe rozumie się m.in.:
a) wyższe wykształcenie uzyskane w Rzeczypospolitej Polskiej lub uzyskane w innym państwie wykształcenie będące wykształceniem wyższym w rozumieniu właściwych przepisów tego państwa,
b) wiedzę i zrozumienie strategii Spółki,
c) znajomość systemu zarządzania,
d) znajomość języka angielskiego, o ile z uwagi na rodzaj powierzonych zadań znajomość języka angielskiego jest niezbędna,
e) w zależności od powierzonej funkcji i wynikającego z niej zakresu zadań: wiedzę branżową, zrozumienie modelu biznesowego, umiejętność interpretacji danych finansowych i aktuarialnych, wiedzę i zrozumienie prawnych uwarunkowań działania Spółki, wiedzę z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi, doboru pracowników i planowania sukcesji.

Spełnianie wymogów w zakresie kwalifikacji zawodowych ocenia się z uwzględnieniem zasady proporcjonalności, biorąc pod uwagę ryzyko związane z powierzoną funkcją, jak również zakres działalności prowadzonej przez Spółkę oraz zakres zadań powierzonych danej osobie.

Przez reputację (osobistą wiarygodność) rozumie się zaufanie zbudowane na doświadczeniu zawodowym i współpracy z klientami zewnętrznymi i wewnętrznymi, a także dochowywanie zobowiązań oraz postępowanie zgodne z formalnymi regulacjami i obowiązującymi zwyczajami.

Osoby pełniące kluczowe funkcje musi cechować odpowiedzialność, uczciwość, nieposzlakowana opinia oraz muszą wykonywać swoje działania z poczuciem obowiązku i z należytą starannością.

Weryfikacja spełniania wyżej opisanych wymogów następuje:

- przed powierzeniem pełnienia kluczowej funkcji;
- cyklicznie, raz do roku, celem zapewnienia adekwatności wymogów do realizowanych przez daną osobę zadań i zmieniającego się otoczenia rynkowego;
- każdorazowo, w przypadku:

a) powzięcia przez Spółkę istotnych informacji, które mogą rzutować na możliwość dalszego pełnienia przez te osoby powierzonych funkcji, a dotyczących w szczególności:
   - możliwych działań sprzecznych z przepisami powszechnie obowiązującymi,
   - przejawów niewłaściwego zachowania rzutującego negatywnie na wizerunek Spółki lub tych osób,
   - faktów poddających w wątpliwość możliwość spełniania wymogów w zakresie kwalifikacji merytorycznych,
   - faktów poddających w wątpliwość zdolność do realizacji z należytą rozwagą i starannością zadań powierzonych przez Spółkę;

b) wprowadzenia zmian dotyczących funkcji kluczowej pełnionej przez daną osobę:
   - o charakterze funkcjonalnym – odnoszącym się w szczególności do istotnego rozszerzenia lub istotnej zmiany nadzorowanego obszaru działalności Spółki,
   - w zakresie wymagań merytorycznych – wynikających zwłaszcza ze zmian przepisów powszechnie obowiązujących, dotyczących nadzorowanej funkcji.

B.3. System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności

B.3.1. Informacje ogólne o systemie zarządzania ryzykiem w TU Europa S.A.

Enterprise Risk Management

System zarządzania ryzykiem w TU Europa S.A. opiera się na modelu ERM (Enterprise Risk Management), który wyraża się w pięciu głównych filarach:

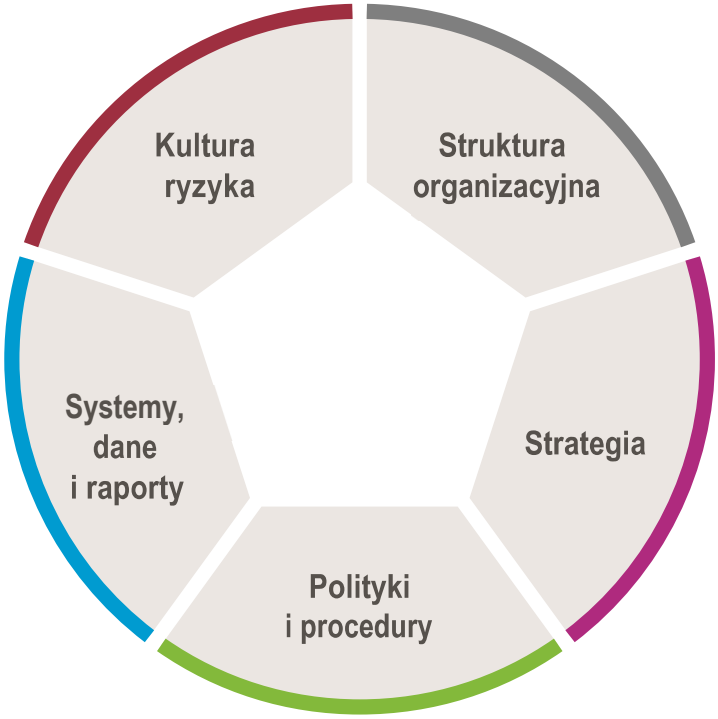

Struktura organizacyjna

Struktura organizacyjna TU Europa S.A. zapewnia efektywne zarządzanie ryzykiem.

W Spółce zostały powołane jednostki organizacyjne odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem o jasno sprecyzowanych zadaniach oraz poszczególnym pracownikom zostały przypisane odpowiednie role i odpowiedzialności w ramach procesu zarządzania ryzykiem.

Strategia

W Spółce zapewniona jest spójność pomiędzy Strategią Spółki a systemem zarządzania ryzykiem. Przy podejmowaniu istotnych decyzji operacyjnych oraz strategicznych brany jest pod uwagę poziom akceptacji ryzyka, który stanowi element zatwierdzonej przez Zarząd i Radę Nadzorczą Strategii zarządzania ryzykiem. Poziom akceptacji ryzyka jest to jedno z kluczowych pojęć i oznacza taki poziom ryzyka, na podjęcie którego TU Europa S.A. jest gotowa przy zachowaniu adekwatności kapitałowej.

Polityki i procedury

W Spółce procedury i zasady związane z zarządzaniem ryzykiem są uregulowane w odpowiednich regulacjach wewnętrznych. W szczególności dla każdego istotnego typu ryzyka w Spółce opracowana jest metodologia jego identyfikacji, oceny oraz pomiaru.

Systemy, dane i raporty

Mając na uwadze efektywne monitorowanie ryzyka oraz, w razie potrzeby, możliwość szybkiej i odpowiedniej reakcji na wszelkie nieprawidłowości, Spółka posiada szereg przygotowanych do tego narzędzi. Składają się one ze zintegrowanych systemów i procesów wewnętrznych oraz narzędzi informatycznych przetwarzających niezbędne dane oraz zapewniających właściwą komunikację wewnętrzną i raportowanie. Spółka dba również o jakość danych posiadając odpowiednią politykę jakości danych oraz powołując czuwającą nad tym osobę i komitet.

Kultura ryzyka

Świadomość ryzyka to bardzo istotny składnik w budowaniu harmonijnej kultury ryzyka w Spółce. Z tego powodu TU Europa S.A. kładzie duży nacisk na zwiększanie koniecznej wiedzy, umiejętności i doświadczenia w zakresie zarządzania ryzykiem wśród swoich pracowników. Pracownicy uczestniczą w szkoleniach wewnętrznych oraz warsztatach z zakresu ryzyka i innych istotnych elementów w działalności Spółki wpływających na poziom ryzyka.

W budowaniu kultury ryzyka szczególną rolę odgrywa Zarząd, który swoimi działaniami wyraża odpowiednie normy i wartości, jakimi powinna kierować się Spółka. Ważnym elementem w budowaniu kultury ryzyka w TU Europa S.A. jest również przejrzyste i transparentne podejście Spółki do raportowania z zakresu ryzyka poprzez ujawnianie i komunikowanie o istotnych czynnikach ryzyka poszczególnym interesariuszom.

Linie obrony

Zarządzanie ryzykiem w Spółce oparte jest na tzw. Trzech Liniach Obrony, które przedstawione są na poniższym schemacie

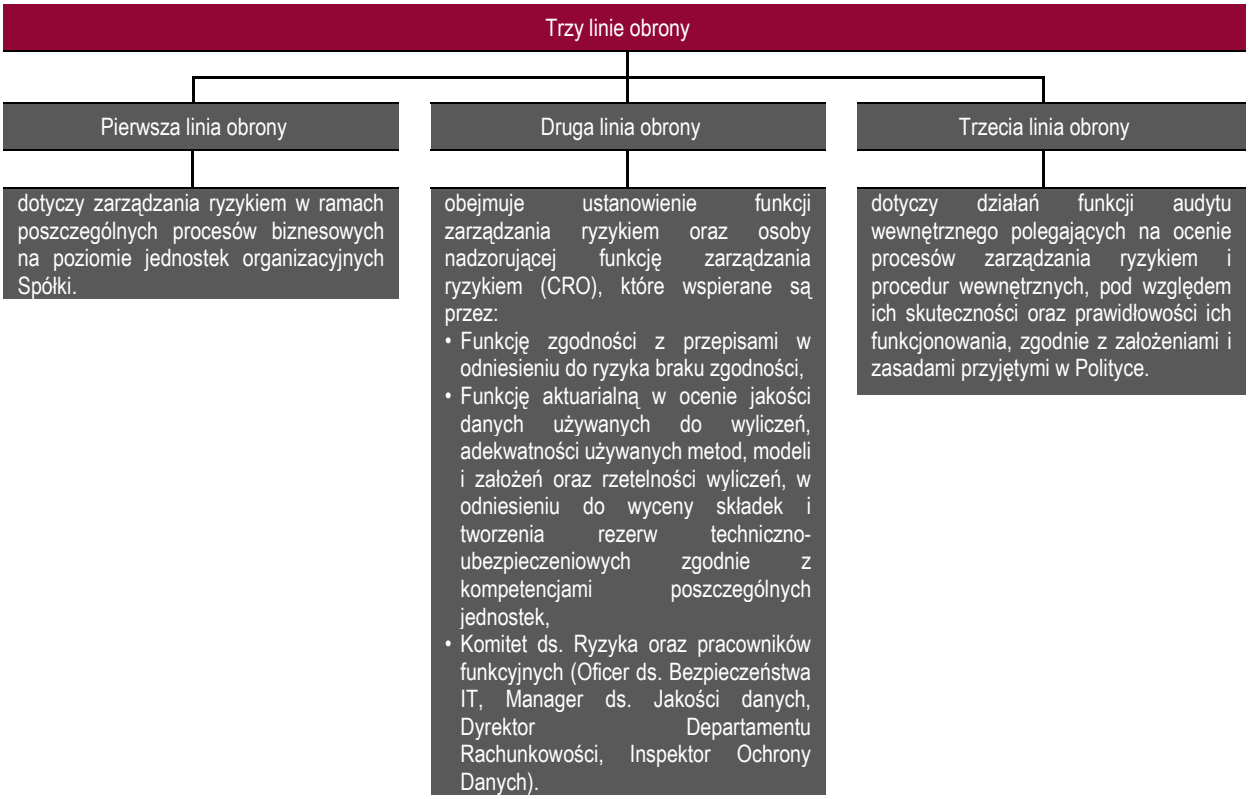

B.3.2. Uregulowanie systemu zarządzania ryzykiem w TU Europa S.A.

Głównym dokumentem regulującym kwestie zarządzania ryzykiem jest Polityka zarządzania ryzykiem. Regulacja podlega corocznej weryfikacji oraz aktualizacji w razie istotnych zmian.

Polityka reguluje następujące kwestie:
1. Cel procesu zarządzania ryzykiem w Spółce,
2. Organizację procesu zarządzania ryzykiem, w tym role i odpowiedzialności poszczególnych osób oraz organów uczestniczących w procesie,
3. Definicję i klasyfikację ryzyka w Spółce,
4. Zasady ustalania poziomu akceptacji ryzyka,
5. Opis niektórych narzędzi wykorzystywanych w procesie zarządzania ryzykiem,
6. Zasady raportowania z zakresu ryzyka.

Strategia zarządzania ryzykiem

Spółka posiada Strategię zarządzania ryzykiem, której celem jest uregulowanie nadrzędnych celów oraz zasad zarządzania ryzykiem w TU Europa S.A a także określenie dopuszczalnego poziomu ryzyka. Strategia określa między innymi nadrzędne zasady dotyczące dopuszczalnego poziomu w odniesieniu do poszczególnych kategorii ryzyka, wykaz ryzyk nieakceptowanych, a także wyrażone w postaci mierników jakościowych lub ilościowych maksymalne akceptowalne ekspozycje w odniesieniu do niektórych ryzyk, zwłaszcza uznanych jako szczególnie istotne i strategiczne.

Strategia jest zatwierdzana przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą oraz stanowi podstawę do uregulowania procesu zarządzania ryzykiem w Towarzystwie Ubezpieczeń Europa S.A. i ma przełożenie na regulacje wewnętrzne dotyczące tego obszaru.

Strategia zarządzania ryzykiem wynika ze strategii biznesowej Spółki i jest integralnym elementem prowadzonej działalności.

B.3.3. Organizacja zarządzania ryzykiem w TU Europa S.A.

Schemat struktury organizacyjnej systemu zarządzania ryzykiem

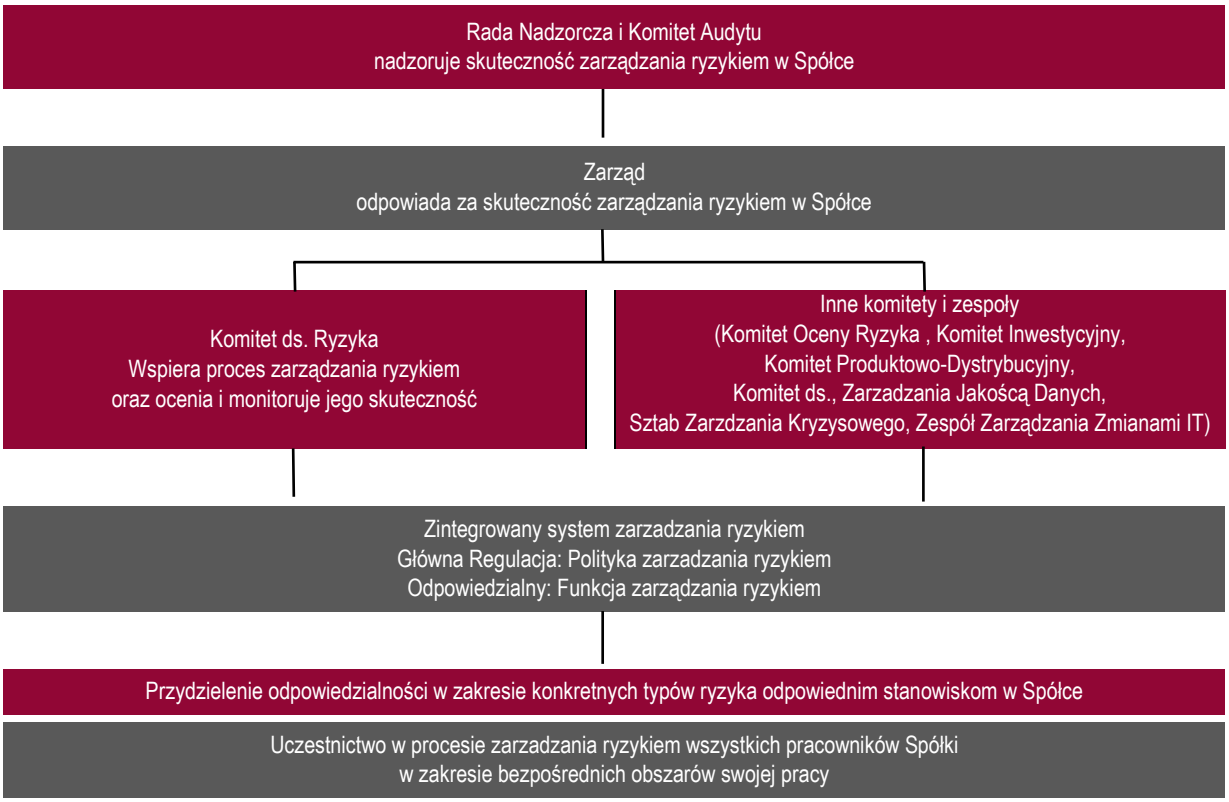

Rola Rady Nadzorczej, Komitetu Audytu i Zarządu w procesie zarządzania ryzykiem

Rada Nadzorcza oraz Komitet Audytu sprawują nadzór nad skutecznością zarządzania ryzykiem. W tym celu organy te otrzymują:
- aktualną informację o istotnych ryzykach zidentyfikowanych w obecnej i przyszłej działalności Spółki,
- informację o skali i złożoności zidentyfikowanych ryzyk oraz działaniach podejmowanych w ramach zarządzania tymi ryzykami,
- inne informacje, które są niezbędne do realizowania celu określonego powyżej.

Powyższe informacje przekazywane są nie rzadziej niż raz do roku. Informacja dotycząca zarządzania ryzykiem przekazywana jest także na każde żądanie Rady Nadzorczej. Zadaniem Komitetu Audytu jest monitorowanie skuteczności systemu zarządzania ryzykiem.

Rada Nadzorcza, bądź też Komitet Audytu, bierze udział w ustalaniu Strategii zarządzania ryzykiem i tolerancji na ryzyko.

Zarząd w procesie zarządzania ryzykiem pełni następujące role:

- odpowiada za efektywne i skuteczne zarządzanie ryzykiem w Spółce,
- powołuje osobę nadzorującą funkcję zarządzania ryzykiem (CRO),
- zatwierdza regulacje z zakresu zarządzania ryzykiem oraz skład Komitetu ds. Ryzyka.

Zarząd otrzymuje sprawozdania z zakresu zarządzania ryzykiem.

Zarząd jest niezwłocznie i na bieżąco informowany o wystąpieniu istotnych ryzyk, bądź też istotnych zdarzeń związanych z procesem zarządzania ryzykiem.

Zarząd Spółki poprzez kreowanie procesu zarządzania ryzykiem w Spółce uzyskuje wiedzę oraz świadomość wszystkich istotnych ryzyk, na jakie narażona jest Spółka, niezależnie od tego, czy ryzyka te są uwzględnione w obliczeniach kapitałowego wymogu wypłacalności i są mierzalne.

Funkcja zarządzania ryzykiem

Zadania przypisane do funkcji zarządzania ryzykiem realizowane są przez wskazanych pracowników w ramach działalności dedykowanej w Spółce jednostki organizacyjnej, która została utworzona w styczniu 2010 roku najpierw jako samodzielne stanowisko dyrektorskie a następnie departament. Departament Ryzyka i Bezpieczeństwa Technologicznego podlega pod Członka Zarządu odpowiedzialnego za zarządzanie ryzykiem. Dyrektor Departamentu jest osobą nadzorującą funkcję zarządzania ryzykiem.

Funkcja zarządzania ryzykiem jest odpowiednio zintegrowana ze strukturą organizacyjną oraz procesami decyzyjnymi, co ma miejsce poprzez określenie praw w regulacjach wewnętrznych, obowiązków i kompetencji funkcji zarządzania ryzykiem dla poszczególnych procesów, a także uczestnictwo w zespołach i komitetach funkcjonujących w Spółce. W szczególności funkcja zarządzania ryzykiem bierze udział w ocenie projektów biznesowych w celu uwzględnienia ryzyka z nimi związanego, a także opiniuje podejmowanie decyzji biznesowych w celu wsparcia w identyfikacji i ocenie potencjalnych ryzyk, czynników ryzyka i ich wpływu na wypłacalność i profil ryzyka Spółki.

Główne zadania funkcji zarządzania ryzykiem są następujące:

- jest liderem całego procesu zarządzania ryzykiem,
- posiada całościową wizję implementacji procesu zarządzania ryzykiem w Spółce,
- zapewnia adekwatność procesu zarządzania ryzykiem do profilu działalności Spółki,
- współpracuje z funkcją aktuarialną, funkcją zgodności z przepisami oraz z innymi osobami, które zostały powołane w celu realizacji określonych celów, w tym dotyczących bezpieczeństwa Spółki,
- wspiera Właścicieli procesów/ryzyka w konstruowaniu, wybieraniu i stosowaniu narzędzi służących identyfikacji, mierzeniu oraz ograniczaniu czynników ryzyka,
- współuczestniczy w tworzeniu i aktualizacjach procedur i polityk obowiązujących w Spółce,
- koordynuje wdrażanie regulacji i wymogów grupowych dotyczących zarządzania ryzykiem,
- koordynuje proces utrzymania ciągłości biznesowej na wypadek wystąpienia zagrożeń powodujących przerwanie normalnego trybu pracy,
- aktywnie uczestniczy w podejmowaniu decyzji biznesowych w celu wsparcia w identyfikacji i ocenie potencjalnych ryzyk, czynników ryzyka i ich wpływu na wypłacalność Spółki,
- przygotowuje cykliczne (roczne, półroczne, kwartalne) raporty z zakresu ryzyka,
- wdraża kulturę zarządzania ryzykiem wśród wszystkich pracowników tak, aby każdy zatrudniony w Spółce był świadom ryzyka, z którym ma do czynienia w swojej pracy i był odpowiedzialny za zarządzanie ryzykiem w swoim obszarze,
- opracowuje zasady procesu własnej oceny ryzyk i wypłacalności oraz koordynuje proces ORSA przeprowadzany w Spółce,
- doradza Zarządowi w sprawach dotyczących zarządzania ryzykiem, w tym w strategicznych kwestiach jak strategia Spółki, połączenia lub przejęcia oraz duże projekty i inwestycje,
- współpracuje z innymi jednostkami organizacyjnymi uczestniczącymi w procesie wyliczania wymogów kapitałowych,
- sprawuje nadzór nad ryzykiem operacyjnym poprzez weryfikację zdarzeń w Bazie Zdarzeń Operacyjnych oraz weryfikację realizacji działań mitygujących,
- sprawuje nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej w Spółce.

Komitet ds. Ryzyka

Komitet pełni funkcję wspierającą dla procesu zarządzania ryzykiem, w szczególności dla działań podejmowanych przez funkcję zarządzania ryzykiem. Komitet ds. Ryzyka ocenia i monitoruje skuteczność zarządzania ryzykiem w Spółce, w tym w zakresie monitorowania poziomów ekspozycji na poszczególne rodzaje ryzyk oraz oceny adekwatności kapitałowej Spółki. Komitet ds. Ryzyka może w szczególności formułować rekomendacje dla Zarządu TU Europa S.A. lub poszczególnych osób lub Departamentów dotyczące podjęcia określonych działań naprawczych w celu poprawy bezpieczeństwa funkcjonowania Spółki.

Komitet ds. Ryzyka opiniuje i/lub zatwierdza:

- poziom istotności,
- Mapę Ryzyka Spółki, która zawiera wycenę ryzyk,
- zmiany w ocenie profilu Spółki,
- listę istotnych czynników ryzyka oraz jej zmiany,

- Raport ORSA,
- regulacje wewnętrzne dotyczące zarządzania ryzykiem.

B.3.4. Proces zarządzania ryzykiem w TU Europa S.A.

Proces zarządzania ryzykiem ma na celu ochronę przed zdarzeniami, wewnętrznymi jak i zewnętrznymi, które mogą negatywnie wpłynąć na realizację zakładanej strategii, perspektywy rozwoju, osiągane wyniki i sytuację finansową Spółki.

Proces zarządzania ryzykiem w TU Europa S.A. składa się z 5 elementów przedstawionych na poniższym schemacie.

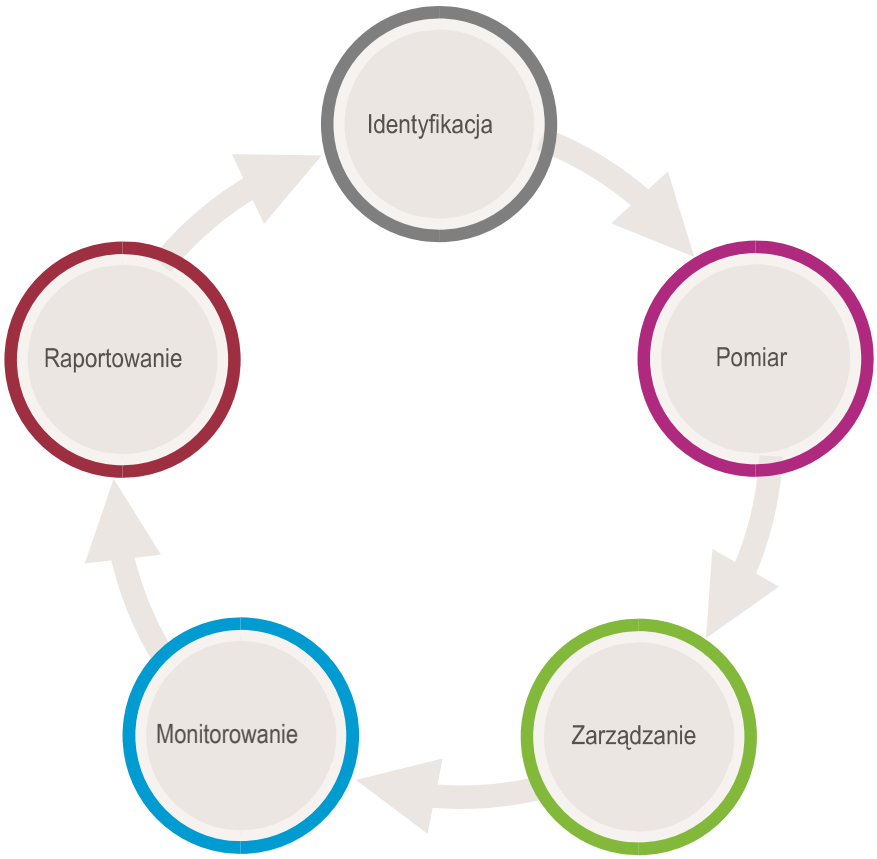

Identyfikacja

Jest to pierwszy etap zarządzania ryzykiem, który polega na określeniu i nazwaniu każdego ryzyka, na które narażona jest Spółka w różnych obszarach swojej działalności takich jak wdrażanie produktów, obsługa klientów, administrowanie umowami, realizacja szkód, działalność inwestycyjna, a także we wszystkich czynnościach operacyjnych. Identyfikacja polega również na określeniu źródeł danego ryzyka, jego przyczyny oraz skutków.

Pomiar

W tym etapie dokonywane jest dogłębne przeanalizowanie ryzyka poprzez ocenienie jego istotności oraz zmierzenie jego realnego wpływu na działalność Spółki. Najczęściej pomiar dokonywany jest poprzez podanie wartości straty jaką może spowodować ryzyko a także prawdopodobieństwa jego wystąpienia.

Zarządzanie

Bazując na wynikach poprzednich czynności Spółka wybiera działania możliwie najlepiej odpowiadające na dane ryzyko, skutkujące zabezpieczeniem Spółki przed nim bądź ograniczeniem jego dotkliwości. Podejmowane decyzje wynikają z poziomu akceptacji ryzyka i mogą prowadzić przykładowo do transferu ryzyka

(poprzez reasekurację), akceptacji ryzyka wraz z określeniem limitów ekspozycji, podjęciu specyficznych działań takich jak kontrola, outsourcing, dywersyfikacja, odpowiedni układ procesów i odpowiedzialności, plany awaryjne, wsparcie ekspertów.

Monitorowanie

Polega na stałym monitorowaniu poziomów danych ryzyk, skuteczności podjętych działań a także kontrolowaniu czy nie zostały przekroczone ustalone poziomy alarmowe oraz limity tolerancji.

Raportowanie

Umożliwia efektywne informowanie o ryzykach osób odpowiedzialnych za podejmowanie decyzji biznesowych bądź organizacyjnych w Spółce. Służy temu system raportów cyklicznych, raportów ad hoc, a także właściwe ułożony przepływ informacji i komunikacji wewnętrznej.

B.3.5. Własna ocena ryzyk i wypłacalności w TU Europa S.A.

W ramach systemu zarządzania ryzykiem Spółka przeprowadza własną ocenę ryzyka i wypłacalności (proces ORSA).

Podstawowym celem procesu ORSA jest powiązanie profilu ryzyka, zarządzania ryzykiem oraz wielkości kapitału Spółki w taki sposób, aby wielkość posiadanego kapitału była odpowiednia w stosunku do ponoszonego przez Spółkę ryzyka. Opracowany przez Spółkę proces prospektywnej oceny własnych ryzyk, dostosowany do jej struktury organizacyjnej i systemu zarządzania ryzykiem, obejmuje odpowiednie i adekwatne techniki, oraz uwzględnia charakter, skalę i złożoność ryzyk właściwych dla jej działalności, w całym okresie planowania.

Spółka określa następujące strategiczne cele związane z zarządzaniem ryzykiem oraz wypłacalnością:
1. Posiadanie kapitałów w wysokości adekwatnej do ponoszonego przez Spółkę ryzyka.
2. Minimalny wskaźnik pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności środkami własnymi, wyliczonymi wg Dyrektywy Wypłacalność II wynosi 150% dla Spółki. Poziom alarmowy wskaźnika określony jest na poziomie 180%.
3. Spółka regularnie bada zgodność i wdraża wytyczne dotyczące zarządzania ryzykiem i adekwatności kapitałowej (wypłacalności) dostosowując je do skali prowadzonej działalności.

Proces ORSA realizowany jest w Spółce w sposób ciągły, w trakcie całego roku. Jego finalne podsumowanie następuje w IV kwartale danego roku, zgodnie z wcześniej ustalonym harmonogramem. Proces ORSA koordynuje funkcja zarządzania ryzykiem, natomiast uczestniczą w nim poszczególne jednostki organizacyjne Spółki zgodnie z przypisanymi odpowiedzialnościami.

Spółka zdefiniowała przesłanki i zasady przeprowadzania procesu ORSA w sytuacji istotnych zmian w profilu ryzyka.

Własna ocena ryzyka i wypłacalności opiera się na kluczowych elementach działalności i obejmuje między innymi:
1. Ocenę ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności przy uwzględnieniu specyficznego profilu ryzyka, zatwierdzonych limitów tolerancji ryzyka oraz strategii działalności zakładu,
2. Ciągłą zgodność z wymogami kapitałowymi oraz wymogami odnoszącymi się do rezerw techniczno-ubezpieczeniowych określonymi w Dyrektywie Wypłacalność II,
3. Istotność, z którą profil ryzyka Spółki odbiega od założeń leżących u podstaw kapitałowego wymogu wypłacalności, zgodnie z obowiązującymi regulacjami.

Spółka przygotowuje raport z każdego procesu ORSA. Raport podlega opiniowaniu przez Członków Komitetu ds. Ryzyka a następnie przekazywany jest do Zarządu w celu jego zatwierdzenia. Ostatni Raport został zatwierdzony przez Zarząd w dniu 21 grudnia 2020 roku i przekazany do organu nadzoru w dniu 21 grudnia 2020 roku.

W ramach procesu ORSA, Spółka bada m.in. ocenę ciągłej zgodności z wymogami kapitałowymi. Spółka badanie to wykonuje co najmniej raz do roku na etapie tworzenia planu finansowego i obejmuje horyzont adekwatny do okresu planowania. Spółka w 2020 roku przygotowała dwa scenariusze stresowe, które składały się z kilku zdarzeń mających pozytywny lub negatywny wpływ na wypłacalność. Zgodnie z przeprowadzoną oceną perspektywiczną pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności, według Dyrektywy Wypłacalność II, w Spółce będzie na bezpiecznym poziomie w latach 2021–2025 w każdym z przyjętych wariantów. W szczególności pokrycie to nie spada poniżej 150%, czyli progu wyznaczonego w Strategii zarządzania ryzykiem jako minimalny limit dla współczynnika wypłacalności.

Jako element procesu ORSA Spółka przeprowadziła w 2020 roku wyliczenia testów warunków skrajnych dla zidentyfikowanych istotnych czynników ryzyka. Przy uwzględnieniu ich wyników współczynnik wypłacalności nie spadł poniżej 150%, co stanowi potwierdzenie, że kapitały Spółki są adekwatne do ponoszonego ryzyka oraz, że nie istnieją znane Spółce czynniki zagrażające jej wypłacalności.

Rezultaty Procesu ORSA wspierają podejmowanie strategicznych i operacyjnych decyzji w ramach poziomu akceptacji ryzyka przy jednoczesnym uwzględnianiu profilu ryzyka, wypłacalności oraz wrażliwości na warunki skrajne (stresowe). Spółka zapewnia pełną integrację pomiędzy systemem zarządzania ryzykiem i wypłacalnością a strategią działalności Spółki co jest realizowane zarówno na etapie opracowywania Strategii Spółki, jej aktualizacji, wyznaczania celów operacyjnych, a także bieżącej działalności Spółki, w szczególności w zakresie wdrażania produktów, realizacji polityki lokacyjnej. Odbywa się to w szczególności poprzez analizę wpływu podejmowanych decyzji na profil ryzyka i pozycję kapitałową Spółki. W wyniku integracji systemów podejmowane są również działania i decyzje mające na celu poprawę bezpieczeństwa Spółki.

B.3.6. Pozostałe informacje

W okresie sprawozdawczym system zarządzania ryzykiem był systematycznie rozwijany adekwatnie do potrzeb i zmian w organizacji i otoczeniu. Proces zarządzania ryzykiem podlega corocznej ocenie przez audyt wewnętrzny. Ocena procesu przedkładana jest Zarządowi w terminie do końca I kwartału następującego po rocznym okresie, który podlegał ocenie. Proces weryfikowany jest pod kątem zgodności z podstawowymi założeniami wynikającymi z przyjętej w Spółce Strategii oraz Polityki zarządzania ryzykiem. Dotychczas oceny dokonane przez audyt wewnętrzny wskazywały, że proces zarządzania ryzykiem w Spółce realizowany był w sposób prawidłowy.

B.4. System kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej obejmuje w szczególności procedury administracyjne i księgowe, organizację kontroli wewnętrznej, odpowiednie ustalenia w zakresie sporządzania raportów na wszystkich szczeblach struktury organizacyjnej zakładu oraz funkcję zgodności z przepisami.

System kontroli wewnętrznej dostosowany jest do struktury organizacyjnej Spółki i stanowi element systemu zarządzania Spółką obejmując:

- mechanizmy kontroli wewnętrznej – tj. wszystkie środki kontroli wewnętrznej mające na celu zapobieganie błędom, które są wbudowane w systemy informatyczne i procedury operacyjne Spółki oraz, w zależności od potrzeb, mogą być zdefiniowane w odrębnych regulacjach wewnętrznych. Obejmują one m.in. limity, uprawnienia dostępu oraz zabezpieczenia przed nieuprawnionym dostępem, podział obowiązków, kompetencji i odpowiedzialności, ustalony obieg i ewidencje dokumentów oraz zasady ich weryfikacji i zatwierdzania, ustalony obieg informacji, czynności samokontroli, dokumentowanie i rejestrowanie czynności oraz odstępstw, weryfikacje funkcjonowania, nadzór,
- szacowanie nieosiągnięcia celów kontroli wewnętrznej w poszczególnych procesach Spółki, poprzez określenie potencjalnych zagrożeń realizacji oraz ich skutków,
- badanie zgodności działania z obowiązującymi przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi Spółki oraz zawartymi umowami, zgodnie z postanowieniami Polityki Compliance,
- kontrole wewnętrzne realizowane w ramach I i II Linii Obrony przez kierowników jednostek organizacyjnych i pozostałych pracowników Spółki w przypadku, których obowiązek kontrolny wynika z pełnionej funkcji lub z zakresu obowiązków służbowych,
- kontrole instytucjonalne realizowane w ramach III Linii Obrony przez audyt wewnętrzny, stanowiący wydzieloną organizacyjnie, wyspecjalizowaną i niezależną jednostkę Spółki
- ustalone mechanizmy monitorowania i raportowania.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej jednostki organizacyjne Spółki zobowiązane są identyfikować ryzyko:

- związane z każdą operacją, transakcją, produktem czy usługą,
- wynikające ze struktury organizacyjnej Spółki,
- związane z funkcjonowaniem podmiotów zależnych, podlegające monitorowaniu przez Spółkę.

Ryzyko identyfikuje się zgodnie z zasadami ustalonymi w Polityce zarządzania ryzykiem, a projektowane i stosowane działania kontrolne są proporcjonalne do poziomu zidentyfikowanego ryzyka i istotności realizowanego procesu.

Celem systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie rozwiązań:

- zapobiegających nieprawidłowościom,
- wykrywających oraz raportujących nieprawidłowości,
- korygujących ujawnione nieprawidłowości i minimalizujących ich skutki.

Do podstawowych celów systemu kontroli wewnętrznej należą:

- wspomaganie zarządzania Spółką,
- właściwa kontrola ryzyk, skoncentrowana w szczególności na ryzykach istotnych oraz funkcjonowaniu skutecznych i efektywnych działań pozwalających na ich unikanie, eliminację lub ograniczanie znaczenia w działalności Spółki,
- zwiększanie efektywności i wydajności operacji,
- ochrona majątku oraz zapewnienie oszczędnego i wydajnego wykorzystywania zasobów Spółki,
- sporządzanie wiarygodnych informacji finansowych i pozafinansowych,
- zapewnienie zgodności postępowania z obowiązującymi przepisami prawa, planami, zawartymi umowami oraz regulacjami wewnętrznymi Spółki.

Zarząd Spółki odpowiada za wdrożenie, monitorowanie, utrzymanie i efektywność funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej, dostosowanego do charakteru i profilu ryzyka oraz skali działalności Spółki, a także za bieżące wprowadzanie niezbędnych korekt oraz usprawnianie systemu. Kierownicy jednostek organizacyjnych zobowiązani są zapewnić, że wszyscy pracownicy podległej jednostki zostali zapoznani z zasadami funkcjonowania i znaczeniem systemu kontroli wewnętrznej w ich pracy oraz w realizacji celów Spółki, a także zapewnić, iż dobrze znają swoje role, obowiązki i zadania związane z kontrolą wewnętrzną. Kierownicy jednostek odpowiadają także za operacyjne wdrożenie systemu kontroli wewnętrznej w podległej jednostce organizacyjnej.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej Zarząd Spółki wyznacza obszary działalności lub poszczególne procesy i czynności przeznaczone do stałego monitorowania oraz okresowej weryfikacji, a także jednostki organizacyjne Spółki, którym powierzane są obowiązki z tym związane. Ustala także zasady funkcjonowania systemu informacji zarządczej (sprawozdań, raportów, analiz, itp.), umożliwiającego podejmowanie decyzji na poszczególnych szczeblach zarządzania.

Komitet Audytu Spółki sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i funkcjonowaniem systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz okresowo ocenia adekwatność i skuteczność tych systemów lub ich elementów.

B.4.1. Funkcja zgodności z przepisami

Funkcja compliance (Funkcja zgodności z przepisami) stanowi część systemu zarządzania, zapewniającego prawidłowe i ostrożne zarządzanie Spółką.

W dniu 6 czerwca 2012 roku zostało utworzone Biuro Compliance jako osobna jednostka organizacyjna, które w marcu 2013 roku zostało przekształcone w Departament Compliance. We wrześniu 2016 roku w skutek zmian organizacyjnych departament połączono z Departamentem Prawnym tworząc nową jednostkę organizacyjną: Departament Prawny i Compliance.

Dyrektor Departamentu Prawnego i Compliance, będący osobą nadzorującą Funkcję compliance oraz Departament, który pełni Funkcję compliance stanowią wsparcie dla Dyrektora Departamentu Zarządzania Ryzykiem w zakresie ryzyk braku zgodności w ramach Drugiej Linii Obrony, zgodnie z Polityką zarządzania ryzykiem. W strukturze organizacyjnej Spółki Departament Prawny i Compliance jest niezależną jednostką organizacyjną i podlega pod dedykowanego w tym zakresie członka Zarządu. Zarząd odpowiada za ustanowienie stale i efektywnie działającej jednostki realizującej Funkcję compliance (Departament Prawny i Compliance) oraz sprawuje nadzór nad jej funkcjonowaniem.

Funkcja compliance ma zapewniony bezpośredni kontakt oraz możliwość bezpośredniego raportowania do Rady Nadzorczej Spółki.

Zarządzanie ryzykiem compliance jest to proces identyfikowania, oceny, monitorowania i ograniczania skutków ryzyka braku zgodności z:

- przepisami prawa,
- wytycznymi regulatorów,
- regulacjami wewnętrznymi,
- przyjętymi standardami postępowania.

Proces zarządzania ryzykiem compliance jest realizowany poprzez:

- bieżącą identyfikację i monitoring ryzyka compliance we wszystkich obszarach działalności TU Europa S.A.,
- ocenę ryzyka compliance i sporządzanie Mapy Ryzyka Compliance oraz koordynowanie realizacji planów naprawczych,
- ustanowienie i aktualizację Polityki Compliance,
- informowanie Zarządu, Rady Nadzorczej oraz Komitetu ds. Ryzyka o nieakceptowalnych ryzykach compliance,
- wspieranie Zarządu w relacjach z regulatorami i organizacjami konsumenckimi w zakresie zgodności z przepisami prawa i standardami,
- przygotowywanie bieżących raportów na potrzeby Komitetu ds. Ryzyka i Zarządu,
- monitoring i egzekwowanie realizacji zaleceń formułowanych w wyniku przeprowadzanych kontroli compliance,
- wskazywanie niezbędnych rozwiązań, w związku ze zmianą przepisów prawa lub innych uregulowań,
- bieżący monitoring zmian w rekomendacjach, wytycznych regulatorów oraz rejestrze niedozwolonych klauzul umownych w zakresie dotyczącym działalności Spółki i informowanie pracowników Spółki o powyższych zmianach,
- zarządzanie systemem Regulacji Wewnętrznych TU Europa S.A., w tym rejestrem regulacji wewnętrznych,
- zwiększanie świadomości na temat compliance wśród pracowników, promowanie postaw etycznych, szkolenia z zakresu etyki i compliance,
- zapobieganie mobbingowi i nadużyciom,
- monitoring i analizę skarg Klientów oraz pism kierowanych z instytucji zewnętrznych i regulatorów dotyczących obszaru compliance,
- monitoring ryzyka utraty reputacji – we współpracy z Departamentem Marketingu i Public Relations,
- zarządzanie ochroną danych osobowych,
- zarządzanie ryzykiem outsourcingu,
- zarządzanie działaniami związanymi z realizacją wymogów FATCA;
- przygotowywanie informacji na temat zmian prawa;
- wydawanie opinii prawnych lub stanowiska w kwestiach zgodności z prawem.

Departament Prawny i Compliance wspiera inne departamenty w działaniach mających na celu identyfikację, ocenę i mitygowanie ryzyka compliance w zakresie ich działalności.

Ustanowiona przez Zarząd Spółki Polityka Compliance opisuje zadania Funkcji compliance, organizację Departamentu Prawnego i Compliance pod względem realizacji Funkcji compliance oraz proces zarządzania ryzykiem braku zgodności w TU Europa S.A. Polityka podlega corocznej weryfikacji pod kątem jej aktualności.

B.5. Funkcja audytu wewnętrznego

B.5.1. Wdrożenie funkcji audytu wewnętrznego

Departament Audytu Wewnętrznego (DAW) utworzony w dniu 01.01.2009 r. to wyodrębniona w ramach systemu kontroli wewnętrznej, niezależna i obiektywna działalność zapewniająca i doradcza audytorów wewnętrznych, mająca na celu przysporzenie wartości i usprawnienie procesów oraz dokonywanie w sposób systematyczny i uporządkowany oceny adekwatności i skuteczności systemu zarządzania, w tym w szczególności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej. DAW podlega organizacyjnie bezpośrednio Prezesowi Zarządu (Członkowi Zarządu, któremu powierzono pełnienie funkcji Prezesa Zarządu), zaś funkcjonalnie Komitetowi Audytu Spółki. Kierowanie pracami Departamentu zostało powierzone Dyrektorowi DAW, który zgodnie z przyjętymi w grudniu 2015 r. przez Zarząd Spółki wytycznymi określającymi wymogi dla osób pełniących funkcje kluczowe, został powołany jako osoba nadzorująca funkcję audytu wewnętrznego.

Spółka przyjęła Strategię Audytu Wewnętrznego oraz Regulamin Audytu Wewnętrznego, określające zasady funkcjonowania audytu wewnętrznego. Regulacje są okresowo przeglądane i uaktualniane.

Dyrektor DAW raportuje do Komitetu Audytu m.in. o realizacji planu audytu, zasobach i budżecie DAW. Okresowo przekazuje Komitetowi Audytu i Zarządowi informacje o wynikach audytów wewnętrznych, wydanych zaleceniach i ich istotności oraz o statusie ich realizacji. Po zakończeniu roku Dyrektor DAW sporządza sprawozdanie z działalności DAW w danym roku, które przekazywane jest również do Komitetu Audytu i Zarządu.

B.5.2. Niezależność i obiektywność funkcji audytu wewnętrznego

Departament Audytu Wewnętrznego (DAW) jest oddzielną, niezależną jednostką organizacyjną Spółki i podlega funkcjonalnie Komitetowi Audytu Spółki, zaś organizacyjnie bezpośrednio Prezesowi Zarządu, który odpowiada za zapewnienie DAW odpowiednich warunków do wykonywania zadań oraz za zagwarantowanie, że zakres działalności DAW nie będzie ograniczany, a powstałe w jej wyniku raporty będą właściwie rozpatrywane. Dyrektor DAW jest powoływany i odwoływany na wniosek Prezesa Zarządu po uzyskaniu opinii Komitetu Audytu i zgody Rady Nadzorczej.

Pracownicy DAW (audytorzy wewnętrzni) mają nieograniczony dostęp do informacji, dokumentów, majątku i pracowników Spółki. O próbach ograniczenia dostępu informowany jest Prezes Spółki, a w uzasadnionych przypadkach Rada Nadzorcza. Dyrektor DAW ma bezpośredni dostęp do Członków Zarządu i możliwość kontaktowania się z Członkami KA oraz prawo wnioskowania do Prezesa Zarządu lub Przewodniczącego KA o wniesienie do porządku obrad Zarządu lub KA kwestii związanych z działalnością DAW oraz funkcjonowaniem systemu kontroli wewnętrznej w Spółce, a także do uczestniczenia w posiedzeniach tych organów, w szczególności w przypadku omawiania tematów wnioskowanych przez Dyrektora DAW.

Dyrektor DAW oraz audytorzy wewnętrzni nie pełnią żadnych funkcji operacyjnych.

Audytorzy mają obowiązek powstrzymać się od angażowania w czynności lub działalność niezgodną z interesem Spółki lub, która mogłaby naruszyć ich niezależność czy obiektywizm w wykonywaniu obowiązków. Zobowiązani są także do powstrzymania się od realizacji zadania zapewniającego w danym obszarze, jeżeli byli odpowiedzialni za realizację czynności w tym obszarze w okresie nie krótszym niż 12 ostatnich miesięcy.

Uwzględniając zasoby osobowe DAW oraz wiedzę i doświadczenie poszczególnych audytorów Dyrektor DAW dąży do cyklicznej rotacji audytorów wykonujących zadanie w danym obszarze.

Konflikt interesów

W przypadku wystąpienia przyczyny mogącej wpłynąć na bezstronność przeprowadzenia zadania audytowego, audytorzy zobowiązani są do niezwłocznego poinformowania o tym fakcie swojego przełożonego. Dyrektor DAW zobowiązany jest wyłączyć audytora z udziału w zadaniu audytowym, jeżeli zagrożona będzie obiektywność jego przeprowadzenia.

B.6. Funkcja aktuarialna

Funkcja aktuarialna została powołana przez Zarząd Spółki od dnia 1 stycznia 2016 roku uchwałą z grudnia 2015 roku. W skład funkcji aktuarialnej wchodzą pracownicy Departamentu Aktuarialnego. Osobą nadzorującą funkcję aktuarialną jest Aktuariusz Spółki podlegający pod dedykowanego w tym zakresie członka Zarządu. Obowiązki i zadania funkcji określa Polityka zarządzania ryzykiem ubezpieczeniowym, która jest przeglądana i okresowo uaktualniana.

Funkcja aktuarialna przy wykonywaniu swoich zadań współpracuje na bieżąco z funkcją zarządzania ryzykiem, Departamentem Ryzyka i Bezpieczeństwa Technologicznego, Departamentem Rachunkowości, Biurem Kontrolingu oraz Zespołem Sprawozdawczości i Zarządzania Ryzykiem Rynkowym. Aktuariusz nadzorujący funkcję aktuarialną uczestniczy w posiedzeniach Komitetu ds. Ryzyka oraz Komitetu Inwestycyjnego. Osoby pełniące funkcję aktuarialną biorą udział w posiedzeniach innych komitetów powołanych w Spółce.

Aktuariusz co najmniej raz w roku informuje Zarząd i Komitet Audytu Spółki o wiarygodności i adekwatności ustalonych wartości rezerw techniczno- ubezpieczeniowych. Aktuariusz na bieżąco informuje Zarząd Spółki i funkcję zarządzania ryzykiem o ryzykach zidentyfikowanych w procesie tworzenia rezerw wraz z propozycją działań mitygujących wskazane ryzyka.

Aktuariusz na bieżąco informuje Zarząd Spółki, funkcję zarządzania ryzykiem, audytu wewnętrznego i compliance o ujawnionych nieprawidłowościach w zakresie wykorzystanych danych lub metod przyjętych do wyliczenia rezerw albo ujawnienia faktów wskazujących na naruszenie przepisów prawa lub możliwość popełnienia przestępstwa.

Główne zadania funkcji aktuarialnej są następujące:

- ustalanie co kwartał wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności;
- wyznaczanie co kwartał kapitałowego wymogu wypłacalności dotyczącego ryzyka aktuarialnego;
- zapewnienie adekwatności metod i stosowanych modeli, jak również założeń przyjętych do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (funkcja aktuarialna co najmniej raz w roku bada przyjęte i stosowane metody wyceny poszczególnych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych);
- ocena co najmniej raz w roku, czy dane wykorzystane do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych są wystarczające i czy są odpowiedniej jakości;
- porównywanie co najmniej raz w roku najlepszych oszacowań w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności z danymi wynikającymi ze zgromadzonych doświadczeń;
- nadzorowanie ustalania co kwartał wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności w przypadkach stosowania przybliżeń, w tym podejścia indywidualnego;
- wyrażanie co najmniej raz w roku opinii na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia;
- wyrażanie co najmniej raz w roku opinii na temat adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji;
- bieżąca współpraca przy efektywnym wdrażaniu systemu zarządzania ryzykiem, w szczególności w zakresie:

a) modelowania ryzyka stanowiącego podstawę obliczeń kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu kapitałowego,
b) własnej oceny ryzyka i wypłacalności Spółki;

- ustalanie co miesiąc wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów rachunkowości;
- bieżąca współpraca i raportowanie do grupowej funkcji aktuarialnej akcjonariusza.

W przypadku, gdy zakres zadań funkcji aktuarialnej jest poszerzony o inne zadania i działania nieprzypisane wprost funkcji aktuarialnej, w Spółce funkcjonują odpowiednie procedury zapewniające, że w takiej sytuacji nie występuje konflikt interesów.

B.7. Outsourcing

Spółka wdrożyła Procedurę outsourcingu regulującą proces wyboru Partnerów, zawierania umów outsourcingu, warunków i ograniczenia zlecania czynności, w tym w szczególności czynności ubezpieczeniowych oraz monitorowania i kontroli zawartych umów i zleceń.

W procedurze outsourcingu zostały uregulowane następujące procesy:

- kryteria kwalifikowania funkcji lub czynności jako ważnej lub podstawowej,
- proces wyboru podmiotu, któremu Spółka zamierza zlecić wykonywanie czynności,
- proces oceny podmiotów świadczących na rzecz Spółki usługi w zakresie outsourcingu,
- zapewnienie, że pośredni jak i bezpośredni konflikt interesów pomiędzy usługodawcą a Spółką jest identyfikowany i odpowiednio zarządzany,
- zakres dozwolonych i zabronionych czynności, które mogą być zlecane,
- zdefiniowanie struktury umowy oraz jej obowiązkowych postanowień,
- proces analizowania potrzeb, celów w zakresie outsourcingu,
- proces analizowania ryzyk związanych z outsourcingiem danego procesu,
- informacje, które należy zawrzeć w pisemnej umowie z usługodawcą, w szczególności zapewnienie, że umowa outsourcingu zapewnia prowadzenie przez Spółkę działalności ubezpieczeniowej zgodnie z przepisami prawa,
- plany awaryjne związane z prowadzoną działalnością, uwzględniające strategię wyjścia dotyczące podstawowych lub ważnych czynności lub funkcji podlegających outsourcingowi.

Spółka zapewnia, że outsourcing ważnych działań operacyjnych nie prowadzi do istotnego pogorszenia jakości systemu zarządzania Spółki, nadmiernego zwiększania ryzyka operacyjnego ani pogorszenia w zakresie świadczonych usług ubezpieczeniowych poprzez:

- bieżącą analizę jakości świadczonych usług,
- bieżącą analizę efektywności świadczonych usług,
- zawarcie w umowach outsourcingu mechanizmów kontrolnych,
- odpowiednio działający system kontroli wewnętrznej w zakresie zleconych na zewnątrz czynności,
- przeprowadzanie audytu wewnętrznego w zakresie zleconych czynności,
- określenie konsekwencji niewywiązywania się z warunków wykonywania zleconych usług,
- bieżącą analizę reklamacji klientów,
- miesięczne raportowanie o prowadzonych sprawach sądowych przez kancelarie prawne z wyszczególnieniem realizowanych czynności.

Spółka wdrożyła mechanizmy kontrolne zapewniające niezwłoczne informowanie organu nadzoru o zawarciu umowy outsourcingu funkcji ważnych i podstawowych, a także o istotnej zmianie w tym outsourcingu. W wewnętrznej aplikacji informatycznej funkcjonuje również mechanizm informujący automatycznie funkcję zgodności z przepisami o podpisanej umowie outsourcingu. Dodatkowo system codziennie przypomina o konieczności wysłania odpowiedniej informacji do organu nadzoru.

Spółka przynajmniej raz w roku dokonuje przeglądu Procedury outsourcingu oraz dostosowuje wskazane zasady do istotnych zmian w systemie zarządzania lub obszarze outsourcingu.

Spółka zleca czynności, które są częścią istotnych procesów operacyjnych takich jak:

- ustalanie przyczyn i okoliczności wypadków ubezpieczeniowych,
- likwidację szkód i wypłacanie odszkodowań,
- prowadzenie spraw sądowych,
- obsługę i monitorowanie umów ubezpieczenia po ich zawarciu.

Zlecane czynności stanowią uzupełnienie czynności realizowanych przez jednostki organizacyjne w Spółce i dotyczą obsługi części portfela ubezpieczeniowego Spółki.

Wszystkie podmioty działające na zlecenie Spółki mają siedzibę w Polsce.

B.8. Inne informacje

Wszystkie istotne informacje związane z systemem zarządzania zostały uwzględnione w punktach B.1. – B.7.

C. Profil ryzyka

Spółka definiuje ryzyko jako zidentyfikowane, mierzalne zdarzenie, czynnik bądź zjawisko wewnętrzne lub zewnętrzne, które negatywnie wpływa lub potencjalnie może wpłynąć w sposób bezpośredni lub pośredni na realizację poszczególnych celów Spółki. Termin ten nie ogranicza się do zdarzeń ubezpieczeniowych i obejmuje zdarzenia bądź zjawiska z wszystkich obszarów działalności Spółki.

W TU Europa S.A. wyodrębnione są następujące kategorie ryzyka:

a) Ryzyka wymienione w Rozporządzeniu delegowanym:
- ryzyka aktuarialne (ubezpieczeniowe),
- ryzyka rynkowe,
- ryzyka kredytowe i kontrahenta,
- ryzyko płynności,
- ryzyka operacyjne,

b) Pozostałe rodzaje ryzyka:
- ryzyko prawne i braku zgodności,
- ryzyko nowych zagrożeń.

Spółka określa w regulacjach dotyczących zarządzania ryzykiem szczegółowe zasady identyfikacji, zarządzania, raportowania i monitorowania ryzyk istotnych.

W uzasadnionych przypadkach ryzyko może zostać ograniczone poprzez ustanowienie limitów. Limity mogą dotyczyć w szczególności ekspozycji na określone aktywa, rodzaje ubezpieczeń, wartość sprzedaży określonych umów/produktów.

Pandemia COVID-19 wpłynęła na materializację bądź wzrost poziomu ryzyka w wielu obszarach działalności Spółki. Wpływ ten przejawiał się zarówno w sposób bezpośredni w wyniku zwiększonej liczby zachorowań i zgonów spowodowanych rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 jak i w sposób pośredni wynikający z szeregu działań podjętych przez m.in. rządy i instytucje państwowe w celu walki z pandemią.

Covid-19 miał wpływ na poniższe kategorie ryzyk:

a) Ryzyko ubezpieczeniowe:
- Wyższy współczynnik szkodowości dla niektórych kategorii produktów ubezpieczeniowych (przede wszystkim gwarancje ubezpieczeniowe, ubezpieczenia turystyczne, ubezpieczenia od utraty pracy i czasowej niezdolności do pracy, ubezpieczenia kredytów)
- Zwiększony poziom zwrotów składek
- Trudności pozyskania reasekuracji dla wybranych ryzyk

b) Ryzyko rynkowe:
- Zmiany struktury terminowej stop procentowych oraz zmiany poziomów spreadów kredytowych spowodowanych decyzjami NBP

c) Ryzyko kredytowe:
- Wzrost ryzyka upadłości emitentów papierów wartościowych i pośredników ubezpieczeniowych
- Negatywny wpływ czynników makroekonomicznych na wybrane branże gospodarki (turystyka, sektor bankowy)

d) Ryzyko operacyjne:
- Nieefektywność procesu ciągłości działania (w szczególności dotyczy to możliwości i wydajności pracy zdalnej)
- Ryzyko ograniczenia dostępności zasobów niezbędnych do działalności operacyjnej

e) Inne ryzyka:
- Nieosiągnięcie celów biznesowych (pogorszenie czynników makroekonomicznych, negatywny wpływ na sektor bankowy, zmiany prawne),
- Wzrost Ryzyka niepewności geopolitycznej (pandemia dowiodła, że w przypadku pojawienia się nowych globalnych zagrożeń można wprowadzić pewne ograniczenia wpływające na gospodarkę światową).

W połowie roku 2020 w Spółce przeprowadzony został prospektywny test stresu mający na celu zbadanie wpływu hipotetycznego scenariusza załamania gospodarczego wywołanego drugą falą koronawirusa na wypłacalność Spółki. Przyjęte do testu założenia, wskazane zostały przez KNF i przewidywały m. in. zapaść na rynkach finansowych, wzrost bankructw przedsiębiorstw oraz wzrost rezygnacji z umów. Wyniki testu w żaden sposób nie zagroziły wypłacalności Spółki utrzymując współczynnik wypłacalności (CAR) na bardzo bezpiecznym poziomie. Dodatkowo Spółka na samym początku pandemii oraz później w jej trakcie badała przy pomocy scenariuszy obecny i przyszły jej wpływ na ryzyko nieosiągnięcia celów biznesowych w 2020 roku. Żaden ze scenariuszy nie doprowadzał do niewypłacalności Spółki.

Opis istotnych koncentracji ryzyka, na które narażona jest Spółka

Istotne koncentracje ryzyka Spółka identyfikuje w obszarze ryzyk aktuarialnych (ubezpieczeniowych) oraz w obszarze ryzyka kredytowego i rynkowego (ryzyko koncentracji aktywów). W pozostałych ryzykach zaliczanych do grupy ryzyk rynkowych (ryzyko stopy procentowej, ryzyko cen akcji, ryzyko walutowe, ryzyko płynności) nie występują istotne koncentracje ryzyka. Ze względu na fakt, że ekspozycja na ryzyko operacyjne jest trudno mierzalna, nie występują identyfikowalne koncentracje ryzyka operacyjnego.

Ryzyko koncentracji ubezpieczeniowej jest ograniczane poprzez dywersyfikację oferty produktowej oraz uniezależnienie zysków Spółki od jednej linii produktowej. Ponadto, ryzyko to jest rozpoznawane dzięki regularnie (comiesięcznie) sporządzanej informacji zarządczej prezentującej w szczególności wolumeny sprzedażowe i rentowność poszczególnych grup produktowych oraz realizację podstawowych parametrów (np. przypis, zmiana stanu rezerw, wynik techniczny) w porównaniu

do wielkości zakładanych w planie. Regularne raportowanie do Zarządu pozwala podejmować określone decyzje zarządcze np. ograniczające sprzedaż produktów ubezpieczeniowych w danej linii produktowej lub zaostrzające kryteria underwritingowe (kryteria oceny ryzyka ubezpieczeniowego) w celu utrzymania pożądanej równowagi ekspozycji na ryzyko ubezpieczeniowe w Spółce.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku istotne ryzyko ubezpieczeniowe związane było z Ubezpieczeniem różnych ryzyk finansowych, które stanowiło 49% portfela posiadanego przez Spółkę, Ubezpieczeniami na wypadek utraty dochodów, stanowiącymi 17% portfela Spółki oraz Ubezpieczeniami kredytu i gwarancji ubezpieczeniowej, stanowiącymi 10% portfela Spółki. W okresie sprawozdawczym udział portfela związanego z Ubezpieczeniem różnych ryzyk finansowych uległ niewielkiemu zmniejszeniu, udział portfela związanego z Ubezpieczeniem na wypadek utraty dochodów w ryzyku ubezpieczeniowym wzrósł, natomiast udział portfela związanego z Ubezpieczeniami kredytu i gwarancji ubezpieczeniowej pozostał na zbliżonym poziomie.

Linia biznesowa	Wartość rezerw technicznych wg Wypłacalności II	Udział %
Ubezpieczenia kredytu i gwarancji ubezpieczeniowej	18 284	10,4%
Ubezpieczenia różnych ryzyk finansowych	86 368	49,3%
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	30 403	17,4%
Ubezpieczenia od ognia i pozostałych szkód rzeczowych	30 053	18,9%
Pozostałe ryzyka	6 930	4,0%
Razem	**175 038**	**100%**

W obszarze ryzyka kredytowego Spółka identyfikuje podwyższone ryzyko koncentracji aktywów w związku z lokowaniem środków finansowych Spółki w formie depozytów terminowych w bankach oraz obligacji korporacyjnych. Towarzystwo ogranicza ryzyko koncentracji poprzez stanowienie wewnętrznych limitów określających maksymalny udział wszystkich lokat (w tym obligacji) złożonych w jednym podmiocie lub grupie kapitałowej. Limity koncentracji w zakresie inwestycji aktywów finansowych określane są przez Komitet Oceny Ryzyka i podlegają cyklicznej weryfikacji zgodnie z zasadami określonymi w Spółce oraz zatwierdzonymi przez Zarząd Towarzystwa. Spełnienie powyższych limitów podlega regularnej analizie, jak również każdorazowo przed podjęciem decyzji o dokonaniu inwestycji.

Poniższa tabela zawiera trzy największe ekspozycje na dzień 31 grudnia 2020 roku wobec grup kapitałowych z tytułu depozytów terminowych oraz obligacji korporacyjnych:

	Wartość wg Wypłacalności II	% udział w sumie wartości aktywów
Podmiot A	48 469	10,39%
Podmiot B	43 594	9,34%
Podmiot C	38 290	8,21%

W poniższej części znajduje się opis ryzyk, na które narażona jest Spółka w ramach wyodrębnionych kategorii ryzyka wraz z informacją o wynikach testów warunków skrajnych lub analizy wrażliwości w odniesieniu do istotnych, mierzalnych ryzyk i zdarzeń. Istotność poszczególnych czynników ryzyka ustalana jest w Spółce na podstawie dotkliwości ich negatywnych skutków oraz prawdopodobieństwa ich wystąpienia. Za czynniki istotne przyjmuje się wszystkie zdarzenia, dla których maksymalna, możliwa strata finansowa przekracza 10% funkcjonującego w Spółce i ustalanego na początku każdego roku kalendarzowego, poziomu istotności. W roku 2020 poziom istotności wynosił 18 mln złotych.

C.1. Ryzyko aktuarialne (ubezpieczeniowe)

Ryzyko ubezpieczeniowe związane jest z niepewnością wynikająca z przyjętego do ubezpieczenia portfela pojedynczych ryzyk, polegająca na możliwości wystąpienia zdefiniowanego w warunkach ubezpieczenia zdarzenia ubezpieczeniowego. Z uwagi na jednoczesne występowanie wielu czynników niepewności (czynników ryzyka), często powiązanych ze sobą różnorodnymi relacjami, w praktyce ryzyko ubezpieczeniowe dzieli się na kategorie badane oddzielnie i poddawane procesowi wnioskowania statystycznego.

Podstawowym ryzykiem ubezpieczeniowym jest możliwa rozbieżność pomiędzy rzeczywistym poziomem szkód ubezpieczeniowych a ich planem, oszacowanym metodami aktuarialnymi (statystycznymi), w momencie tworzenia produktu ubezpieczeniowego. Ponieważ planowanie przyszłych szkód czerpie zarówno z historycznych danych statystycznych, jak i racjonalnego wnioskowania dotyczącego przewidywanego rozwoju produktu, również wynikającego z dotychczasowych doświadczeń, jest wobec tego wrażliwe na czynniki zmieniające się w czasie.

Ubezpieczenia majątkowe i osobowe narażone są przede wszystkim na ryzyko wynikające ze zmienności w zakresie występowania, częstotliwości i dotkliwości ubezpieczanych zdarzeń oraz ze zmienności w zakresie terminu i wysokości wypłat odszkodowań i świadczeń (ryzyko składki i rezerw). Dodatkowym istotnym ryzykiem ubezpieczeniowym, na które narażona jest Spółka jest ryzyko katastroficzne, czyli ryzyko straty lub niekorzystnej zmiany wartości zobowiązań ubezpieczeniowych,

wynikające ze znacznej niepewności założeń dotyczących wyceny i tworzenia rezerw, związanych z ekstremalnymi lub nieregularnymi zdarzeniami. Poza tym, ze względu na zachowanie się ubezpieczających, produkty ubezpieczeniowe narażone są również na ryzyko rezygnacji z umowy przez ubezpieczającego.

Identyfikacja

Identyfikacja ryzyka ubezpieczeniowego rozpoczyna się wraz z procesem tworzenia produktu ubezpieczeniowego i trwa przez cały cykl życia produktu, aż do wygaśnięcia zobowiązań wobec ubezpieczonych z niego wynikających. W pierwszym kroku Spółka analizuje warunki ubezpieczenia pod kątem ryzyka aktuarialnego przyjmowanego na ich podstawie oraz identyfikuje potencjalne ryzyka związane z danym produktem w celu ich późniejszego pomiaru i monitorowania. Przed podjęciem decyzji o wdrożeniu/modyfikacji produktu przeprowadzana jest dodatkowo analiza jego wpływu na wymogi kapitałowe oraz przeprowadzana jest ocena ryzyka aktuarialnego przez pryzmat podobnych, istniejących produktów. W trakcie życia produktu identyfikacja ryzyka odbywa się również poprzez weryfikację i walidację zmian w produktach, monitorowanie już istniejących produktów oraz ciągłą analizę polityki underwritingowej, taryfikacyjnej, tworzenia rezerw i reasekuracyjnej oraz procesu obsługi szkód i świadczeń.

Pomiar

Pomiar ryzyka aktuarialnego polega na identyfikacji czynników, których realizacja może skutkować wystąpieniem szkód oraz analizie elementów ryzyka w sposób umożliwiający podjęcie decyzji o przyjęciu ryzyka do ubezpieczenia. Celem oceny ryzyka jest określenie reguł selekcji i limitowania ryzyk przyjmowanych do ubezpieczenia w celu ograniczenia przyszłej szkodowości oraz ryzyka antyselekcji. Ocena ryzyka aktuarialnego obejmuje również działania związane z reasekuracją zidentyfikowanych ryzyk. Do pomiaru ryzyka aktuarialnego wykorzystuje się analizy wybranych wskaźników, metody scenariuszowe, dane statystyczne, miary eskpozycji i wrażliwości oraz wiedzę ekspercką pracowników.

Zarządzanie

Spółka zarządza ryzykiem ubezpieczeniowym poprzez definiowanie dopuszczalnych poziomów akceptacji ryzyka dla poszczególnych kategorii ryzyka bądź linii produktowych, określenie reguł selekcji i limitowania ryzyk przyjmowanych do ubezpieczenia, wytyczne dotyczące taryfikacji produktów, monitorowanie i limitowanie kumulacji ryzyka ubezpieczeniowego badanego według określonych kryteriów, monitorowanie pojawiających się problemów. Regularnie przeprowadza się również analizy adekwatności stosowanych założeń dotyczących przyjętych założeń szkodowych i kosztowych, analizuje zmiany w schemacie rezygnacji z umowy przez ubezpieczającego oraz związane z tym trendy oraz bada wrażliwość prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych związanych z zawartymi polisami ubezpieczeniowymi na zmianę tych założeń.

Dodatkowo Spółka ogranicza przyjmowane ryzyko ubezpieczeniowe między innymi poprzez cedowanie ryzyka na inne wiarygodne podmioty – reasekuratorów dbając jednocześnie o bezpieczeństwo pokrycia reasekuracyjnego.

Spółka rozpoznaje potrzeby reasekuracji biernej dla oferowanych produktów, mając na uwadze w szczególności następujące cele:

- ochrona portfeli przed ryzykiem katastroficznym,
- ochrona portfeli przed dużymi jednostkowymi szkodami,
- pomoc partnerów reasekuracyjnych przy wdrażaniu nowych linii biznesowych,
- stabilizację wyników Spółki w czasie.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa pokrycia reasekuracyjnego Spółka współpracuje z renomowanymi partnerami reasekuracyjnymi o silnej kondycji finansowej, mierzonej międzynarodowymi ratingami siły finansowej.

Monitorowanie i raportowanie

Monitorowanie i kontrolowanie ryzyka aktuarialnego polega na cyklicznej analizie poziomu ryzyka i określeniu stopnia wykorzystania ustalonych poziomów akceptacji ryzyka oraz limitów.

Raportowanie ma na celu efektywną komunikację o ryzyku aktuarialnym i wspiera zarządzanie ryzykiem aktuarialnym. Częstotliwość poszczególnych raportów oraz zakres informacji są dostosowane do potrzeb informacyjnych.

Zmiany w okresie

W okresie sprawozdawczym Spółka nie dokonała zmian w klasyfikacji i identyfikacji istotnych ryzyk, jak również nie zidentyfikowała nowych istotnych ryzyk w obszarze ryzyka aktuarialnego.

Testy stresu i analizy wrażliwości

W ramach procesu ORSA Spółka przeprowadziła w 2020 roku wyliczenia testów warunków skrajnych dla zidentyfikowanych istotnych czynników ryzyka w obszarze ryzyka ubezpieczeniowego. Testy dotyczyły następujących scenariuszy:

1. Wzrost współczynnika szkodowości dla tych grup produktowych, które charakteryzują się największym poziomem szkodowości;
2. Gwałtowny wzrost wypłat odszkodowań w segmencie gwarancji kontraktowych;
3. Test kumulacji ryzyka (realizacja umów o największych sumach ubezpieczenia / sumach gwarancyjnych połączona z wypłatą gwarancji ubezpieczeniowej o największej sumie gwarancyjnej nie będącej gwarancją turystyczną przy jednoczesnym upadku największego touroperatora w portfelu);

4. Test dla ryzyka powodzi przy założeniu, że powódź z 1997 roku zdarzyłaby się na aktualnej ekspozycji oraz przy obecnym poziomie zabezpieczeń przeciwpowodziowych.

W ramach procesu ORSA testy zostały przeprowadzone jednokrotnie na datę 30.06.2020. Dla żadnego z dokonanych testów współczynnik wypłacalności nie spadł poniżej wewnętrznego limitu wypłacalności, który wynosi 150%.

Dodatkowo, w ramach procesu ORSA, mając na uwadze ocenę ograniczeń stosowanych modeli i założeń funkcja aktuarialna przeprowadziła wg stanu na 30.06.2020 analizę wrażliwości zmiany wybranych parametrów na wartość rezerw techniczno – ubezpieczeniowych, tj.:

- wzrost parametrów kosztowych innych niż inflacja,
- zwiększenie inflacji wynagrodzeń oraz inflacji kosztów innych niż wynagrodzenia,
- wzrost zakładanych współczynników szkodowości (prawdopodobieństwa wystąpienia zdarzenia ubezpieczeniowego) o 20%, nie więcej niż do poziomu 100%.

Przeprowadzona analiza wrażliwości wskazała, że rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe nie wykazują istotnej wrażliwości na zmianę wymienionych parametrów. Dodatkowo, w przypadku zmiany parametrów kosztowych, inflacji oraz zakładanych współczynników szkodowości, została przeprowadzona analiza wrażliwości wybranych parametrów na planowane wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności w latach 2020–2025. W żadnym z wymienionych obszarów, jak i w żadnym z przedstawionych lat Spółka nie wykazuje szczególnej wrażliwości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności na zmianę powyższych parametrów.

C.2. Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe definiowane jest jako niepewność, iż stopy procentowe, kursy walut lub ceny papierów wartościowych oraz innych instrumentów finansowych posiadanych przez Towarzystwo bądź przyjmą wartości różniące się od pierwotnie zakładanych, albo z natury są nieprzewidywalne i ich przyszłej wartości nie da się dokładnie określić. Ryzyko to może powodować powstawanie nieoczekiwanych zysków lub strat z tytułu utrzymywanych pozycji. Ryzyko rynkowe oprócz ryzyk wymienionych powyżej obejmuje także ryzyko cen akcji, które w przypadku TU Europa S.A. związane jest przede wszystkim z inwestycją w spółkę zależną tj. TU na Życie Europa S.A.

Działalność inwestycyjną w Spółce precyzuje szereg regulacji zatwierdzonych przez Zarząd Spółki. Działalność lokacyjna podlega nadzorowi Rady Nadzorczej, Zarządu oraz Komitetu Inwestycyjnego, które otrzymują cyklicznie informacje na temat realizowanej działalności lokacyjnej.

W celu efektywnego zarządzania ryzykiem rynkowym Towarzystwo lokuje środki finansowe zgodnie z zasadą ostrożnego inwestora, a więc wyłącznie w aktywa i instrumenty finansowe, których ryzyko może właściwie określić, mierzyć, monitorować, którym może właściwie zarządzać, które może właściwie kontrolować i prowadzić sprawozdawczość w zakresie ryzyka i które może właściwie uwzględnić przy ocenie ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności. Realizacja zasady ostrożnego inwestora odbywa się poprzez implementację mechanizmów opisanych poniżej.

Towarzystwo opracowało własny zestaw kluczowych wskaźników ryzyka dostosowanych do zasad zarządzania ryzykiem inwestycyjnym i strategii biznesowej. Kluczowe wskaźniki ryzyka opisane są w Polityce Zarządzania Ryzykiem.

Dodatkowo w ramach polityki inwestycyjnej Spółka ustanowiła limity w odniesieniu do poszczególnych klas aktywów, których realizacja podlega stałemu monitoringowi przez jednostki odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem Spółki.

W przypadku nabywania instrumentów generujących ekspozycję na ryzyko kredytowe Spółka dokonuje analizy kondycji finansowej emitenta, a także weryfikacji łącznej ekspozycji Zakładu Ubezpieczeń na dany podmiot lub grupę kapitałową.

Spółka ponadto opracowała Politykę zarządzania ryzykiem kredytowym, w ramach której wyznaczono maksymalne limity ekspozycji kredytowej (obejmującej zarówno ekspozycję z działalności inwestycyjnej jak i ubezpieczeniowej).

Uzupełnieniem systemu zarządzania ryzykiem kredytowym jest stały monitoring jakości kredytowej emitentów posiadanych instrumentów finansowych.

C.2.1. Ryzyko stopy procentowej

Identyfikacja

Źródłem ryzyka stopy procentowej są uwarunkowania rynkowe i nieustannie zmieniający się kształt krzywej dochodowości jak również poziom rynkowych stóp procentowych. Narażone na ryzyko stopy procentowej są głównie obligacje skarbowe oraz obligacje korporacyjne o stałej stopie wyceniane wg wartości godziwej. Inwestycje w dłużne papiery Skarbu Państwa ocenione są jako najbardziej bezpieczne, jednak stosowana wycena wg wartości godziwej powoduje, że oprócz zysków odsetkowych Towarzystwo narażone jest na ryzyko zmiany bieżącej wartości kapitału obligacji.

Pomiar

Głównym narzędziem przyjętym do oceny ryzyka stopy procentowej jest duration portfela papierów dłużnych. Wartość duration jest obliczana i analizowana każdorazowo przed podjęciem decyzji o dokonaniu inwestycji w instrument narażony na ryzyko stopy procentowej. Dodatkowo Spółka sporządza szczegółowe raporty z analizą duration portfela inwestycji własnych z kwartalną częstotliwością.

Zarządzanie

Struktura lokat kształtowana jest w oparciu o oczekiwane zmiany stóp procentowych. Dodatkowo ryzyko stopy procentowej ograniczone jest udziałem lokat narażonych na to ryzyko w całym portfelu lokat, a także poprzez ustalanie takiego czasu trwania lokat, który nie spowoduje znaczącej straty w przypadku niekorzystnego kierunku zmian stopy procentowej.

Monitorowanie i raportowanie

W ramach monitorowania poziomu skuteczności zastosowanych technik ograniczania ryzyka stopy procentowej Towarzystwo w cyklach kwartalnych dokonuje obliczenia maksymalnej straty z tytułu narażenia na ryzyko stopy procentowej przy założeniu realizacji scenariuszy warunków skrajnych, obejmujących wzrost stóp procentowych o 100, 200 oraz 500 punktów bazowych.

Zmiany w okresie

W okresie sprawozdawczym Spółka nie dokonała zmian w klasyfikacji i identyfikacji istotnych ryzyk, jak również nie zidentyfikowała nowych istotnych ryzyk w obszarze ryzyka stopy procentowej.

Testy stresu i analizy wrażliwości

Spółka przeprowadziła w 2020 roku analizę wrażliwości w obszarze ryzyka stopy procentowej dla określonych paramentów zmienności. Wyliczenia zostały przeprowadzone na dzień 30 czerwca 2020 roku. Prowadzone analizy wrażliwości obejmowały scenariusz wzrostu i spadku rynkowych stóp procentowych o 100, 200 oraz 500 punktów bazowych oraz badanie wpływu tego czynnika na zmianę wartości bilansowej aktywów narażonych na ryzyko stopy procentowej.

Przeprowadzona analiza wrażliwości wykazała, że dla opisanych wyżej scenariuszy wzrostu rynkowych stóp procentowych, aktywa narażone na ryzyko stopy procentowej nie generują istotnej zmiany środków własnych.

Spółka nie przeprowadzała dodatkowych testów stresu w obszarze ryzyka stopy procentowej.

C.2.2. Ryzyko cen akcji

Identyfikacja

Ryzyko cen akcji rozumiane jest jako niekorzystna zmiana cen rynkowych lub parametrów rynkowych wpływających na wycenę instrumentów finansowych posiadanych przez Towarzystwo. Identyfikacja poziomu ryzyka cen akcji dokonywana jest na etapie podejmowania decyzji o dokonaniu inwestycji w kontekście ustalonej strategii inwestycyjnej i podlega akceptacji zgodnie ze ścieżką decyzyjną określoną w odpowiednich regulacjach obowiązujących w Spółce.

Pomiar

Pomiar ekspozycji Spółki na ryzyko cen akcji realizowany jest w ramach ustalonych limitów na poszczególne rodzaje aktywów generujące ryzyko cen akcji. Dodatkowo Spółka cyklicznie dokonuje pomiaru poziomu ponoszonego ryzyka w ramach testów warunków skrajnych przy uwzględnieniu trzech scenariuszy zmian wartości aktywów narażonych na ryzyko cen akcji w rezultacie spadku cen instrumentów o 5%, 10% oraz 20%.

Zarządzanie

Zarządzanie ryzykiem cen akcji realizowane jest poprzez kontrolę ekspozycji oraz limitowanie zaangażowania w instrumentach narażonych na wahania cen rynkowych.

Monitorowanie i raportowanie

Monitorowanie ryzyka cen akcji polega na cyklicznej analizie poziomu ryzyka w oparciu o kontrolę wykorzystania limitów oraz prowadzonych analiz wrażliwości.

Zmiany w okresie

W okresie sprawozdawczym Spółka nie dokonała zmian w klasyfikacji i identyfikacji istotnych ryzyk, jak również nie zidentyfikowała nowych istotnych ryzyk w obszarze ryzyka cen akcji.

Testy stresu i analizy wrażliwości

Spółka przeprowadziła w 2020 roku analizy wrażliwości w obszarze ryzyka cen akcji w odniesieniu do jednostek uczestnictwa oraz certyfikatów inwestycyjnych posiadanych przez Towarzystwo. Analizę przeprowadzono na datę 30.06.2020r. Prowadzone analizy wrażliwości uwzględniały scenariusze zmian wartości ww. instrumentów finansowych o 5%, 10% oraz 20% oraz badanie wpływu tego czynnika na zmianę wartości bilansowej aktywów narażonych na ryzyko cen akcji.

Przeprowadzona analiza wrażliwości wykazała, że dla opisanych wyżej scenariuszy spadku wartości cen, aktywa narażone na ryzyko cen akcji nie generują istotnej zmiany środków własnych.

Spółka nie przeprowadzała dodatkowych testów stresu w obszarze ryzyka cen akcji.

C.2.3. Ryzyko walutowe

Identyfikacja

Ryzyko walutowe to ryzyko strat wynikające ze zmian kursów walutowych, w takim zakresie, w jakim przyszłe przepływy gotówki z aktywów oraz zobowiązań w walutach obcych nie są odpowiednio do siebie dopasowane.

Pomiar

Pomiar poziomu ekspozycji na ryzyko walutowe realizowany poprzez regularne analizowanie stanu aktywów i zobowiązań wg waluty. Dodatkowo Spółka cyklicznie analizuje poziom maksymalnej straty wynikającej z niekorzystnej zmiany kursu posiadanych pozycji walutowych w ramach realizacji scenariuszy warunków skrajnych.

Zarządzanie

Zarządzanie ryzykiem walutowym polega na monitorowaniu i zabezpieczaniu pozycji walutowych aktywów i pasywów Towarzystwa.

Główną zasadą ograniczania ryzyka walutowego związanego z produktami ubezpieczeniowymi jest lokowanie pozyskanej składki w walucie, w jakiej liczone są rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe.

W przypadku pojawienia się otwartych pozycji walutowych Towarzystwo podejmuje działania celem niezwłocznego zabezpieczenia ich poprzez zajęcie odpowiedniej pozycji w instrumentach pochodnych lub dokonanie inwestycji w walucie zobowiązania.

Monitorowanie i raportowanie

Monitorowanie ryzyka walutowego polega na zestawieniu aktywów i zobowiązań wg waluty i wykonywane jest raz na kwartał.

Dodatkowo w ramach analizy kluczowych wskaźników ryzyka w cyklu kwartalnym badana jest maksymalna strata w przypadku realizacji scenariusza spadku wartości aktywów denominowanych w walutach obcych o 30% na skutek niekorzystnej zmiany kursów walut.

Zmiany w okresie

W okresie sprawozdawczym Spółka nie dokonała zmian w klasyfikacji i identyfikacji istotnych ryzyk, jak również nie zidentyfikowała nowych istotnych ryzyk w obszarze ryzyka walutowego.

Testy stresu i analizy wrażliwości

Spółka przeprowadziła w 2020 roku analizę wrażliwości w obszarze ryzyka walutowego. Analizę przeprowadzono na datę 30 czerwca 2020r. Spółka prowadząc analizy wrażliwości bada wartość maksymalnej straty w przypadku realizacji scenariusza spadku wartości aktywów denominowanych w walutach obcych o 30% na skutek niekorzystnej zmiany kursów walut.

Przeprowadzona analiza wrażliwości wykazała, że dla opisanego wyżej scenariusza maksymalna strata nie wpływa istotnie na obniżenie środków własnych.

Spółka nie przeprowadzała dodatkowych testów stresu w obszarze ryzyka walutowego.

C.3. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe odzwierciedla możliwe straty w związku z nieoczekiwanym niewykonaniem zobowiązań finansowych przez kontrahentów i dłużników lub pogorszenia się ich zdolności kredytowej.

Ryzyko kredytowe obejmuje także ryzyko koncentracji aktywów oraz ryzyko spreadu kredytowego.

Ryzyko koncentracji to ryzyko zwiększonej ekspozycji na straty ze względu na koncentrację inwestycji na jednym obszarze geograficznym, w jednym sektorze gospodarki, w jednym podmiocie lub podmiotach powiązanych.

Ryzyko spreadu kredytowego oznacza wrażliwość wartości aktywów, zobowiązań i instrumentów finansowych na zmiany w poziomie spreadów kredytowych w odniesieniu do struktury czasowej stóp procentowych papierów wartościowych pozbawionych ryzyka lub wahania ich zmienności.

Identyfikacja

Na ryzyko kredytowe kontrahenta mają wpływ w szczególności następujące czynniki ryzyka:

a) niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania przez reasekuratora,
b) niewykonanie zobowiązania lub nienależyte wykonanie, w szczególności poprzez nieregulowanie płatności w związku z pogorszeniem się sytuacji finansowej partnera, z którym Spółka współpracuje lub zamierza podjąć współpracę,
c) ryzyko obniżenia ratingu: ryzyko negatywnego wpływu zmiany prawdopodobieństwa przyszłego niedotrzymania zobowiązania przez podmiot zobowiązany na bieżącą wartość umowy z takim podmiotem,

d) ryzyko straty finansowej wynikającej z braku spłaty zobowiązania lub negatywnych zmian w ocenie zdolności kredytowej emitentów papierów wartościowych (znajdujących się w portfelu inwestycyjnym Spółki), dłużników (np. hipotecznych) lub innych partnerów (np. w ramach umów reasekuracyjnych, umów dot. instrumentów pochodnych lub depozytów terminowych) i pośredników, u których Spółka posiada wierzytelności.

Identyfikacja ryzyka kredytowego ma miejsce na etapie podejmowania decyzji inwestycyjnych i biznesowych poprzez analizę ich wpływu na poziom ryzyka kredytowego Spółki wynikającego z produktu i rodzaju rozliczeń z Kontrahentem a także identyfikację czynników determinujących jego poziom.

Pomiar

Spółka dokonuje pomiaru ryzyka kredytowego poprzez określenie wartości ekspozycji dla danego podmiotu i rodzaju zaangażowania z uwzględnieniem stosowanych technik ograniczających ryzyko takich jak zabezpieczenia. Istotnym elementem pomiaru jest również dokonywana ocena zdolności kredytowej kontrahenta z wyłączeniem reasekuratorów. Wynikiem tego jest nadanie klasy ryzyka, której przyporządkowany jest maksymalny możliwy limit zaangażowania. W Spółce ustala się poziom istotności kontrahenta rozumiany jako suma zaangażowania ryzyka kredytowego, który dla Banków wynosi 500 tys. zł a dla pozostałych pomiotów 100 tys. zł.

Zarządzanie

W Spółce funkcjonuje Komitet Oceny Ryzyka, który pełni funkcję opiniodawczą lub decyzyjną dla oceny ryzyka kredytowego w ramach gwarancji, inwestycji, oceny kontrahenta oraz indywidualnej oceny ryzyka ubezpieczeniowego wniosków ponadstandardowych w zakresie umów ubezpieczenia. Działalność KOR obejmuje również dystrybucję limitów zaangażowania w ramach ryzyka kredytowego kontrahenta. W Spółce wyznaczane są limity zaangażowania dla poszczególnych kontrahentów w ramach działalności ubezpieczeniowej i inwestycyjnej na ryzku Spółki.

Każdy kontrahent, u którego występuje ryzyko kredytowe podlega ocenie zdolności kredytowej na podstawie zasad obowiązujących w Spółce. W ramach oceny kontrahenta nadawana jest ocena przyporządkowana danej klasie ryzyka. Każda klasa ryzyka ma wyznaczony maksymalny limit zaangażowania, który jest dystrybuowany przez KOR w zależności od oceny kondycji i oszacowanego ryzyka kredytowego.

Metody zabezpieczania się przed ryzykiem kredytowym zarówno dla pojedynczego Kontrahenta jak i łącznego zaangażowania polegają między innymi na:

- badaniu wiarygodności kredytowej Kontrahenta przed podpisaniem umowy,
- ustanowieniu limitów zaangażowania Spółki wobec Kontrahenta,
- zabezpieczeniu materialnym lub prawnym Spółki przed ryzykiem kredytowym Kontrahenta,
- monitorowaniu wiarygodności kredytowej Kontrahenta w trakcie trwania współpracy na podstawie Umowy,
- transferu ryzyka kredytowego kontrahenta, przede wszystkim uzyskiwanie gwarancji lub poręczeń ze strony innych instytucji mogących udzielić takowych poręczeń,
- monitoringu współpracy z Kontrahentem,
- jasnym ustaleniu odpowiedzialności wewnątrz Spółki za podejmowane decyzje w zakresie ryzyka kredytowego kontrahenta.

Ponadto, w celu ograniczenia ryzyka kredytowego kontrahentów reasekuracyjnych Spółka wprowadziła i regularnie monitoruje limity koncentracji ryzyka dla każdego partnera reasekuracyjnego, ograniczając tym samym nadmierną koncentrację ryzyka u pojedynczego kontrahenta.

Monitorowanie i raportowanie

Monitorowanie i raportowanie odnośnie ryzyka kredytowego dokonywane jest przez funkcję zarzadzania ryzykiem na ogólnych zasadach obowiązujących w Spółce, a także przez dedykowaną jednostkę organizacyjną. Raporty przekazywane są innym funkcjom kluczowym, Członkom Komitetu ds. Ryzyka, a także Zarządowi Spółki.

W cyklach kwartalnych monitorowana jest realizacja limitów zaangażowania i pomiar ekspozycji. Monitoring oceny zdolności kredytowej kontrahenta dokonywany jest nie rzadziej niż raz w roku.

Zmiany w okresie

Spółka zweryfikowała zasady dotyczące ryzyka kredytowego kontrahenta. Wypracowane zostały zmiany w zakresie procesów wewnętrznych na etapie przyjmowania ryzyka, wewnętrznej oceny kontrahentów, w szczególności podmiotów należących do grup kapitałowych oraz zasad wyznaczania limitów ekspozycji. Spółka nie zidentyfikowała nowych istotnych ryzyk w obszarze ryzyka kredytowego.

Testy stresu i analizy wrażliwości

W ramach procesu ORSA Spółka przeprowadziła w 2020 roku wyliczenia testów warunków skrajnych dla zidentyfikowanych istotnych czynników ryzyka w obszarze ryzyka kredytowego. Dotyczyły one następujących scenariuszy:

1. Ryzyko kredytowe związane z upadkiem największego touroperatora oraz reasekuratora;
2. Ryzyko kredytowe związane z niewypłacalnością emitentów obligacji korporacyjnych;
3. Bankructwo instytucji finansowej, w której Spółka ma największą ważoną łączną ekspozycję.

Testy, których wyniki zostały zamieszczone w raporcie ORSA, zostały przeprowadzone jednokrotnie na datę 30 czerwca 2020r. W ramach testu stresu dotyczącego bankructwa instytucji finansowej (punkt 3 powyżej) Spółka przeprowadziła analizy scenariuszowe wrażliwości braku możliwości odzyskania wypłaconych prowizji w przypadku zwrotu składki. Dla żadnego z dokonanych testów oraz scenariuszy współczynnik wypłacalności nie spadł poniżej wewnętrznego limitu wypłacalności, który wynosi 150%.

C.4. Ryzyko płynności

Celem nadrzędnym zarządzania płynnością jest minimalizowanie ryzyka utraty płynności Towarzystwa poprzez zapewnienie zdolności do wywiązywania się w sposób optymalny z bieżących i przyszłych zobowiązań.

Identyfikacja

Identyfikacja ryzyka płynności odbywa się poprzez regularną analizę prognozowanych przepływów pieniężnych związanych z działalnością Spółki w kontekście posiadanych aktywów płynnych, których uwolnienie nie spowoduje niekorzystnego wpływu na wynik finansowy Spółki.

Pomiar

Ocena oraz pomiar ryzyka płynności to kompleksowe monitorowanie i prognozowanie przepływów pieniężnych związanych z poszczególnymi grupami ubezpieczeń, jakie prowadzi Towarzystwo, przede wszystkim w celu minimalizacji prawdopodobieństwa i rozmiarów nieprzewidywalnych wypłat.

Zarządzanie

Zarządzanie ryzykiem płynności obejmuje także dopasowanie struktury aktywów i pasywów (Asset Liability Management).

Dopasowywanie aktywów i pasywów polega na dokładnym budowaniu struktury aktywów i pasywów Spółki tj. koordynowaniu wszelkich decyzji po stronie pasywów z działaniami w obszarze aktywów i odwrotnie. Niedopasowanie może spowodować utratę płynności finansowej Towarzystwa lub konieczność nagłej sprzedaży części inwestycji, co mogłoby skutkować obniżeniem rentowności (w szczególności w przypadku pokrywania zobowiązań krótkoterminowych z inwestycji długoterminowych). Należy podkreślić, że odpowiednio dopasowana struktura aktywów i pasywów pozwala na osiągnięcie wyższej stopy zwrotu przy tym samym poziomie ryzyka. Dopasowanie aktywów i pasywów ma zastosowanie do kontroli średnioterminowego ryzyka płynności. Głównym narzędziami stosowanymi do dopasowywania aktywów i pasywów są bieżące raporty płynności. Dodatkowo w cyklu miesięcznym Towarzystwo monitoruje wartość współczynnika ALM Value at Risk.

Dopuszcza się możliwość celowego niedopasowania aktywów i pasywów. Sytuacja taka jest możliwa szczególnie w sytuacji kiedy terminy zapadalności aktywów są krótsze niż terminy zapadalności zobowiązań. Decyzję w tym zakresie podejmuje Komitet ds. Ryzyka.

Towarzystwo zarządza ponadto ryzykiem płynności poprzez limitowanie niedopasowania aktywów i pasywów.

Monitorowanie i raportowanie

W cyklach kwartalnych Spółka przeprowadza testy warunków skrajnych w celu oceny adekwatności stosowanych narzędzi do zarządzania ryzykiem płynności oraz przygotowuje analizę dopasowania przyszłych zobowiązań do struktury zapadalności aktywów.

Zmiany w okresie

W okresie sprawozdawczym Spółka nie dokonała zmian w klasyfikacji i identyfikacji istotnych ryzyk, jak również nie zidentyfikowała nowych istotnych ryzyk w obszarze ryzyka płynności.

Testy stresu i analizy wrażliwości

Spółka przeprowadziła w 2020 roku analizę wrażliwości w obszarze ryzyka płynności. Analizę przeprowadzono na datę 30 czerwca 2020r. Analizowany scenariusz dotyczył potencjalnych strat oraz utraconych odsetek w rezultacie przedterminowego zerwania lokat terminowych w związku z koniecznością uwolnienia w ciągu dwóch dni gotówki w kwocie stu milionów złotych.

Przeprowadzona analiza wrażliwości wskazała, że nagłe i przedterminowe zerwanie lokat terminowych o wartości 100 mln nie powoduje istotnego wpływu na środki własne Spółki.

Spółka nie przeprowadzała dodatkowych testów stresu w obszarze ryzyka płynności, ponieważ nie identyfikuje istotnego czynnika ryzyka w tym obszarze.

Oczekiwany zysk z przyszłych składek

Łączna kwota oczekiwanego zysku z przyszłych składek ustalona na dzień 31 grudnia 2020 roku zgodnie z art. 260 ust. 2 Rozporządzenia delegowanego wynosi 5 007 tysięcy złotych.

C.5. Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne związane jest z możliwością wystąpienia/poniesienia strat na skutek błędów wynikających z niewłaściwego ułożenia i przebiegu procesów wewnętrznych, bądź też błędów ludzkich, zdarzeń zewnętrznych lub też wadliwego działania systemów. W tej kategorii mieszczą się również takie zdarzania jak fraudy wewnętrzne, oszustwa osób trzecich, naruszenie lub brak zachowania wewnętrznych procedur, awarie i błędy systemów informatycznych a także katastrofy naturalne, ataki terrorystyczne.

Skutkiem zdarzeń operacyjnych mogą być straty finansowe, utrata przychodów, utrata reputacji, a także przerwy i opóźnienia w realizacji procesów Spółki czy też zwiększenie kosztów funkcjonowania Spółki. Spółka w szczególny sposób dostrzega ryzyko utraty własności intelektualnej i wyciek danych z uwagi na zagrożenie atakami hackerskimi i inne działania zewnętrzne w obszarze IT. Istotnymi czynnikami ryzyka operacyjnego są również potencjalne błędy w dokumentacji ubezpieczeniowej, niewłaściwa lub niezgodna z umową obsługa zawartych umów oraz przestępczość ubezpieczeniowa.

Ze względu na fakt, że ekspozycja na ryzyko operacyjne jest trudno mierzalna w sposób ilościowy nie występują identyfikowalne koncentracje ryzyka operacyjnego.

Identyfikacja

W celu identyfikacji ryzyka operacyjnego Spółka rejestruje i analizuje informacje związane z faktycznymi zdarzeniami operacyjnymi.

Ponadto, Spółka dokonuje identyfikacji potencjalnych zdarzeń operacyjnych, które mogą wpływać na jej funkcjonowanie w aspekcie przebiegu procesów oraz realizacji celów biznesowych i ryzyka związanego z ich osiągnięciem. Szczególną rolę odgrywają pracownicy na poszczególnych szczeblach organizacyjnych, zwracając uwagę na możliwe zagrożenia związane z ich codziennymi obowiązkami, zadaniami czy projektami.

Pomiar

W Spółce funkcjonuje aplikacja do rejestrowania, pomiaru, monitorowania oraz zarządzania ryzykiem operacyjnym, w której wszyscy pracownicy mogą rejestrować zaistniałe zdarzenia z tego obszaru. Rejestrowane zdarzenia podlegają wewnętrznej ocenie i monitoringowi, określane są również dla nich działania mitygujące.

Ponadto, każda jednostka organizacyjna Spółki dokonuje okresowego przeglądu procesów i zadań występujących w jej działalności i na tej podstawie opracowuję mapę ryzyka (z uwzględnieniem ryzyk operacyjnych). Obowiązkiem właściciela mapy ryzyka jest identyfikacja, pomiar i ocena poszczególnych czynników ryzyka a także podejmowanie działań mitygujących i ocena ich skuteczności.

Spółka dokonuje również samooceny zidentyfikowanych zagrożeń w zakresie ryzyka operacyjnego. Dokonywana jest ocena prawdopodobieństwa wystąpienia incydentów oraz określane są również potencjalne skutki ich wystąpienia.

Zarządzanie

W celu ograniczania ryzyka operacyjnego Spółka stosuje system kontroli wewnętrznej, na który składają się procedury wewnętrzne zawierające wbudowane mechanizmy kontrolne, kontrole funkcjonalne a także działania komórki odpowiedzialnej za audyt wewnętrzny. Spółka posiada również plany awaryjne na wypadek scenariuszy kryzysowych oraz stale rozwija posiadane systemy informatyczne. Plany awaryjne na wypadek sytuacji kryzysowych są cyklicznie testowane oraz weryfikowane i w razie konieczności aktualizowane.

W Spółce prowadzone są również, w sposób ciągły, działania mające na celu udoskonalanie procesów wewnętrznych, a także rozwój i edukację pracowników.

Szczegółowe zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym określone są w dedykowanej regulacji.

Monitorowanie i raportowanie

Monitorowanie i raportowanie odnośnie ryzyka operacyjnego dokonywane jest przez funkcję zarządzania ryzykiem na ogólnych zasadach obowiązujących w Spółce. W szczególności obejmuje system monitorowania kluczowych wskaźników ryzyka oraz zdarzeń zarejestrowanych w ramach aplikacji służącej do zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Na podstawie zebranych informacji tworzone są raporty, które przedstawiają statystyki i efekty podjętych działań ograniczających ryzyko. Na ich podstawie wyciągane są również wnioski służące do podejmowania dalszych działań zarządczych na odpowiednich poziomach decyzyjnych lub wprowadzane są dodatkowe mechanizmy kontrolne.

Zmiany w okresie

Spółka nie zidentyfikowała nowych istotnych ryzyk w obszarze ryzyka operacyjnego.

Testy stresu

Testy stresu dla ryzyka operacyjnego dokonywane są w sposób jakościowy. Spółka identyfikuje zagrożenia, dla których rozpatrywane są potencjalne skutki (w ujęciu wartościowym i jakościowym) w kontekście wpływu na dostępność budynków, zasobów informatycznych, utraty danych a także możliwość realizacji procesów. Dotyczą one między innymi działania sił wyższych (katastrofy naturalne, pożary), działań ludzi (osób trzecich oraz pracowników), a także zagrożeń technologicznych. Powyższa analiza przeprowadzana jest raz w roku. W jej wyniku Spółka identyfikuje scenariusze katastroficzne, operacyjne oraz biznesowe. Dla wyodrębnionych scenariuszy Spółka opracowuje plany awaryjne, które są testowane zgodnie z wewnętrznymi zasadami.

C.6. Pozostałe istotne ryzyka

C.6.1. Ryzyko prawne i ryzyko braku zgodności

Spółka definiuje ryzyko braku zgodności jako ryzyko poniesienia sankcji prawnych lub administracyjnych lub konieczności zapłaty kar finansowych, odszkodowań bądź też utraty reputacji w związku z nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa, rekomendacji, wykraczaniem poza przyjęte normy wewnętrzne i standardy etyczne lub brakiem świadomości zagrożeń związanych z prowadzoną działalnością.

Ryzyko prawne to ryzyko braku spełniania aktualnych wymogów prawnych, ryzyko związane ze zmianami w prawie, orzecznictwie i regulacjach mających istotny wpływ na działalność Spółki, a także ryzyko niekorzystnych dla Spółki wyroków.

Identyfikacja

W Spółce dokonywana jest identyfikacja obszarów wrażliwych, które w szczególności są narażone na ryzyko prawne oraz braku zgodności. W tym celu Departament Prawny i Compliance współpracuje ze wszystkimi pracownikami Spółki, zwłaszcza z osobami zarządzającymi jednostkami organizacyjnymi, które są współodpowiedzialne za identyfikowanie ryzyka braku zgodności w swoim obszarze działalności. Prowadzony jest również bieżący monitoring zmian w prawie oraz w otoczeniu prawnym mającym wpływ na działalność Spółki a także monitoring rejestru klauzul abuzywnych.

Pomiar

W Spółce dokonywany jest pomiar oraz ocena ryzyka prawnego i ryzyka braku zgodności poprzez ustalanie potencjalnych skutków realizacji ryzyka. Mogą to być skutki związane z poniesieniem strat finansowych (sankcje prawne lub administracyjne, konieczności zapłaty kar finansowych lub odszkodowań) bądź też związane z utratą reputacji.

Zarządzanie

Wśród działań podejmowanych w celu ograniczania przedmiotowego ryzyka wyróżnia się:

- Wdrożenie wytycznych i rekomendacji poprzez przyjęcie odpowiednich regulacji wewnętrznych,
- Określenie wymagań dotyczących zasad współpracy oraz ich weryfikacja i rozwój,
- Prowadzenie prac w celu dostosowania produktów ubezpieczeniowych i modeli współpracy do obowiązujących wytycznych,
- Przeprowadzanie kontroli w zakresie ryzyka prawnego i braku zgodności,
- Stosowanie adekwatnych działań naprawczych wobec stwierdzonych nieprawidłowości,
- Wskazywanie niezbędnych rozwiązań, w związku ze zmianą przepisów prawa lub innych uregulowań,
- Zwiększanie świadomości wśród pracowników, promowanie postaw etycznych, szkolenia z zakresu etyki i compliance, w tym poprzez przygotowywanie comiesięcznych informacji nt. zmian prawa.

Monitorowanie i raportowanie

Spółka prowadzi działania polegające na odpowiednim monitorowaniu i kontroli realizacji obowiązków wszystkich obszarów działalności Spółki pod kątem ryzyka prawnego i compliance.

Monitorowane i egzekwowane są również wyniki realizacji zaleceń powstałych wskutek kontroli przeprowadzanych przez Departament Prawny i Compliance.

Na bieżąco sprawdzana jest praktyka rynkowa pod kątem przyjmowanych interpretacji i stosowanych rozwiązań oraz rejestr klauzul abuzywnych.

Na podstawie przeprowadzanych monitoringów, sporządzane są bieżące raporty, na podstawie których podejmowane są działania zarządcze w zakresie przedmiotowego ryzyka. Ponadto funkcja zgodności z przepisami opracowuje cykliczne raporty przekazywane innym funkcjom kluczowym, Członkom Komitetu ds. Ryzyka a także Zarządowi Spółki.

Zmiany w okresie

W okresie sprawozdawczym Spółka nie dokonała zmian w klasyfikacji i identyfikacji istotnych ryzyk, jak również nie zidentyfikowała nowych istotnych ryzyk w obszarze ryzyka prawnego i ryzyka braku zgodności.

Testy stresu i analizy wrażliwości

W ramach procesu ORSA Spółka przeprowadziła w 2020 roku wyliczenia testu warunków skrajnych dotyczącego ryzyka potencjalnych kar regulatorów (otrzymanie maksymalnej kary pieniężnej pośród wszystkich zapisanych wprost w regulacjach prawnych obowiązujących cały rynek ubezpieczeniowy).

W wyniku przeprowadzonego testu współczynnik wypłacalności nie spadł poniżej wewnętrznego limitu wypłacalności, który wynosi 150%.

Testy stresu oraz analizy scenariuszowe wrażliwości zostały przeprowadzone również dla spółki zależnej z uwagi na występowanie istotnych czynników ryzyka w obszarze ryzyka prawnego i braku zgodności. W ramach ryzyka zarażenia, Spółka uwzględnia wyniki testów stresu spółki zależnej na swoją wypłacalność biorąc pod uwagę najbardziej dotkliwy scenariusz.

Test, którego wyniki zostały zamieszone w raporcie ORSA, został przeprowadzony na datę 30 czerwca 2020r. Współczynnik wypłacalności nie spadł poniżej wewnętrznego limitu wypłacalności, który wynosi 150%.

C.6.2. Ryzyko nowych zagrożeń

Ryzyko nowych zagrożeń to ryzyka, które wynikają ze zmian w otoczeniu takich jak zmiany cywilizacyjne, makroekonomiczne, demograficzne mające wpływ na Spółkę i jej produkty.

Identyfikacja

W związku z globalnymi zmianami, które zaszły w ostatnich latach, Spółka identyfikuje ryzyko niepewności geopolitycznej związanej z czynnikami politycznymi i geograficznymi, w tym takimi jak:

- Globalne ocieplenie
- Zanieczyszczenie środowiska
- Wystąpienie epidemii
- Członkostwo w organizacjach międzynarodowych

Pomiar

W Spółce dokonywany jest pomiar oraz ocena ryzyka nowych zagrożeń poprzez ustalanie potencjalnych skutków realizacji ryzyka. Mogą to być skutki związane z poniesieniem strat finansowych związanych z prowadzonym biznesem.

Zarządzanie

W związku z występowaniem czynników politycznych i geograficznych wprowadzane są różne ograniczenia i zasady, które w istotny sposób wpływają na funkcjonowanie Spółki i jej głównych kontrahentów. Spółka musi dostosować się do wprowadzanych regulacji, co skutkuje szeregiem działań operacyjnych. Ponadto mają one istotny wpływ na przychody i koszty ponoszone przez Spółkę.

Monitorowanie i raportowanie

Monitorowanie i raportowanie odnośnie tego ryzyka dokonywane jest przez funkcję zarządzania ryzykiem na ogólnych zasadach obowiązujących w Spółce.

W szczególności obejmuje system monitorowania otoczenia zewnętrznego, sytuacji politycznej i ekonomicznej w Polsce i w Europie. W przypadku wystąpienia istotnych zdarzeń, które mogłyby skutkować materializacją tego ryzyka kwestie te omawiane są na posiedzeniach Komitetu ds. Ryzyka. Spółka dodatkowo monitoruje zmiany regulacyjne i prawne w tym obszarze.

Zmiany w okresie

W 2020 roku ryzyko to uległo podwyższeniu, z uwagi na efekty wystąpienia pandemii COVID-19 takie jak wprowadzenie ograniczeń dotyczących działalności gospodarczej niektórych sektorów, ograniczeń w obszarze społeczno-gospodarczym oraz wpływ na funkcjonowanie rynków finansowych.

Testy stresu i analizy wrażliwości

W ramach procesu ORSA Spółka przeprowadziła w 2020 roku wyliczenia testów warunków skrajnych dla zidentyfikowanych istotnych czynników ryzyka w obszarze ryzyka nowych zagrożeń. Testy dotyczyły następujących scenariuszy:

1. Ryzyko geopolityczne prowadzące do głębokiego zawirowania na rynkach finansowych.
2. Prospektywnego testu warunków skrajnych zakładający, że druga fala pandemii COVID-19 wywoła kryzys gospodarczy, którego efekty będą widoczne w pierwszej połowie 2021r.

Testy, których wyniki zostały zamieszczone w raporcie ORSA, zostały przeprowadzone odpowiednio na datę 30 czerwca 2020r. oraz 31 grudnia 2020r. Współczynnik wypłacalności nie spadł poniżej wewnętrznego limitu wypłacalności, który wynosi 150%.

C.7. Inne informacje

Wszystkie istotne informacje związane z profilem ryzyka zostały uwzględnione w punktach C.1.-C.6.

D. Wycena do celów wypłacalności

Niniejszy rozdział zawiera informacje dotyczące wyceny istotnych pozycji bilansowych oraz porównanie zasad wyceny zgodnej z Dyrektywą Wypłacalność II w stosunku do zasad wyceny stosowanych do sporządzenia sprawozdania finansowego.

Pozycje uznaje się za istotne, jeśli ich pominięcie lub zniekształcenie może, pojedynczo lub razem, wpłynąć na decyzje gospodarcze podejmowane przez użytkowników na podstawie bilansu sporządzonego zgodnie z Dyrektywą Wypłacalność II (bilans ekonomiczny). Do wyceny stosuje się założenie kontynuacji działalności.

Podstawową metodą wyceny aktywów i zobowiązań w bilansie ekonomicznym jest wycena według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów lub zobowiązań.

Kryterium na podstawie, którego określa się czy rynek jest aktywny, jest liczba zrealizowanych na nim transakcji w ciągu ostatnich trzech miesięcy od daty wyceny - jeśli liczba transakcji jest wyższa, bądź równa 5, wówczas badany rynek można uznać za rynek aktywny.

Źródłem danych na temat liczby przeprowadzonych transakcji na instrumentach finansowych jest rynek regulowany Catalyst oraz ASO Bondspot. W przypadku braku transakcji na tych rynkach analiza opiera się na informacjach udostępnianych na platformie informacyjnej Bloomberg, źródło LCPR (ceny pochodzące od zewnętrznych dostawców informacji). W przypadku braku możliwości potwierdzenia aktywności rynku na podstawie któregokolwiek z wyżej wymienionych źródeł, wówczas uznaje się, że dany instrument finansowy nie posiada aktywnego rynku.

Gdy zastosowanie metody wyceny według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów lub zobowiązań jest niemożliwe Spółka wycenia aktywa i zobowiązania przy zastosowaniu cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach podobnych aktywów i zobowiązań, dokonując korekt odzwierciedlających istniejące różnice.

Korekty te odzwierciedlają czynniki specyficzne dla danego składnika aktywów lub zobowiązania, w tym wszystkie następujące czynniki:
a) charakter lub lokalizację danego składnika aktywów lub zobowiązań;
b) stopień, w jakim dane używane do wyceny są powiązane z pozycjami, które są porównywalne z danym składnikiem aktywów lub zobowiązań;
c) obrót lub poziom aktywności na rynkach, na których są obserwowane dane używane do wyceny.

W przypadku braku aktywnego rynku dla wycenianego instrumentu finansowego, w pierwszej kolejności dokonuje się analizy rynku mającej na celu znalezienie instrumentu finansowego o podobnych parametrach, wyemitowanego przez tego samego emitenta. Następnie sprawdzana jest marża kredytowa podobnego aktywa na dzień sporządzanej wyceny. Kolejnym krokiem w tym etapie wyceny jest wyznaczenie stopy dyskontowej składającej się z marży kredytowej podobnego aktywa oraz stóp wolnych od ryzyka, określonych na podstawie krzywej dochodowości sporządzanej przez EIOPA. Otrzymane stopy dyskontowe służą do wyznaczenia bieżącej wartości przyszłych przepływów pieniężnych wycenianego instrumentu finansowego.

Gdy zastosowanie metody wyceny według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach lub przy zastosowaniu cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach podobnych aktywów i zobowiązań jest niemożliwe Spółka do wyceny aktywów i zobowiązań stosuje alternatywne metody wyceny opisane w punkcie D.4.

Uzgodnienie bilansu sporządzonego na potrzeby sprawozdania finansowego z bilansem sporządzonym na potrzeby Wypłacalności II prezentuje tabela poniżej:

Aktywa	Nota	Wartość wg statutowych sprawozdań finansowych	Reklasyfikacja	Przeszacowanie	Wartość bilansowa wg Wypłacalności II
Aktywowane koszty akwizycji	D.1.1	403 497	0	-403 497	0
Wartości niematerialne i prawne		2 159	0	-2 159	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	D.1.2.	6 345	0	0	6 345
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	D.1.3.	3 441	756	711	4 907
Lokaty		1 157 397	-756	-5 213	1 151 429
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)		*3 619*	*-756*	*1 087*	*3 950*
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	D.1.4.	*696 582*	*0*	*-6 754*	*689 828*
Instrumenty finansowe	D.1.5.	*457 196*	*0*	*454*	*457 650*
Kwoty należne z umów reasekuracji	D.1.6.	0	25 543	-20 881	4 662
Należności	D.1.7.	62 834	-26 469	2 727	39 091
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych		29 585	0	-459	29 126
Pozostałe aktywa (niewykorzystane w innych pozycjach)	D.1.8.	13 232	1 123	-12 864	1 490
Aktywa ogółem		**1 678 490**	**197**	**-441 635**	**1 237 051**
Zobowiązania					
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	D.2.	666 022	-1 460	-489 524	175 038
Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych	D.1.6.	-26 652	26 652	0	0
Oszacowane regresy	D.2.2.2.	-5 205	5 205	0	0
Pozostałe rezerwy (inne niż techniczno-ubezpieczeniowe)	D.3.2.	8	9 720	0	9 728
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	D.3.1.	1 494	-1 260	0	235
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	D.1.2.	2 724	0	10 226	12 950
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	D.3.3.	0	0	3 112	3 112
Zobowiązania	D.3.4.	70 558	-18 719	17	51 857
Pozostałe zobowiązania (niewykazywane w innych pozycjach)		22 253	-19 942	-2 311	0
Zobowiązania Ogółem		**731 202**	**197**	**-478 479**	**252 919**
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami		**947 287**	0	**36 844**	**984 131**

Aktywa i zobowiązania w kolumnie Wartość wg statutowych sprawozdań finansowych pochodzą z bilansu Sprawozdania finansowego na dzień 31 grudnia 2020r. i zostały zaprezentowane w powyższym zestawieniu w najbardziej odpowiednich pozycjach – bez dokonania korekt jakie byłyby wymagane aby dostosować wartości ze Sprawozdania finansowego do formatu i zasad prezentacji obowiązujących wg Dyrektywy Wypłacalność II. Suma aktywów w kolumnie Wartość wg statutowych sprawozdań finansowych w powyższym zestawieniu uzgadnia się z sumą aktywów ujętych w bilansie w Sprawozdaniu finansowym.

D.1. Aktywa

D.1.1. Aktywowane koszty akwizycji

W bilansie ekonomicznym koszty akwizycji podlegają wyzerowaniu. Aktywowane koszty akwizycji w Sprawozdaniu finansowym obejmują poniesione w okresie sprawozdawczym pośrednie i bezpośrednie koszty akwizycji w części przypadającej na następne okresy sprawozdawcze. Aktywowane koszty akwizycji podlegają rozliczeniu w czasie proporcjonalnie do długości trwania umów ubezpieczenia, których dotyczą lub proporcjonalnie do przewidywanego ryzyka z tych umów.

D.1.2. Aktywa i rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Zasady ustalania odroczonego podatku w sprawozdaniu finansowym i w bilansie sporządzanym na potrzeby Wypłacalności II są analogiczne. Wartość aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w bilansie ekonomicznym w stosunku do wartości wykazanych w sprawozdaniu finansowym różnią się ze względu na różnice w wycenie bilansowej aktywów i zobowiązań, dla których ustalana jest ich wartość podatkowa. Efekt zmiany zarówno przejściowych różnic podlegających opodatkowaniu, jak i przejściowych różnic podlegających odliczeniu, w związku ze zmianą wartości aktywów/pasywów zgodnie z zasadami wyceny Wypłacalność II, przedstawia się w kwocie netto jako zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego w bilansie ekonomicznym. Z uwagi na fakt, że aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego są niższe niż rezerwy z tego tytułu, wartość aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego pozostaje taka sama w bilansie statutowym i ekonomicznym. Zgodnie z prognozowanymi wynikami finansowymi Spółka planuje osiąganie zysku w kolejnych latach, który pozwoli na realizację aktywa z tytułu podatku dochodowego. Spółka przewiduje, że odwrócenie się różnic przejściowych ustalonych na potrzeby wypłacalności zrealizuje się w okresie 4 lat.

Poniższa tabela prezentuje źródła powstawania ujemnych i dodatnich różnic przejściowych na dzień 31 grudnia 2020r.

Aktywa z tytułu podatku dochodowego	Wartość bilansowa
1. Aktywa wynikające z możliwych do potrącenia różnic przejściowych określonych zgodnie z zasadami rachunkowości związanych z:	6 345
- udziałem reasekuratora w składkach	*1 128*
- rezerwami i zarachowanymi kosztami	*4 456*
- odpisami aktualizującymi wartość należności	*664*
- pozostałymi różnicami	*97*
2. Aktywa wynikające z nierozliczonych strat podatkowych	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego dla celów wypłacalności, razem:	**6 345**
Kwota niewykorzystanych ulg i strat podatkowych z poprzednich lat, dla których nie uznano aktywów	-

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Wartość bilansowa
1. Rezerwy wynikające z możliwych do potrącenia różnic przejściowych określanych zgodnie z zasadami rachunkowości związanych z:	2 724
- aktywami finansowymi	*793*
- oszacowanymi regresami	*1 024*
- zarachowanymi udziałami reasekuratora w odszkodowaniach	*882*
- pozostałymi różnicami	*25*
2. Rezerwy wynikające z różnic miedzy wyceną dla celów wypłacalności z wyceną dla celów rachunkowych związanych z:	10 226
- rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi i odroczonymi kosztami akwizycji	*16 345*
- aktywami finansowymi	*86*
- kwotami należnymi z umów reasekuracji	*-3 967*
- pozostałymi różnicami	*-2 238*
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego dla celów wypłacalności, razem:	**12 950**

D.1.3. Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny

Do celów statutowych, rzeczowe aktywa trwałe wycenia się według cen nabycia lub kosztów wytworzenia lub wartości przeszacowanej, pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Nieruchomości wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonej o wartość naliczonego umorzenia, z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości. Grunty własne, prawo wieczystego użytkowania gruntu oraz inwestycje budowlane i zaliczki na poczet inwestycji nie podlegają amortyzacji. Prawo wieczystego użytkowania gruntu wycenia się według wartości nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Dla celów Wypłacalności II, w ramach tej pozycji bilansu Spółka ujmuje również aktywa z tytułu prawa do użytkowania nieruchomości wykorzystywanych na potrzeby własne, spełniających definicję umowy leasingu zgodnie z MSSF 16. W związku z klasyfikacją umów najmu nieruchomości jako umów leasingu operacyjnego dla celów sprawozdawczości statutowej, tego typu aktywa nie występują w bilansie sporządzonym zgodnie z Ustawą o Rachunkowości, co powoduje różnicę w stosunku do bilansu ekonomicznego.

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują środki transportu będące własnością Spółki oraz prawa do użytkowania przedmiotu leasingu. Wartość godziwą środków transportu będących własnością Spółki określa się za pomocą metody porównawczej poprzez odniesienie do obserwowalnych cen rynkowych, z uwzględnieniem współczynników korygujących. Składniki aktywów z tytułu prawa do użytkowania wycenia się w wartości początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości. Przeszacowanie rzeczowych aktywów do wartości godziwej wynosi 711 tys. zł, w tym: wzrost z tytułu ujęcia prawa do użytkowania w wysokości 2 989 tys. zł. oraz spadek z tytułu przeszacowania pozostałych aktywów w kwocie 2 278 tys. zł.

D.1.4. Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe

Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe w bilansie ekonomicznym wyceniany są za pomocą skorygowanej metody praw własności, polegającej na dokonaniu wyceny udziałów kapitałowych posiadanych w jednostkach powiązanych na podstawie posiadanego udziału w nadwyżce aktywów nad zobowiązaniami jednostki powiązanej.

W sprawozdaniu finansowym wartość udziałów wyceniana jest metodą praw własności określoną w Ustawie o rachunkowości. Zgodnie z tą metodą wartość udziałów w jednostkach powiązanych wykazuje się w cenie ich nabycia powiększonej lub pomniejszonej o przypadające na rzecz Spółki zwiększenia lub zmniejszenia kapitału własnego jednostki powiązanej, jakie nastąpiły od dnia objęcia kontroli, uzyskania współkontroli lub znaczącego wpływu do dnia bilansowego.

D.1.5. Instrumenty finansowe

W poniższej tabeli zaprezentowano instrumenty finansowe, dla których wartość ze sprawozdania finansowego różni się od wartości wg Wypłacalności II:

	Wartość wg Wypłacalność II	Wartość ze sprawozdania finansowego	Różnica z wyceny
Obligacje korporacyjne	158 184	157 657	527
Listy zastawne	56 062	56 143	-81
Depozyty terminowe	38 252	38 244	8
Razem	**252 498**	**252 044**	**454**

Różnica w prezentowanych wyżej wartościach wynika z wyceny w wartości godziwej obligacji korporacyjnych, listów zastawnych, depozytów terminowych, sklasyfikowanych w Sprawozdaniu finansowym jako pożyczki i należności, które na potrzeby sprawozdania finansowego wyceniono według skorygowanej ceny nabycia, z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

Dla tych instrumentów jako wycenę godziwą przyjmuję się wycenę modelową, uwzględniającą bieżącą sytuację rynkową oraz sytuację kredytową emitenta.

D.1.6. Kwoty należne z umów reasekuracji

Różnice w założeniach i metodologii wyznaczania kwot należnych z umów reasekuracji (udziałów reasekuratora w rezerwach) w obu standardach wyliczeń są analogiczne do różnic wskazanych w odpowiednich rezerwach brutto. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe na udziale reasekuratora wyznaczane na potrzeby sprawozdań finansowych opierają się na zapisach Rozporządzenia Ministra Finansów, które co do zasady zakładają inną metodologię wyznaczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, niż zastosowane do wyznaczenia kwot należnych z umów reasekuracji. Różnicą wynikającą z zapisów ww. rozporządzenia jest brak możliwości uwzględnienia w większości rodzajów rezerw zmiany wartości pieniądza w czasie. Dodatkową różnicą jest konieczność uwzględnienia w najlepszym oszacowaniu rezerw korekty z tytułu ryzyka niewykonania zobowiązania przez reasekuratora. Korekta ta powoduje obniżenie wartości kwot należnych z umów reasekuracji.

Udział reasekuratora w rezerwie składek i rezerwie na pokrycie ryzyka niewygasłego dla celów rachunkowych wyznaczane są na pokrycie przewidywanych przyszłych zobowiązań wynikających z zawartych umów ubezpieczenia i zawartych umów reasekuracyjnych. Udział reasekuratora w rezerwie składek dla celów rachunkowych wyznacza się jako składkę przypisaną na udziale reasekuratora przypadającą na przyszłe miesięczne okresy sprawozdawcze, proporcjonalnie do okresu, na jaki składka została przypisana lub w relacji do stopnia ryzyka przewidywanego w następnych okresach sprawozdawczych. Co więcej, podstawą naliczenia tej rezerwy jest wartość składki przypisanej na udziale reasekuratora. Metodologia wyznaczania rezerwy składek na udziale reasekuratora dla celów rachunkowych nie bierze pod uwagę dokładnej wartości przyszłych kosztów, odszkodowań czy regresów- pozycje te są uwzględniane przy wycenie rezerwy na pokrycie ryzyka niewygasłego

na udziale reasekuratora, którą tworzy się jako uzupełnienie rezerwy składek na pokrycie przyszłych szkód, świadczeń i kosztów wynikających z zawartych umów ubezpieczenia i reasekuracyjnych.

Metodologia wyznaczania kwot należnych z umów reasekuracji dotyczących najlepszego oszacowania rezerwy składek, opiera się na zdyskontowanych przewidywanych przyszłych przepływach pieniężnych wynikających z zawartych umów ubezpieczenia i umów reasekuracyjnych. Nie opiera się więc ona na rozłożeniu składki przypisanej na udziale reasekuratora w czasie, lecz na bardziej zaawansowanej metodzie modelowania przyszłych zobowiązań i kosztów wynikających z zawartych umów ubezpieczenia i umów reasekuracyjnych. Konieczne jest więc przyjęcie w niej innych, bardziej szczegółowych założeń, niż przy wyznaczaniu rezerwy na potrzeby sprawozdań finansowych. Istotnym czynnikiem różnicującym oba rodzaje rezerw jest przyjęcie w kwotach należnych z umów reasekuracji dla celów wypłacalności prawdopodobieństwa rezygnacji z ubezpieczenia przez ubezpieczającego i związanym z tym zwrotem składki od reasekuratora za niewykorzystany okres ochrony.

Dodatkowo w kwotach należnych z umów reasekuracji dotyczących najlepszego oszacowania rezerwy składek zostały ujęte należności i zobowiązania wynikające z posiadanych umów reasekuracyjnych, których termin płatności przypada po dacie bilansowej oraz dla których istnieją odpowiadające im należności bądź zobowiązania ubezpieczeniowe uwzględnione w najlepszym oszacowaniu rezerwy składek brutto, a które w sprawozdaniu finansowym prezentowane są w pozycjach:

- Należności z tytułu reasekuracji,
- Zobowiązania z tytułu reasekuracji.

Przyjęta metodologia wyznaczania kwot należnych z umów reasekuracji dotyczących rezerw szkodowych jest co do zasady spójna z metodami stosowanymi do wyznaczenia udziałów reasekuratora rezerw dla celów rachunkowych. Zastosowane różnice są analogiczne jak zastosowane różnice w przypadku najlepszego oszacowania rezerw szkodowych brutto uwzględnienie zmiany wartości pieniądza w czasie, wprowadzenie korekty z tytułu historycznego wskaźnika odmów szkód, uwzględnienie inflacji oraz doliczenie kosztów zastępstwa procesowego oraz odsetek ustawowych dla rezerwy na roszczenia wobec których toczy się postępowanie sądowe.

Kwoty należne z umów reasekuracji dotyczące najlepszego oszacowania rezerw w ramach linii Zobowiązania z tytułu świadczeń rentowych z umów ubezpieczeń majątkowo- osobowych i powiązane ze zobowiązaniami z ubezpieczeń innych niż zdrowotne ustalane są jako zdyskontowana wartość przyszłych płatności na udziale reasekuratora przy założeniu odpowiedniego dla danego świadczeniobiorcy prawdopodobieństwa dożycia do płatności kolejnych rat renty. Natomiast odpowiadający udział reasekuratora w rezerwie na skapitalizowaną wartość rent w sprawozdaniach do celów finansowych jest wyznaczany jako zdyskontowana wartość przyszłych płatności na udziale reasekuratora przy założeniu okresu wypłat równemu okresowi płatności dla rent terminowych, równemu średniemu trwaniu życia uposażonego dla rent dożywotnich. Przyjęcie deterministycznego okresu płatności dla rent dożywotnich równego wartości oczekiwanej okresu płatności prowadzi do powiększenia rezerwy o dodatkowy margines bezpieczeństwa. Co więcej, w obu standardach stosowane są na potrzeby dyskonta przyszłych zobowiązań różne struktury stóp procentowych.

Kwoty należne z umów reasekuracji dotyczące najlepszego oszacowania rezerwy składek kalkulowane są według metodologii najlepszego oszacowania brutto z uwzględnieniem zapisów odpowiednich zawartych umów reasekuracji i te obejmują:

- udziały reasekuratora w odszkodowaniach i kosztach ich likwidacji,
- udziały reasekuratora w uzyskanych regresach i odzyskach,
- udział reasekuratora w przypisie składki,
- prowizje reasekuracyjne.

Kwoty należne z umów reasekuracji dotyczące najlepszego oszacowania rezerw szkodowych wyznaczany jest analogicznie jak rezerwy brutto, z tą różnicą, że podstawą naliczeń jest portfel objęty umową reasekuracyjną. Kwoty należne z umów reasekuracji dotyczące najlepszego oszacowania rezerw szkodowych wyznaczane są jako historyczny współczynnik udziału reasekuratora w wypłaconych odszkodowaniach dla danej linii biznesowej i najlepszego oszacowania rezerwy szkodowej brutto dla danej linii biznesowej.

Kwoty należne w umów reasekuracji wskazane powyżej korygowane są o ryzyko związane z niewykonaniem zobowiązania przez reasekuratora. Prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania przez reasekuratora wyznacza się opierając się na podstawie ocen kredytowych dokonanych przez zewnętrzne instytucje ratingowe.

D.1.7. Należności

Do wyceny należności w bilansie ekonomicznym stosowana jest metoda alternatywna opisana w punkcie D.4 niniejszego sprawozdania.

Różnica w wartościach należności wykazanych w bilansie ekonomicznym w stosunku do wartości wykazanych w sprawozdaniu finansowym wynika z ujęcia części należności w najlepszym oszacowaniu rezerwy składek. Przeniesieniu do rezerwy składek podlega ta część należności, która jest związana z umowami ubezpieczenia i dla których termin rozliczenia przypada po dacie bilansowej.

D.1.8. Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)

Pozostałe aktywa bilansu ekonomicznego obejmują należności z tytułu udziału reasekuratorów w szkodach ustalone jako udział reasekuratora w wartości szkody wypłaconej. Wycena należności z tytułu udziału w szkodach w sprawozdaniu finansowym jest analogiczna.

Pozostałe aktywa w sprawozdaniu finansowym obejmują poniesione wydatki odroczone zgodnie z zasadą memoriału. Wydatki, dla których postanowienia umowne przewidują zwrot kosztów w przypadku niewykonania usług lub niewykonania tych usług w umownym zakresie przeniesiono do należności i wyceniono według zasad wyceny dla należności obowiązujących w bilansie ekonomicznym. Pozostałe odroczone wydatki o charakterze bezzwrotnym podlegają wyzerowaniu w bilansie ekonomicznym.

D.2. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

D.2.1. Różnice między zasadami i metodami wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na potrzeby określenia wypłacalności a stosowanymi na potrzeby ich wyceny w sprawozdaniach finansowych

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe wyznaczane na potrzeby sprawozdań finansowych opierają się na zapisach Rozporządzenia Ministra Finansów, które co do zasady zakładają inną metodologię wyznaczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, niż zastosowane do wyznaczenia rezerw na potrzeby wypłacalności opartych o przyszłe przepływy pieniężne. Różnicą wynikającą z zapisów ww. rozporządzenia jest brak możliwości uwzględnienia w większości rodzajów rezerw zmiany wartości pieniądza w czasie.

Tabela poniżej prezentuje porównanie rezerw ustalonych na potrzeby sprawozdania finansowego oraz dla celów wypłacalności wg stanu na dzień 31 grudnia 2020r.:

Rezerwy wg sprawozdania finansowego	Rezerwy wg sprawozdania finansowego	Wartość wg sprawozdania finansowego	Wartość wg Wypłacalność II
Rezerwa składek i rezerwa na pokrycie ryzyka niewygasłego	581 046	135 612	Najlepsze oszacowanie rezerw składki
Rezerwa na nie wypłacone odszkodowania i świadczenia	25 282	22 154	Najlepsze oszacowanie rezerw szkodowych
		555	Najlepsze oszacowanie – zobowiązania z ubezpieczeń na życie (ubezpieczenia rentowe)
Rezerwy na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	57 305		
Rezerwy na premie i rabaty dla ubezpieczonych	2 389		
		16 707	Margines ryzyka
Razem	**666 022**	**175 038**	**Razem**

Poniższa tabela prezentuje porównanie rezerw ustalonych na potrzeby sprawozdania finansowego oraz dla celów wypłacalności w podziale na linie biznesowe wg stanu na 31 grudnia 2020r.:

Istotne i pozostałe linie biznesowe	Wartość wg Wypłacalność II			Wartość wg sprawozdania finansowego
	RTU dla celów wypłacalności	w tym: najlepsze oszacowanie	w tym: margines ryzyka	
Ubezpieczenia różnych ryzyk finansowych	86 368	78 189	8 179	240 408
Ubezpieczenia kredytu i gwarancji ubezpieczeniowej	18 284	15 931	2 353	110 473
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	30 403	27 789	2 614	177 959
Ubezpieczenia od ognia i pozostałych szkód rzeczowych	33 053	30 223	2 830	107 504
Pozostałe linie	6 930	6 199	729	29 678
Razem	**175 038**	**158 331**	**16 705**	**666 022**

Najlepsze oszacowanie rezerwy składek

Rezerwa składek wraz z rezerwą na pokrycie ryzyka niewygasłego dla celów rachunkowych wyznaczane są na pokrycie przewidywanych przyszłych zobowiązań wynikających z zawartych umów ubezpieczenia. Rezerwę składek dla celów rachunkowych wyznacza się jako składkę przypisaną przypadającą na przyszłe miesięczne okresy sprawozdawcze, proporcjonalnie do okresu, na jaki składka została przypisana lub w relacji do stopnia ryzyka przewidywanego w następnych okresach sprawozdawczych. Co więcej, podstawą naliczenia tej rezerwy jest wartość składki przypisanej brutto niepomniejszonej o poniesione zewnętrzne koszty akwizycji. Metodologia wyznaczania rezerwy składek dla celów rachunkowych nie bierze pod uwagę dokładnej wartości przyszłych kosztów, odszkodowań czy regresów- pozycje te są uwzględniane przy wycenie rezerwy na pokrycie ryzyka niewygasłego, którą tworzy się jako uzupełnienie rezerwy składek na pokrycie przyszłych szkód, świadczeń i kosztów wynikających z zawartych umów ubezpieczenia.

Metodologia wyznaczania najlepszego oszacowania rezerwy składek opiera się na zdyskontowanych przewidywanych przyszłych przepływach pieniężnych wynikających z zawartych umów ubezpieczenia. Nie opiera się więc ona na rozłożeniu składki przypisanej w czasie, lecz na bardziej zaawansowanej metodzie modelowania przyszłych zobowiązań i kosztów wynikających z zawartych umów ubezpieczenia. Konieczne jest więc przyjęcie w niej innych, bardziej szczegółowych założeń, niż przy wyznaczaniu rezerwy na potrzeby sprawozdań finansowych. Na potrzeby wyznaczenia najlepszego oszacowania przyjęto bardziej szczegółowy podział produktów do jednorodnych grup ryzyka niż stosowane przy określaniu rozkładów ryzyka rezerwy składek na cele sprawozdań finansowych. Istotnym czynnikiem różnicującym oba rodzaje rezerw jest przyjęcie w rezerwach dla celów wypłacalności prawdopodobieństwa rezygnacji z ubezpieczenia przez ubezpieczającego i związanym z tym zwrotem składki za niewykorzystany okres ochrony.

Dodatkowo w najlepszym oszacowaniu rezerwy składek zostały ujęte należności i zobowiązania wynikające z zawartych umów ubezpieczenia, których termin płatności przypada po dacie bilansowej, a które w sprawozdaniu finansowym prezentowane są w pozycjach:

- Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich,
- Należności od pośredników ubezpieczeniowych,
- Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich.

Gdyby rezerwę składek dla celów rachunkowych skorygować o wielkość naliczonych aktywowanych kosztów akwizycji, to oba rodzaje rezerwy składek różniłyby się głównie o prognozowaną wielkość przyszłego zysku Spółki wynikającego z zawartych umów ubezpieczenia po uwzględnieniu prognozowanego zwrotu składki dla ubezpieczającego w przypadku rezygnacji z ubezpieczenia.

Najlepsze oszacowanie rezerw szkodowych

Przyjęta metodologia wyznaczania rezerw szkodowych jest co do zasady spójna z metodami stosowanymi do wyznaczenia rezerw na cele rachunkowe. Zastosowane różnice to różnice to:

- wprowadzenie w najlepszym oszacowaniu uwzględnienia zmiany wartości pieniądza w czasie, które to jest zabronione w rezerwach na cele finansowe,
- wprowadzenie w rezerwie na szkody zgłoszone, lecz niewypłacone korekty z tytułu historycznego wskaźnika odmów szkód,
- uwzględnienie inflacji w rezerwie na bezpośrednie i pośrednie koszty likwidacji,
- doliczenie kosztów zastępstwa procesowego oraz odsetek ustawowych dla rezerwy na roszczenia wobec których toczy się postępowanie sądowe.

Dwie pierwsze zmiany powodują obniżenie wartości rezerw szkodowych, pozostałe skutkują zwiększeniem wartości tych rezerw.

Najlepsze oszacowanie rezerw w ramach linii Zobowiązania z tytułu świadczeń rentowych z umów ubezpieczeń majątkowo-osobowych i powiązane ze sobą zobowiązania z ubezpieczeń innych niż zdrowotne ustalane jest jako zdyskontowana wartość przyszłych płatności przy założeniu odpowiedniego dla danego świadczeniobiorcy prawdopodobieństwa dożycia do płatności kolejnych rat renty. Natomiast odpowiadająca rezerwa na skapitalizowaną wartość rent w sprawozdaniach do celów finansowych jest wyznaczana jako zdyskontowana wartość przyszłych płatności przy założeniu okresu wypłat równemu okresowi płatności dla rent terminowych, równemu średniemu trwaniu życia uposażonego dla rent dożywotnich. Przyjęcie deterministycznego okresu płatności dla rent dożywotnich równego wartości oczekiwanej okresu płatności prowadzi do powiększenia rezerwy o dodatkowy margines bezpieczeństwa. Co więcej, w obu standardach stosowane są na potrzeby dyskonta przyszłych zobowiązań różne struktury stóp procentowych.

Margines ryzyka

Przy wyznaczaniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowych nie wyznacza się w sposób jawny dodatkowego narzutu na rezerwy, wynikającego z kosztów utrzymania środków własnych przeznaczonych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności. Rezerwy co do zasady mają być tworzone w sposób bezpieczny, pozwalający na pokrycie wszystkich przyszłych kosztów i zobowiązań zakładu ubezpieczeń.

D.2.2. Zasady i metody wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na potrzeby Wypłacalności II

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe odpowiadają kwocie jaką aktualnie, według stanu na 31.12.2020 roku, Spółka musiałaby zapłacić, gdyby miała natychmiast przenieść swoje zobowiązania z tytułu ubezpieczeń do innego zakładu ubezpieczeń.

Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych jest równa sumie najlepszego oszacowania rezerw i marginesu ryzyka. Najlepsze oszacowanie zostało wyznaczone brutto, bez odliczania kwot należnych z tytułu reasekuracji w walucie zobowiązania Spółki, tj. w złotych polskich, euro i dolarach amerykańskich.

Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto w podziale na walutę zobowiązania na 31.12.2020r. w przeliczeniu na PLN:

Waluta zobowiązania	Wartość rezerw
Złoty polski	174 502
Euro	536
Dolar amerykański	0

Ze względu na nieistotny udział rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w walutach innych niż PLN w sprawozdaniu w dalszych punktach nie będzie prezentowane rozbicie na waluty zobowiązania.

Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto na 31.12.2020r. przedstawia tabela poniżej:

Linia biznesowa	Najlepsze oszacowanie brutto		Margines ryzyka
	rezerwa składki	rezerwa szkodowa	
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	721	1 077	19
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	24 456	3 333	2 614
Ubezpieczenia pracownicze	0	0	0
Ubezpieczenia OC z tyt. użytkowania pojazdów mechanicznych	0	389	0
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	0	0	0
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	35	0	1
Ubezpieczenia od ognia i pozostałych szkód rzeczowych	26 557	3 666	2 830
Ubezpieczenia OC ogólne	359	108	176
Ubezpieczenia kredytu i gwarancji ubezpieczeniowej	13 427	2 504	2 353
Ubezpieczenia ochrony prawnej	2 617	28	497
Ubezpieczenia świadczenia pomocy	169	141	36
Ubezpieczenia różnych ryzyk finansowych	67 271	10 918	8 179
Razem	**135 612**	**22 164**	**16 705**

Wartość kwot należnych z umów reasekuracji na 31.12.2020r. przedstawia tabela poniżej:

Linia biznesowa	Najlepsze oszacowanie na udziale reasekuratora	
	rezerwa składki	rezerwa szkodowa
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	-17	148
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	3	85
Ubezpieczenia pracownicze	0	0
Ubezpieczenia OC z tyt. użytkowania pojazdów mechanicznych	0	379
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	0	0
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	0	0
Ubezpieczenia od ognia i pozostałych szkód rzeczowych	356	31
Ubezpieczenia OC ogólne	-1	18
Ubezpieczenia kredytu i gwarancji ubezpieczeniowej	2 097	345
Ubezpieczenia ochrony prawnej	0	0
Ubezpieczenia świadczenia pomocy	-568	111
Ubezpieczenia różnych ryzyk finansowych	1 045	170
Razem	**2 915**	**1 287**

Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla świadczeń rentowych na 31.12.2020r. przedstawia tabela poniżej:

Linia biznesowa – zobowiązania ubezpieczeń na życie	Najlepsze oszacowanie		Margines ryzyka
	Brutto	Kwoty należne z Umów reasekuracji	
Ubezpieczenia rentowe związane z umowami ubezpieczeń innych niż na życie i dot. zobowiązań ubezpieczeniowych innych niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	555	460	2

D.2.2.1. Segmentacja portfela do linii biznesowych

Na potrzeby wyznaczenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych Spółka dokonała segmentacji swoich zobowiązań ubezpieczeniowych do linii biznesowych:

Ustawowa grupa ubezpieczeń działu II	Grupa ubezpieczeń Wypłacalność II
3-4	Inne ubezpieczenie pojazdów
7	Ubezpieczenie morskie, lotnicze i transportowe
8-9	Ubezpieczenie od ognia i pozostałych szkód rzeczowych
10	Zobowiązania z tytułu świadczeń rentowych z umów ubezpieczeń majątkowo-osobowych i powiązane ze zobowiązaniami z ubezpieczeń innych niż zdrowotne
13	Ubezpieczenie OC ogólne
14-15	Ubezpieczenie kredytu i gwarancji ubezpieczeniowej
16	Ubezpieczenie różnych ryzyk finansowych
17	Ubezpieczenie ochrony prawnej
18	Ubezpieczenie świadczenia pomocy
1	Ubezpieczenie na wypadek utraty dochodu
2	Ubezpieczenie na wypadek utraty dochodu lub Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych

Ubezpieczenia z grupy 2 działu II zostały przyporządkowane albo do linii Ubezpieczeń na wypadek utraty dochodów albo do Ubezpieczeń pokrycia kosztów świadczeń medycznych, w zależności od rodzaju świadczonej ochrony ubezpieczeniowej przez Spółkę.

Dodatkowo na potrzeby określenia założeń i metodologii wyznaczania najlepszego oszacowania Spółka podzieliła portfel ubezpieczeń na jednorodne grupy ryzyka ze względu na rodzaj ubezpieczonego ryzyka, zachowanie się klientów, ponoszone koszty związane z obsługą ubezpieczeń. Przypisanie produktów do jednorodnych grup ryzyka odbywa się na podstawie kodu produktu, który w sposób jednoznaczny wyznacza jednorodną grupę ryzyka.

D.2.2.2. Opis stosowanych zasad i metod do wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na potrzeby Wypłacalności II

Najlepsze oszacowanie- metodologia

Najlepsze oszacowanie wyznacza się w podziale na:

- najlepsze oszacowanie rezerwy składek (dotyczące przyszłych zdarzeń ubezpieczeniowych),
- najlepsze oszacowanie rezerw szkodowych.

Najlepsze oszacowanie – rezerwa składek brutto

Najlepsze oszacowanie rezerwy składek odpowiada ważonej prawdopodobieństwem średniej z przyszłych przepływów pieniężnych, przy uwzględnieniu zmiany wartości pieniądza w czasie (dyskonto). Najlepsze oszacowanie rezerwy składek wyznaczane jest z dokładnością do każdej polisy ubezpieczeniowej. Prognozowane przepływy pieniężne uwzględniają:

- przyszłe składki należne po dacie bilansowej,
- nieopłacone składki należne przed datą bilansową, z terminem płatności po dacie bilansowej, regresy i odzyski pomniejszone o koszty procesu windykacji,
- odszkodowania/świadczenia,
- koszty obsługi,
- koszty likwidacji,
- koszty akwizycji,

- koszty windykacji,
- koszty działalności inwestycyjnej,
- zwroty składek dla ubezpieczonych z uwzględnieniem prawdopodobieństwa upadku podmiotu pośredniczącego w sprzedaży,
- niezapłacone koszty akwizycji wynikające ze składki należnej na datę bilansową, z terminem płatności po dacie bilansowej.

Najlepsze oszacowanie rezerwy składek uwzględnia przyszłe, oczekiwane zachowania osoby ubezpieczonej dotyczące rezygnacji z polisy w trakcie trwania okresu ubezpieczenia.

Najlepsze oszacowanie rezerw szkodowych brutto

Najlepsze oszacowanie rezerw szkodowych Spółka wyznacza w podziale na:

- najlepsze oszacowanie dotyczące szkód zaistniałych i zgłoszonych, ale niewypłaconych,
- najlepsze oszacowanie dotyczące szkód zaistniałych, ale niezgłoszonych (IBNR).

Zdyskontowane przyszłe przepływy pieniężne odnoszące się do szkód zgłoszonych, ale niewypłaconych, oparte są na indywidualnej informacji o wielkości zgłoszonego roszczenia skorygowanej prawdopodobieństwem jego wypłaty, historycznym czasie likwidacji szkody i kosztochłonności procesu likwidacji dla danej linii biznesowej. Dodatkowo dla roszczeń z linii biznesowej Ubezpieczeń kredytu i gwarancji ubezpieczeniowej w przyszłych przepływach uwzględnia się prognozowane regresy i odzyski.

Najlepsze oszacowanie rezerw na szkody zaistniałe, ale niezgłoszone wyznacza się dla każdej linii biznesowej z taką samą dokładnością jak rezerwy dla celów statutowych zmodyfikowaną metodą Gunnara-Benktandera z dodatkowym uwzględnieniem zmiany wartości pieniądza w czasie.

Dodatkowo w rezerwie tej uwzględnia się przyszłe koszty związane z obsługą procesu likwidacji i ewentualne prognozowane regresy i odzyski.

Najlepsze oszacowanie rezerw w ramach linii Zobowiązania z tytułu świadczeń rentowych z umów ubezpieczeń majątkowo-osobowych i powiązane ze zobowiązaniami z ubezpieczeń innych niż zdrowotne ustalane jako zdyskontowana wartość przyszłych płatności przy założeniu odpowiedniego dla danego świadczeniobiorcy prawdopodobieństwa dożycia do płatności kolejnych rat renty.

Założenia stonowane do wyznaczenia najlepszego oszacowania

Przyszłe przepływy finansowe uwzględniają wyznaczone na bazie danych historycznych Spółki opóźnienie między datą zajścia szkody a datą wypłaty świadczenia do ubezpieczonego.

Dla wszystkich linii biznesowych przyszłe przepływy pieniężne opierają się na miesięcznym prawdopodobieństwie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego, prawdopodobieństwie rezygnacji ubezpieczonego z polisy oraz sumy ubezpieczenia bądź dla wybranych produktów średniej wielkości wypłaconego świadczenia. Dodatkowo dla ubezpieczeń od utraty źródła dochodu oraz wybranych produktów w ramach ubezpieczeń na wypadek utraty dochodów zaklasyfikowanych do linii ubezpieczeń różnych ryzyk finansowych prognozowany przepływ pieniężny uwzględnia średnią i maksymalną ilość świadczeń wypłacanych ubezpieczonemu w przypadku zajścia zdarzenia. Założenia przyjęte do wyznaczenia najlepszego oszacowania opierają się, za wyjątkiem założeń o stopach inflacji i struktury terminowej stopy wolnej od ryzyka, na danych wewnętrznych.

Stopę inflacji dotyczącą wynagrodzeń i stopę inflacji dotyczącą pozostałych kosztów wyznaczono na podstawie informacji z Raportu o inflacji Narodowego Banku Polskiego. Przyjęto strukturę terminową stopy wolnej od ryzyka opublikowaną przez EIOPA według stanu na 31.12.2020.

Założenia kosztowe opierają się na systemie alokacji kosztów stosowanym w Spółce i są wyliczane w rozbiciu na linie biznesowe określone w stosowanym w Spółce systemie alokacji kosztów, zaś dla każdej z tej linii dodatkowo w podziale na koszty dotyczące wynagrodzeń oraz pozostałe koszty.

Na podstawie danych historycznych Spółki przyjęto założenia miesięcznego prawdopodobieństwa wystąpienia i wypłaty szkody dla każdej jednorodnej grupy ryzyka w ramach danej linii biznesowej.

Dla ubezpieczeń z linii biznesowej Ubezpieczenie na wypadek utraty dochodów pokrywających ryzyko zgonu w wyniku nieszczęśliwego wypadku wykorzystano tablice śmiertelności w wyniku nieszczęśliwego wypadku wyznaczone na podstawie danych opublikowanych przez Główny Urząd Statystyczny za rok 2010 oraz własnej historii szkodowej.

Dla Ubezpieczeń kredytu i gwarancji ubezpieczeniowej na podstawie danych historycznych i opracowanego na potrzeby rezerw wyznaczanych do celów rachunkowych modelu oszacowań regresowych przyjęto dodatkowo założenia przyszłego procesu windykacji – jego przebiegu i kosztochłonności.

Na podstawie danych historycznych Spółki, dla produktów z historycznie istotnym wskaźnikiem rezygnacji osób ubezpieczonych z ubezpieczenia, wyznaczono krzywe opisujące prawdopodobieństwo rezygnacji osoby ubezpieczonej z dalszej ochrony ubezpieczeniowej w każdym miesiącu trwania polisy. W przyszłych przepływach pieniężnych dotyczących rezygnacji z ubezpieczenia uwzględniono, zgodnie z zapisami umów ubezpieczeniowych, częściowy zwrot wypłaconych kosztów akwizycji oraz prawdopodobieństwo upadku dystrybutora polisy.

W przypadku nowych produktów ubezpieczeniowych, dla których dane historyczne są niewystarczające, przyjęto założenia zastosowane przy taryfikacji produktu.

Przy wyznaczaniu najlepszego oszacowania nie założono przyszłych działań zarządu.

Uproszczenia

W procesie wyznaczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych Spółka zdecydowała się na zastosowanie uproszczeń, które w ocenie Spółki mają nieistotny wpływ na ostateczną wartość rezerw.

Spółka zastosowała następujące uproszczenia w procesie wyznaczania:

a) najlepszego oszacowania rezerwy składek:
   - założenie wpływu środków od/do reasekuratora z tytułu wypłaconych odszkodowań/naliczonych składek w dacie zajścia szkody/wymagalności składki brutto do ubezpieczającego;
   - brak uwzględnienia przyszłych działań zarządu;
   - brak uwzględnienia opóźnienia między datą rejestracji przez Spółkę informacji o rezygnacji ubezpieczonego z polisy, a data przelewu do niego środków z tytułu zwrotu składki za niewykorzystany okres ochrony;

b) najlepszego oszacowania rezerwy szkodowej:
   - uproszczone podejście czynnikowe do modelowania przyszłych regresów i odzysków;
   - podejście czynnikowe do wyznaczenia udziału reasekuratora w rezerwach szkodowych.

Margines ryzyka

Margines ryzyka wyznacza się jako uzupełnienie najlepszego oszacowania w celu zapewnienia, że wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych odpowiada kwocie, jaką Spółka zażądałaby za przejęcie swoich zobowiązań ubezpieczeniowych i wywiązanie się z nich. Margines ryzyka wyznacza się jako koszt kapitału dopuszczonych środków własnych odpowiadających kapitałowemu wymogowi wypłacalności, koniecznemu do pokrycia zobowiązań ubezpieczeniowych w całym okresie trwania portfela polis. Spółka przyjęła koszt kapitału równy 6%.

Margines ryzyka opiera się na wyliczeniach kapitałowego wymogu wypłacalności wyznaczonego formułą standardową. Spółka prognozuje wartość każdego z modułu ryzyk wchodzących w skład formuły standardowej. Metodologia wyznaczania poszczególnych projekcji podmodułów ryzyka na potrzeby wyliczenia marginesu ryzyka uzależniona jest od stopnia istotności danego podryzyka w całej wartości ryzyk, które zgodnie z wymogami powinny zostać ujęte w wyliczeniu. Dla ryzyk istotnych Spółka margines ryzyka wyznacza wykonując pełne obliczenie przyszłych wymogów wypłacalności bez stosowania uproszczeń.

Najistotniejszymi ryzykami Spółki, za wyjątkiem ryzyka rynkowego, są ryzyko składki i rezerw, ryzyko katastroficzne związane z ubezpieczeniem kredytów i gwarancji dotyczące ryzyka recesji oraz ryzyko katastroficzne związane z ubezpieczeniami różnych ryzyk finansowych.

Dla uwzględnionych w marginesie ryzyka pozostałych ryzyk zastosowano uproszczenia projekcji opierające się na założeniu proporcjonalności tych ryzyk do założonej miary ryzyka.

Margines ryzyka jest alokowany na poszczególne linie biznesowe przez wyznaczenie SCR przy założeniu, że zakład nie ma innych linii biznesowych. Następnie na bazie udziału SCR danej linii biznesowej w sumie SCR wyznaczonych dla wszystkich linii biznesowych określany jest współczynnik udziału danej linii biznesowej w marginesie ryzyka. Całościowy margines ryzyka alokowany jest na poszczególne linie biznesu zgodnie z tak otrzymanymi współczynnikami.

Opis istotnych zmian w odpowiednich założeniach przyjętych w ramach obliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego

W 2020 Spółka przeprowadziła analizę walidacji rezerw techniczno- ubezpieczeniowych wyznaczonych na 31.12.2019 oraz analizę polegającą na weryfikacji czy nowy materiał statystyczny pozyskany przez Spółkę w sposób istotny wpływa na prognozowaną wartość przyszłych przepływów pieniężnych. W wyniku przeprowadzonych analiz dla wybranych linii biznesowych Spółka uaktualniła poniższe założenia, które mają istotny wpływ na poziom rezerw techniczno- ubezpieczeniowych:

- założenia kosztowe dotyczące kosztochłonności procesu likwidacji oraz założonych wskaźników inflacji (wzrost lub spadek wskaźnika kosztów w zależności od faktycznej kosztochłonności procesu),
- założenia dotyczące wskaźnika rezygnacji osób ubezpieczonych z ubezpieczenia oraz szkodowości dla poszczególnych linii biznesowych.

Opis poziomu niepewności związanej z wartością rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Metodologia wyznaczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych przyjęta przez Spółkę wiąże się z ryzykiem niepewności szacunków ich wartości. Niepewność ta wynika w głównej mierze z ryzyka, że przyjęte założenia okażą się w przyszłości odbiegać od faktycznych parametrów. W ocenie Spółki następujące przyjęte założenia mają wpływ na niepewność szacunków:

- przyjęta alokacja kosztów do poszczególnych linii biznesowych,
- przyjęte prawdopodobieństwo zaistnienia szkody,
- przyjęte współczynniki rozwoju szkód,
- przyjęty wskaźnik odmowy wypłaty szkody,
- niepewność założonego modelu oszacowań regresowych,
- przyjęte rozkłady i wskaźniki rezygnacji osób ubezpieczonych z ubezpieczenia,
- wpływ czynników makroekonomicznych mających wpływ na poziom szkodowości związany z bezrobociem lub zaprzestaniem spłaty kredytów,
- zmiany w otoczeniu prawnym powiązane z oferowanymi produktami.

Dodatkowo przyjęte modele i uproszczenia mają wpływ na niepewność prawidłowego szacunku rezerw.

D.3 Inne zobowiązania

D.3.1. Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników

Zasady ustalania zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników w sprawozdaniu finansowym i w bilansie sporządzanym na potrzeby Wypłacalności II są analogiczne.

Odprawy emerytalne są wypłacane przez Spółkę jednorazowo, w momencie przejścia pracownika na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika.

Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

W wyliczeniach zobowiązań z tytułu odpraw emerytalnych zastosowano metodę liniowego nabywania uprawnień do świadczeń (Projected Unit Credit Metod).

D.3.2. Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)

W szczególności w pozycji pozostałych rezerw wykazuje się rezerwę na niewykorzystane urlopy, rezerwy na wynagrodzenia o charakterze premii oraz rezerwy na straty z tytułu toczących się postępowań i roszczeń stron trzecich.

Do wyceny pozostałych rezerw w bilansie ekonomicznym stosowana jest metoda alternatywna opisana w punkcie D.4 niniejszego sprawozdania.

Różnica w wartości „Pozostałych rezerw (innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)" w sprawozdaniu finansowym i sprawozdaniu sporządzonym na potrzeby Wypłacalności II wynika z ujęcia części rezerw w najlepszym oszacowaniu rezerwy składek. Przeniesieniu do rezerw technicznych podlega ta część rezerw na koszty, która jest związana z umowami ubezpieczenia.

D.3.3. Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych

W pozycji zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych wykazywane są zobowiązania wynikające z umów najmu nieruchomości spełniających definicję kontraktów leasingowych zgodnie z MSSF 16. Obejmują one przewidywane płatności z tytułu umów najmu na rzecz leasingodawców, którzy nie są instytucjami kredytowymi. Do celów statutowych Spółka klasyfikuje umowy najmu nieruchomości jako umowy leasingu operacyjnego. W związku z tym, zgodnie z Ustawą o Rachunkowości, Spółka nie rozpoznaje w bilansie zobowiązań z tytułu umów leasingu (o których mowa w MSSF 16), co powoduje różnicę w stosunku do bilansu ekonomicznego.

Zobowiązanie z tytułu leasingu wycenia się w wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty, w tym stałych opłat leasingowych pomniejszonych o należne zachęty leasingowe, zmiennych opłat leasingowych, które zależą od indeksu lub stawki, kwot, których zapłaty przez leasingobiorcę oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej, ceny wykonania opcji kupna, jeżeli jest prawdopodobne, że zostanie ona wykorzystana oraz kar pieniężnych za wypowiedzenie leasingu, jeżeli istnieje możliwość skorzystania z takiej opcji. Opłaty leasingowe dyskontuje się stopą procentową leasingu, jeżeli można ją łatwo ustalić lub krańcową stopą procentową leasingobiorcy. Krańcową stopę leasingobiorcy wyznacza się jako sumę stopy wolnej od ryzyka.

D.3.4. Zobowiązania

Pozostałe zobowiązania obejmują w szczególności przeterminowane kwoty należne ubezpieczającym oraz innym podmiotom związanym z działalnością ubezpieczeniową (np. pośrednikom), które nie są ujęte w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych. W pozycji tej wykazywane są również zobowiązania publiczno-prawne, kwoty należne pracownikom i innym kontrahentom z tytułu usług wykonanych na rzecz Spółki.

Do wyceny pozostałych zobowiązań w bilansie ekonomicznym stosowana jest metoda alternatywna opisana w punkcie D.4 niniejszego sprawozdania.

Różnica w wartościach zobowiązań wykazanych w bilansie ekonomicznym w stosunku do wartości wykazanych w sprawozdaniu finansowym wynika z ujęcia części zobowiązań w najlepszym oszacowaniu rezerwy składek. Przeniesieniu do rezerw technicznych podlega ta część zobowiązań, która jest związana z umowami ubezpieczenia i dla których termin rozliczenia przypada po dacie bilansowej.

D.3.5. Zmiany w okresie sprawozdawczym

W okresie sprawozdawczym nie było zmian w stosowanych podstawach ujmowania innych zobowiązań lub w szacunkach.

D.4. Alternatywne metody wyceny

D.4.1. Instrumenty finansowe

W odniesieniu do aktywów finansowych, dla których nie występuje aktywny rynek zastosowano alternatywne metody wyceny opisane poniżej. Każdorazowo w przypadku wyceny z wykorzystaniem alternatywnych metod wyceny Spółka sporządza dokumentację dotyczącą założeń leżących u podstaw danej metody wyceny.

TU Europa S.A regularne porównuje adekwatność wyceny, poprzez kalibrowanie marży kredytowej stosowanej do wyceny na podstawie dostępnych cen rynkowych obligacji o podobnej charakterystyce oraz porównywanie wyceny godziwej z wyceną ustaloną metodą skorygowanej ceny nabycia w przypadku obligacji, listów zastawnych oraz depozytów bankowych.

Obligacje korporacyjne oraz listy zastawne

Alternatywna wycena papierów wartościowych dokonywana jest poprzez zdyskontowanie przyszłych przepływów pieniężnych z wykorzystaniem bieżącej krzywej rynkowych stóp procentowych powiększonych o marżę kredytową. W przypadku, gdy istnieją przesłanki do korekty pierwotnego poziomu marży kredytowej wynikającej ze zmiany wiarygodności kredytowej emitenta (np. zmiana oceny ratingowej emitenta wydana przez zewnętrzną agencję ratingową lub wewnętrzną jednostkę organizacyjną odpowiedzialną za badanie ryzyka kredytowego w Spółce), Spółka może dokonać stosownej korekty odzwierciedlającej wartość godziwą wycenianego instrumentu.

Istnieje ryzyko, że z uwagi na możliwość wykorzystania alternatywnych modeli wyceny, a także zważywszy na zmienność kluczowych parametrów wyceny, takich jak stopy procentowe oraz ocena ryzyka kredytowego kontrahenta, rzeczywista cena możliwa do osiągnięcia na rynku w przypadku sprzedaży takich aktywów może się różnić od ceny wyznaczonej z wykorzystaniem alternatywnej metody wyceny sporządzonej przez Spółkę.

Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania

Jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne wycenia się według wartości ustalonej przez fundusz inwestycyjny na podstawie wartości aktywów netto tego funduszu, przypadających na jednostkę lub certyfikat. Wyceny jednostkowe są obliczane i publikowane przez poszczególne Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych. Źródłem informacji o cenach są strony internetowe TFI i wiadomości otrzymywane od TFI, Analizy Online S.A. oraz terminal Bloomberg.

Przyjęte przez Towarzystwo zasady wyceny najlepiej odwzorowują wartość godziwą instrumentów finansowych z uwagi na fakt, iż kurs wyceny jest kursem po jakim zainteresowany inwestor może nabyć lub zbyć dane jednostki uczestnictwa od emitenta.

Towarzystwo przyjęło założenie, iż emitent, będący pomiotem podlegającym szczególnemu nadzorowi, wykorzystuje do wyznaczenia wartości godziwej jednostek uczestnictwa potwierdzone rynkowo dane.

Dodatkowo fundusze inwestycyjne są podmiotami, których sprawozdania statutowe podlegają obowiązkowemu badaniu przeprowadzanemu przez firmę audytorską oraz ryzyko wyceny minimalizowane jest poprzez niezależną funkcję kontrolną sprawowaną przez depozytariusza funduszu.

Spółka identyfikuje niepewność dokonanych wycen z uwagi na:

- możliwość przeprowadzenie błędnej wyceny przez emitenta,
- stosowanie odmiennych zasad wyceny od obowiązujących w zakładach ubezpieczeń,
- zmienności kursów walut,
- zmienności otoczenia makro i mikro ekonomicznego.

Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych

Z uwagi na brak aktywnego rynku dla depozytów terminowych w celu ustalenia ich wartości godziwej zastosowano model zdyskontowanych przepływów pieniężnych z wykorzystaniem bieżącej rynkowej stopy procentowej. W tym celu wyznaczane są przyszłe przepływy kapitałowe i odsetkowe dla każdego zawartego kontraktu. Następnie przepływy te są dyskontowane średnią rynkową stopą procentową, jaka możliwa jest do uzyskania na rynku w dniu wyceny dla depozytów o analogicznym horyzoncie czasowym w bankach posiadających podobną wiarygodność kredytową.

Istnieje ryzyko, że z uwagi na możliwość zastosowania alternatywnego modelu wyceny, a także z uwagi na zmienność parametrów modelu wyceny, takich jak rynkowe stopy procentowe oraz ocena ryzyka kredytowego kontrahenta, rzeczywista cena możliwa do osiągnięcia na rynku w przypadku zamknięcia depozytu przed pierwotnie ustalonym terminem zapadalności może się różnić od wyceny wyznaczonej z wykorzystaniem alternatywnej metody wyceny.

Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie

W celu wyliczenia wartości godziwej pożyczek kwalifikowanych jako pożyczki udzielone i należności własne wyznaczane są przyszłe przepływy kapitałowe i odsetkowe. Przepływy te są dyskontowane stopą procentową zbudowaną jako suma stopy wolnej od ryzyka na dzień wyceny (krzywa stóp wolnych od ryzyka publikowana przez EIOPA)) oraz marży ustalonej w umowie pożyczki. W przypadku, gdy istnieją przesłanki do zmiany marży kredytowej wynikającej ze zmiany wiarygodności kredytowej podmiotu, któremu została udzielona pożyczka, Spółka może dokonać stosownej korekty odzwierciedlającej wartość godziwą wycenianego instrumentu.

D.4.2. Pozostałe aktywa i zobowiązania

W odniesieniu do pozostałych aktywów i zobowiązań, dla których nie występuje aktywny rynek zastosowano alternatywne metody wyceny opisane poniżej:

Należności

Z uwagi na brak aktywnego rynku dla należności w celu ustalenia ich wartości godziwej zastosowano model zdyskontowanych przepływów pieniężnych z wykorzystaniem bieżącej rynkowej stopy procentowej. Do wyceny należności krótkoterminowych stosowane jest uproszczenie polegające na pominięciu efektu dyskonta. Ze względu na krótkoterminowy charakter większości należności nie ma istotnych różnic w wycenie przy zastosowaniu powyższej metody w stosunku do wyceny w sprawozdaniu finansowym.

Niepewność wyceny poszczególnych rodzajów należności wiąże się z przyjętymi przez Spółkę, aktualnymi na dzień bilansowy, założeniami w zakresie ustalania odpisów aktualizujących, a także z ryzykiem kredytowym kontrahenta, ryzykiem walutowym oraz ryzykiem stopy procentowej. Dodatkowo niepewność dotyczy przewidywanych kosztów windykacji i przychodów z odzyskiwania należności. Powyższa niepewność oznacza, że w przypadku zmiany otoczenia rynkowego i sytuacji kredytowej kontrahentów wartości należności ustalone na dzień bilansowy mogą odbiegać od rzeczywistej kwoty, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać wymienione między zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami.

Zobowiązania

W celu ustalenia wartości godziwej zobowiązań zastosowano model zdyskontowanych przepływów pieniężnych z wykorzystaniem bieżącej rynkowej stopy procentowej. Do wyceny zobowiązań krótkoterminowych stosowane jest uproszczeniu polegające na pominięciu efektu dyskonta. Ze względu na krótkoterminowy charakter większości zobowiązań nie ma istotnych różnic w wycenie przy zastosowaniu powyższej metody w stosunku do wyceny w sprawozdaniu finansowym. Większość zobowiązań jest ustalona w oparciu o otrzymane od kontrahentów faktury lub umowy, z których wynikają kwoty do zapłaty co powoduje, że niepewność wyceny zobowiązań jest niska.

Niepewność wyceny zobowiązań w walutach obcych oraz zobowiązań długoterminowych wiąże się z ryzykiem walutowym oraz ryzykiem stopy procentowej. Powyższa niepewność oznacza, że w przypadku zmiany otoczenia rynkowego wartości zobowiązań ustalone na dzień bilansowy mogą odbiegać od rzeczywistej kwoty, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać wymienione między zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami. Spółka nie posiada istotnych zobowiązań w walutach obcych oraz zobowiązań długoterminowych, w związku z tym niepewność związana z wyceną zobowiązań w walutach obcych oraz zobowiązań długoterminowych jest niska i nie ma istotnego wpływu na szacunek wyceny.

Pozostałe rezerwy

Do wyceny pozostałych rezerw w wartości godziwej zastosowano model zdyskontowanych przepływów pieniężnych z wykorzystaniem bieżącej rynkowej stopy procentowej.

Niepewność wyceny pozostałych rezerw wiąże się z ryzykiem stopy procentowej oraz trafności przyjętych przez Spółkę założeń w zakresie prognozowanych wypłat. Powyższa niepewność oznacza, że w przypadku zmiany otoczenia rynkowego oraz przyjęcia odmiennych założeń, wartości pozostałych rezerw ustalone na dzień bilansowy mogą odbiegać od kwoty, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać wymienione między zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami.

Szacunki i założenia przyjęte do wyceny bazują na doświadczeniu wynikającym z analizy danych historycznych, danych możliwych do zaobserwowania na rynku oraz szeregu innych czynników, które zgodnie z najlepszą wiedzą kierownictwa Spółki, w danej sytuacji wydają się zasadne. Szacunki i założenia podlegają okresowej weryfikacji i mogą ulec zmianie, na skutek przyszłych zdarzeń, wynikających ze zmian otoczenia. Spółka regularnie porównuje adekwatność wyceny, poprzez porównywanie rzeczywistych wypłat z wartościami wypłat przyjętymi do prognozy i nie stwierdziła istotnych rozbieżności.

D.5 Inne informacje

Wszystkie istotne informacje zawarto w punktach D.1.-D.4.

E. Zarządzanie kapitałem

E.1. Środki własne

E.1.1. Zarządzanie środkami własnymi

Celem Spółki jest gospodarka kapitałowa gwarantująca wypłacalność Spółki.

W ramach gospodarki kapitałowej Spółka koncentruje się na dążeniu do zachowania stałej wypłacalności i ciągłej zdolności wywiązywania się ze wszystkich zobowiązań poprzez utrzymywanie takiego poziomu środków własnych, który umożliwi Spółce przyjęcie na siebie nieoczekiwanej dużej szkody w określonym horyzoncie czasu i zapewni terminową wypłatę odszkodowań i świadczeń dla osób uprawnionych.

Adekwatność kapitałowa zapewniana jest poprzez posiadanie kapitałów adekwatnych do ponoszonego przez Spółkę ryzyka w szczególności poprzez realizację wymogów w zakresie pokrycia minimalnego wymogu kapitałowego oraz kapitałowego wymogu wypłacalności środkami własnymi wyliczonymi zgodnie z zasadami określonymi w dyrektywie Wypłacalność II oraz regulacjach powiązanych (wytyczne EIOPA, standardy techniczne, wytyczne lokalnego nadzorcy).

Obowiązkiem Spółki jest posiadanie środków własnych w wysokości nie niższej niż minimalny i kapitałowy wymóg wypłacalności.

Zarząd Spółki może wyznaczyć bardziej ostrożny (wyższy) minimalny wewnętrzny poziom wskaźnika wypłacalności, niż wymagane przepisami prawa. Wewnętrzny poziom współczynnika wypłacalności określony jest w strategicznych celach i wynosi 150%. Poziom alarmowy wskaźnika określony jest w wysokości 180%.

W Spółce wyznaczone są osoby i jednostki organizacyjne odpowiedzialne w zakresie wyliczania, raportowania i monitorowania współczynników zapewniających adekwatność kapitałową, w tym zasady raportowania w przypadku ewentualnego spadku współczynnika poniżej ustalonych minimalnych poziomów.

Symulacje współczynnika wypłacalności obejmują horyzont adekwatny do okresów planowania. Wyliczając wymóg kapitałowy dla przyszłych okresów, Spółka określa przyszłe wymogi kapitałowe w oparciu o plany sprzedażowe poszczególnych produktów oraz symulację bilansu ekonomicznego. Spółka bada, co najmniej raz w roku, adekwatność kapitałową zgodnie z Wypłacalność II (współczynnik wypłacalności) na etapie tworzenia planu finansowego w perspektywie 5 kolejnych lat.

Podejmując rekomendacje w sprawie podziału zysku za dany rok Spółka bierze pod uwagę konieczność zapewnienia adekwatności kapitałowej i wypłacalności Spółki w perspektywie ujętej w planie finansowym.

Przy podejmowaniu decyzji o wdrażaniu produktów ubezpieczeniowych Spółka uwzględnia wymóg kapitałowy generowany przez dany produkt, zgodnie z wymogami Wypłacalność II (wyliczany jest wymóg kapitałowy według Wypłacalność II generowany przez każdy wdrażany produkt).

Spółka identyfikuje główne czynniki zagrażające zapewnieniu pełnej wypłacalności i podejmuje działania w celu ich ograniczania poprzez ciągłe modyfikowanie i aktualizowanie procesów i procedur związanych z zarządzaniem ryzykiem adekwatnie do potrzeb, zmian w organizacji i otoczeniu zewnętrznym dostosowując się przy tym do wymagań właścicieli.

E.1.2. Struktura środków własnych

Środki własne Spółki są klasyfikowane w trzech kategoriach, w zależności od ich zdolności do absorbowania strat. Podstawowym podziałem środków własnych jest rozróżnienie na podstawowe środki własne i uzupełniające środki własne. Podstawowe środki własne składają się z nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami bilansu ekonomicznego po pomniejszeniu o dywidendę i podatek od aktywów przewidywane do zapłaty w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Wykaz podstawowych środków własnych Spółki na dzień 31 grudnia 2020r. przedstawia tabela poniżej:

Pozycja środków własnych	Razem	Kategoria 1 nieograniczona	Kategoria 2	Kategoria 3
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	984 131	984 131	0	0
Przewidywane dywidendy	-58 459	-58 459	0	0
Podatek od niektórych instytucji finansowych	-3 915	-3 915	0	0
Podstawowe środki własne, razem	**921 757**	**921 757**	**0**	**0**
Uzupełniające środki własne, razem	**0**	**0**	**0**	**0**
Kwota dopuszczalnych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)	**921 757**	**921 757**	**0**	**0**
Podstawowe środki własne dopuszczone na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego (MCR)	**921 757**	**921 757**	**0**	**0**

Spółka nie posiada środków własnych zaklasyfikowanych do Kategorii 1 – ograniczona.

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły istotne zmiany w środkach własnych Spółki. Zmiany środków własnych w okresie sprawozdawczym przedstawia poniższa tabela:

Pozycja środków własnych na dzień	31.12.2020	31.12.2019	Zmiany w okresie
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	984 131	970 861	13 270
Przewidywane dywidendy	-58 459*	0	-58 459
Podatek od aktywów	-3 915	-4 461	546
Podstawowe środki własne, razem	**921 757**	**966 400**	**-44 643**
Uzupełniające środki własne, razem	**0**	**0**	**0**
Kwota dopuszczalnych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)	**921 757**	**966 400**	**-44 643**
Podstawowe środki własne dopuszczone na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego (MCR)	**921 757**	**966 400**	**-44 643**

**Zgodnie z rekomendacją KNF z dnia 16 grudnia 2020r., Spółka może wypłacić dywidendę w wysokości 100% zysku netto z 2019 roku i 50% zysku netto z 2020 roku.*

W dniu 26 marca 2020r. KNF wydała stanowisko w sprawie polityki dywidendowej zakładów ubezpieczeń rekomendując zatrzymanie wypracowanego w poprzednich latach zysku w celu wzmocnienia bazy kapitałowej. Biorąc pod uwagę stanowisko KNF Zwyczajne Walne Zgromadzenie TU Europa S.A. w dniu 3 kwietnia 2020r. podjęło uchwałę o przeznaczeniu zysku za 2019r. na kapitał zapasowy. Informacja o tych zdarzeniach i ich wpływie na współczynnik wypłacalności ustalony na dzień 31 grudnia 2019r. została opublikowana przez Spółkę w dniu 7 kwietnia 2020r.

Poniższa tabela przedstawia strukturę środków własnych oraz współczynnik wypłacalności zaprezentowany w Sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej na dzień 31 grudnia 2019r. sporządzonym dnia 11 marca 2020r. oraz strukturę środków własnych oraz współczynnik wypłacalności uwzględniający decyzję Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia o zatrzymaniu zysku za rok 2019 (dane w tysiącach złotych):

Pozycja	SFCR z dnia 11 marca 2020 roku	Dane uzupełniające SFCR z dnia 7 kwietnia 2020 roku
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	970 861	970 861
Przewidywane dywidendy	-52 772	-
Podatek od aktywów	-4 461	-4 461
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)	913 629	966 400
SCR	311 742	311 742
Stosunek dopuszczonych środków własnych do SCR (współczynnik wypłacalności)	**293,1%**	**310,0%**

Pełna informacja odnośnie kalkulacji środków własnych w formacie wymaganym przepisami prawa znajduje się w załączniku S.23.01.01 „Środki własne".

Rezerwa uzgodnieniowa obejmuje wysokość nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami, po skorygowaniu jej o: kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi), nadwyżkę ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej oraz przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia.

Sposób kalkulacji rezerwy uzgodnieniowej na dzień 31 grudnia 2020r. zaprezentowano w tabeli poniżej:

Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	984 131
Akcje własne (wykazane jako aktywa w bilansie)	0
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	-62 374
Kapitał własny	-37 800
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	-226 317
Rezerwa uzgodnieniowa	**657 640**

Pozycja „Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia" obejmuje przewidywaną dywidendę z podziału zysku za lata 2019-2020 oraz podatek od aktywów przewidywany do zapłaty w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Objaśnienie różnic pomiędzy kapitałem własnym ze Sprawozdania finansowego a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami w bilansie ekonomicznym przedstawia tabela poniżej. Wyjaśnienia różnic z przeszacowania poszczególnych pozycji bilansowych zamieszczone są w sekcji D niniejszego sprawozdania.

Kapitał własny ze Sprawozdania finansowego	**947 287**
Przeszacowanie aktywów do wartości godziwej	-441 636
Przeszacowanie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	489 524
Przeszacowanie zobowiązań do wartości godziwej	-818
Podatek odroczony wyliczony od różnic z przeszacowania aktywów i zobowiązań	-10 226
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami w bilansie ekonomicznym	**984 131**

E.2 Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy

E.2.1. Metoda wyznaczania kapitałowego wymogu wypłacalności

Do wyznaczania kapitałowego wymogu wypłacalności Spółka stosuje formułę standardową. W ocenie Spółki zasady wyznaczania wymogu kapitałowego według formuły standardowej są konserwatywne i zasadniczo dobrze dopasowane do profilu ryzyka Spółki.

E.2.2. Kapitałowy wymóg wypłacalności

Kapitałowy wymóg wypłacalności na dzień 31 grudnia 2020r. oraz na dzień 31 grudnia 2019r. prezentuje tabela poniżej:

	31.12.2020	31.12.2019
Ryzyko rynkowe	188 307	191 695
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	8 038	10 817
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	4	3
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	39 251	33 395
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	144 648	181 609
Dywersyfikacja	-102 075	-109 703
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	-	-
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	**278 173**	**307 816**
Ryzyko operacyjne	10 430	12 929
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	-	-
Zdolność odroczonych podatków dochodowych do pokrywania strat	-6 636	-9 004
Kapitałowy wymóg wypłacalności	**281 966**	**311 742**

E.2.3. Pokrycie wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu wypłacalności środkami własnymi

Na dzień 31 grudnia 2020r. Spółka posiadała wystarczające środki własne na pokrycie wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu wypłacalności. Dane liczbowe prezentuje tabela poniżej:

Dostępne i dopuszczalne środki własne:	
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)	921 757
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie MCR	921 757
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR	921 757
Kwota dopuszczalnych środków własnych na pokrycie MCR	921 757
SCR	**281 966**
MCR	**70 492**
Stosunek dopuszczalnych środków własnych do SCR	**326,9%**
Stosunek dopuszczalnych środków własnych do MCR	**1 307,6%**

E.2.4. Uproszczenia

Przy wyliczaniu kapitałowego wymogu wypłacalności Spółka zastosowała następujące uproszczenia wynikające z zasady proporcjonalności:

- W przypadku wyznaczania wielkości efektu ograniczania ryzyka dla ryzyka aktuarialnego w umowach reasekuracji i sekurytyzacji w ramach podmodułu niewykonania zobowiązania przez kontrahenta, wartość hipotetycznego wymogu kapitałowego dla ryzyka aktuarialnego zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji przy założeniu braku umowy reasekuracji i sekurytyzacji została wyznaczona dokładnie dla części wymogu dotyczącej ryzyka katastroficznego. Natomiast dla pozostałej części wymogu, został wyznaczony łączny dla wszystkich reasekuratorów hipotetyczny wymóg kapitałowy wymieniony powyżej, a następnie przyporządkowany proporcjonalnie do poszczególnych reasekuratorów w proporcji do udziału danego reasekuratora w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych.
- W przypadku ryzyka składki i rezerw, wyliczenia przyszłej składki zarobionej od bieżącego portfela zostały przeprowadzone na podstawie zarejestrowanych składek przypisanych na polisach. Wyliczenia nie uwzględniają możliwości dodatkowego opóźnienia w procesie otrzymania oraz zaksięgowania przez Spółkę inkasa składki dla obecnego i przyszłego portfela.

E.2.5. Parametry specyficzne i narzut kapitałowy

Spółka nie stosuje parametrów specyficznych dla zakładów ubezpieczeń. Ponadto, organ nadzoru nie nałożył narzutu kapitałowego na kapitałowy wymóg wypłacalności Spółki.

E.2.6. Minimalny wymóg kapitałowy – dane wejściowe

Spółka wyznacza MCR zgodnie z artykułem 249 Rozporządzenia delegowanego.

Liniowy Minimalny wymóg kapitałowy zgodnie z formułą standardową wyznaczony został na bazie składowych zaprezentowanych w załączniku numer S.28.01.01 „Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie".

Minimalny wymóg kapitałowy na dzień 31 grudnia 2020r. wynosi:

Liniowy MCR	40 524
SCR	281 966
Górne ograniczenia MCR	126 885
Dolne ograniczenie MCR	70 492
Minimalny wymóg kapitałowy	**70 492**

E.2.7. Zmiany wymogów kapitałowych

Pozycja kapitałowa Spółki uległa wzmocnieniu, jest stabilna i utrzymuje się na wysokim poziomie. W okresie sprawozdawczym odnotowano spadek kapitałowego wymogu wypłacalności oraz minimalnego wymogu kapitałowego, przy jednoczesnym wzroście środków własnych.

Największy wpływ na obniżenie wymogu kapitałowego miały następujące czynniki:

- spadek ryzyka ubezpieczeniowego w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie, w szczególności jest to związane ze spadkiem w podmodule ryzyka składki i rezerw, będącego konsekwencją niższej niż w roku 2019 miary składki;
- spadek wymogu związanego z ryzykiem rynkowym w podmodule ryzyka koncentracji, wynikającego ze zmiany struktury lokat.

E.3. Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności

Spółka nie stosuje podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności.

E.4. Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym

Spółka nie stosuje modelu wewnętrznego, w związku z tym nie występują różnice między formuła standardową a stosowanym modelem wewnętrznym.

E.5. Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności

Spółka na dzień 31 grudnia 2020r., nie odnotowała niezgodności z minimalnym wymogiem wypłacalności oraz niezgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności.

Spółka na bieżąco monitoruje poziom minimalnego wymogu kapitałowego i kapitałowego wymogu wypłacalności. W ramach strategicznych celów związanych z zarządzaniem ryzykiem Spółka regularnie bada zgodność i wdraża wytyczne dotyczące zarządzania ryzykiem i adekwatności kapitałowej (wypłacalności) dostosowując je do skali prowadzonej działalności.

E.6. Wszelkie inne informacje

Z dniem 8 lipca 2019r. weszło w życie Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) 2019/981 z dnia 8 marca 2019r. zmieniające rozporządzenie delegowane (UE) 2015/35 uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II). Część zmian obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2020r.

Zastosowanie tych zmian nie miało istotnego wpływu na wypłacalność Spółki, w tym kapitałowy wymóg wypłacalności, ani też na zakres informacji prezentowanych w sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej.

Rozporządzenie wprowadziło szereg zmian wpływających na zakłady ubezpieczeń obliczające kapitałowy wymóg wypłacalności przy użyciu formuły standardowej.

Poniżej zamieszczono te zmiany, które oddziałują na wysokość kapitałowego wymogu wypłacalności Spółki ustalanego przy użyciu formuły standardowej:

a) uproszczenie dla podmiotów, które nie posiadają informacji na temat strefy ryzyka huraganu oraz powodzi
b) modyfikacja wzoru dla ryzyka huraganu,
c) modyfikacja wzoru dla ryzyka powodzi,
d) nowa definicja miary ryzyka składki FP (future, s) dla ryzyka składki i rezerw w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie,
e) nowa definicja miary ryzyka składki FP (future, s) dla ryzyka składki i rezerw w ubezpieczeniach zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie,
f) wyliczenie ryzyka pożaru dla ekspozycji netto zamiast ekspozycji brutto.

Signature Not Verified Dokument podpisany przez Marat Nevretdinov Data: 2021.03.24 20:16:25 CET	Signature Not Verified Dokument podpisany przez Maciej Kloze Data: 2021.03.24 16:35:39 CET	EUROPA UBEZPIECZENIA WICEPREZES ZARZĄDU Artur Chądzyński Dokument podpisany przez Artur Chądzyński Data: 2021.03.24 15:37:02 CET	EUROPA UBEZPIECZENIA Członek Zarządu Dokument podpisany przez Marta Małek-Bernadzikowska Data: 2021.03.24 16:07:31 CET
Marat Nevretdinov Wiceprezes Zarządu	Maciej Kloze Wiceprezes Zarządu	Artur Chądzyński Wiceprezes Zarządu	Marta Małek-Bernadzikowska Członek Zarządu

Załączniki:

Kod formularza	Nazwa formularza
S.02.01.02	Bilans
S.05.01.02	Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych
S.05.02.01	Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg kraju
S.12.01.02	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń nażycie
S.17.01.02	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
S.19.01.21	Odszkodowania i świadczenia z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
S.23.01.01	Środki własne
S.25.01.21	Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową
S.28.01.01	Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie